

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA
O‘RTA MAXSUS TA‘LIM VAZIRLIGI
BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI**

**S.B.BAQOYEV, A.R.RAYIMOV,
B.B. TOXIROV, R.R.RAXMONOV**

**ODAM VA UNING SALOMATLIGI
FANIDAN
TEST TOPSHIRIQLARI**
(O`quv-uslubiy qo`llanma)

**“Durdona” nashriyoti
Buxoro, 2018**

O`quv-uslubiy qo`llanmada O`zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi-ning 2017 yil 6 apreldagi 187 qarori bilan tasdiqlangan Davlat ta`lim standarti va o`quv reja dasturi (biologiya, Odam va uning salomatligi) talablariga mos keladigan “Odam va uning salomatligi“ fanidan (8 sinf) 1273 ta test topshiriqlari va ularning to`g`ri javoblari keltirilgan .

O`quv-uslubiy qo`llanma maktab, akademik litsey, kasb-hunar kollejlari ta`lim olayotgan o`quvchilar va biologiya fani o`qituvchilari uchun mo`ljallangan bo`lib, u o`quvchilarni har bir mavzudan olgan bilimlarini chuqurlashtirishga va bilimini mustahkamlashga yordam beradi.

Mas`ul muharrir:

b.f.n. dotsent. M.M.To`raev

Taqrizchilar:

S. B. Bo`riyev - BuxDU biologiya kafedrasi professori b.f d.

A.N.Zulfiqorov - Buxoro Davlat Tibbiyot instituti

Gistologiya va tibbiy biologiya kafedrasi dotsenti b.f. n.

Buxoro davlat universiteti Tabiiy fanlar fakultetining 2018 yil 28 iyun 10-ilmiy kengashida ko`rib chiqildi va nashrga tavsiya etilgan.

SO`Z BOSHI

Umumiy o`rta ta`lim maktablarida “Odam va uning salomatligi” fanining o`qitilishi, uning o`quvchilar tomonidan o`rganilishi, o`zlashtirilishining samarali bo`lishini ta`minlashda o`quv adabiyotlarining (darslik, qo`llanma, yordamchi o`quv-uslubiy ishlar) O`zbekiston Respublikasida amal qilayotgan Davlat ta`lim standarti va o`quv reja dasturi (Toshkent, 2017) talablari asosida ishlab chiqilishi, yozilishi muhim ahamiyatga ega. Ta`kidlash lozimki, hozirgi vaqtda mamlakatimiz ta`lim tizimida bu sohada ancha ijobiy ishlar amalga oshirildi. Ammo davr talabi o`quvchilarni mustaqil bilim olishi, fikr yuritishi imkoniyatlarini yana ham kengaytirish, chuqurlashtirishni taqozo etmoqda.

Shu holatni inobatga olgan holda “ Odam va uning salomatligi fanidan test topshiriqlari” o`quv-uslubiy qo`llanmasi tayyorlandi. Bu qo`llanmada biologiya fanining odam va uning salomatligi qismi uchun DTS da keltirilgan uzviylikka rioya qilib fan doirasidagi bo`limlar mavzular, oddiydan murakkabga tomon tamoyili asosida joylashtirildi va unda 1273 ta test topshiriqlari kiritildi. Testlarni tuzishda ular turli manba`lardan tanlanganda mahalliy sharoitga mos keladiganlariga ko`proq e`tibor berildi.

O`quv-uslubiy qo`llanmadan biologiya fani o`qituvchilari, repetitorlar, talabalar, kasb-hunar kollejlari, akademik litseylar, umumiy o`rta ta`lim maktabi o`quvchilari, hamda biologiyaga (Odam va uning salomatligi) qiziquvchilar, abituriyentlar, mustaqil o`rganuvchilar ham foydalanishi mumkin.

Odam va uning salomatligi bo`yicha nazariy bilimlarni puxta o`zlashtirishda, uni amaliy faoliyat bilan bog`lashda, u yoki bu mavzu, Odam va uning salomatligiga doir obekt tushuncha, hodisa, jarayonlarni tushunish bo`yicha mustaqil fikr yuritish, layoqatini rivojlantirishda fanni o`zlashtirishda tayanch, xususiy kompetensiyalarni shakllantirishda mazkur o`quv-uslubiy qo`llanma yordam berishi mumkin.

O`qituvchilar fan bo`limlari, mavzulari bo`yicha tarqatma materiallarni qisqa vaqt ichida tayyorlashlari, ulardan dars davomida, darsdan, sinfdan, maktabdan tashqari o`tkaziladigan mashfulot tadbirlarda foydalanishlari ham mumkin.

O`quv-uslubiy qo`llanma oxirida unda kiritilgan barcha test topshiriqlarining to`g`ri javoblari ham keltirilgan bo`lib, qo`llanmadan foydalanuvchilar uchun o`ziga xos ilmiy-uslubiy ahamiyatga ega.

I BOB. ODAM ORGANIZMI HAQIDA UMUMIY MA'LUMOT

- Sogʻlom avlod dasturi qachon tasdiqlangan ?
A) 2001 yil 10 yanvarda B) 2000 yil 3 martda
C) 2000 yil 15 fevralda D) 1998 yil 15 dekabrda
- Yuz bobli "Al-kimyoy" kitobi qaysi olim qalamiga mansub ?
A) Abu Jurjoni B) Ibn Sino
C) Abu Mansur Buxoriy D) Abu Bakr Buxoriy
- X-asrning ikkinchi yarmida tibbiyotni oʻrganuvchilar uchun qoʻllanma darslik sifatida foydalanilgan asarlar va ularning mualliflari ?
1) Al-Kimyoy 2) Xidoyat 3) Oddiy dorilar haqida katta toʻplam
a) Abu Mansur Buxoriy b) Abu Saxl Masix jurjoni d) Abu Bakr ibn Ahaviy Buxoriy
A) a-1, b-2, d-3 B) a-2, b-3, d-1
C) a-2, b-1, d-3 D) a-3, b-1, d-2
- Qaysi kitobda oʻsimlik va hayvon mahsulotlardan hamda mineral moddalardan tayyorlanadigan mingdan ortiq dorilar haqida maʼlumot berilgan?
A) "Al-kimyoy" B) "Al-marzay"
C) "Tib qonunlari" D) "Saydana"
- Tibbiyotni oʻrganishda darslik sifatida qoʻllanilgan asar muallifi ?
A) Abu- Sahl Masix Jurjoni Abu-Mansur Buxoriy
B) Abu-Bakr Axaviy Buxoriy
C) Abu-Mansur Buxoriy
D) Abu Ali ibn Sino
- X-asrning ikkinchi yarmida tibbiyotni oʻrganuvchilar uchun qoʻllanma sifatida foydalanilgan asar va uning muallifi ?
A) Abu-Saxl Masix Jurjoni "Al-kimyoy" kitobi
B) Abu Rayxon Beruniyning "Saydana" kitobi
C) Abu-Mansur Buxoriyning "Oddiy dorilar" haqidagi toʻplami
D) Abu-Bakr ibn Ahaviy Buxoriyning "Hidoyat" kitobi
- Yuqumli kasalliklarni mikroblar tarqatishi haqidagi fikrni L.Pasterdan 800 yil oldin aytgan oʻzbek olimi?
A) Abu Ali ibn Sino B) Abu Rayxon Beruniy
C) Najmiddin Samarqandiy D) Sulton Ali Xurosoniy
- Ibn Sinoning "Tib qonunlari" asaridahaqidagi maʼlumotlar keltirilgan.
1) odam aʼzolarinig tuzilishi funksiyasi 2) kasalliklar, ularning kelib chiqishi sabablari 3) insonning dastlab hayvonot dunyosidan kelib chiqqanligi 4) oddiy, murakkab dorilar, ularning aʼzolarga taʼsiri 5) 1116 xil dori 6) oʻsimlik, hayvonlarining tabiatdagi ahamiyati
A) 1,2,3,4 B) 2,3,4,5 C) 3,4,5,6 D) 1,2,4
- Odam anatomiyasi fani sohasida tadqiqot olib borgan olimlarni koʻrsating ?
1) R.E Xudoyberdiyev 2) E.S. Mahmudov 3) K.R Rahimov 4) S.A Asomov 5) Z.T Tursunov 6) X.Z. Zohidov
A) 1,2,3 B) 2,3,4 C) 2,3,5 D) 1,4,6

10. Odam anatomiyasi fani sohasida tadqiqot olib bormagan olimlarni ko'rsating ?
 1) R.E Xudoyberdiyev 2) E.S. Mahmudov 3) K.R Rahimov 4) S.A Asomov 5) Z.T Tursunov 6) X.Z. Zohidov
 A) 1,2,3 B) 2,3,4 C) 2,3,5 D) 1,4,6
11. Qaysi olim qalqonsimon bez kasalligini o'rganish va davolash usullarini ishlab chiqqan ?
 A) A.Yu. Yunusov B) Yo.X. To'raqulov
 C) I.K. Musaboev D) K.A. Zufarov
12. Fiziologiya fanining rivojlanishiga hissa qo'shgan olimlarni ko'rsating.
 1. Xudoyberdiyev R. 2. Qodirov U. 3. Rahimov K. 4. Oripov O'. 5. Vohidov V. 6. Zufarov K. 7. Asqarov A. 8. Ismoilov N. 9. Asomov S. 10. Mahmudov E.
 A) 1,9 B) 7,8 C) 2,3,10 D) 4,5,6
13. Ichki kasalliklarni o'rganishga doir ilmiy ishlar olib borgan olimlarni ko'rsating.
 1. Xudoyberdiyev R. 2. Qodirov U. 3. Rahimov K. 4. Oripov O'. 5. Vohidov V. 6. Zufarov K. 7. Asqarov A. 8. Ismoilov N. 9. Asomov S. 10. Mahmudov E.
 A) 1, 6, 9 B) 7,8 C) 2, 3, 10 D) 4, 5
14. Jarrohlik sohasida ish olib borgan olimlarni ko'rsating.
 1. Xudoyberdiyev R. 2. Qodirov U. 3. Rahimov K. 4. Oripov O'. 5. Vohidov V. 6. Zufarov K. 7. Asqarov A. 8. Ismoilov N. 9. Asomov S. 10. Mahmudov E.
 A) 1, 6, 9 B) 7,8 C) 2, 3, 10 D) 4,5
15. V.Vohidov va O'.Oripovlar tibbiyot sohasining qaysi yo'nalishiga o'z hissalarini qo'shganlar ?
 A) jarrohlikka
 B) hujayralarda kechadigan o'zgarishlarni o'rganishga
 C) ichki kasalliklarni o'rganish va davolashga
 D) yuqumli kasalliklarning tarqalish sabablarini aniqlashga
16. K.Zufarov tibbiyot sohasining qaysi yo'nalishida ishlar olib borgan ?
 A) jarrohlik
 B) hujayralarda kechadigan o'zgarishlarni o'rganish
 C) ichki kasalliklarni o'rganish va davolash
 D) yuqumli kasalliklarning tarqalish sabablarini aniqlash
17. N.Ismoilov, Z.Umidovlar tibbiyotning qaysi sohasida ishlar olib borganlar ?
 A) jarrohlik
 B) hujayralarda kechadigan o'zgarishlarni o'rganish
 C) ichki kasalliklarni o'rganish va davolash
 D) yuqumli kasalliklarning tarqalish sabablarini aniqlash
18. I.Musaboyev tibbiyotning qaysi sohasida ishlar olib borgan ?
 A) jarrohlik
 B) hujayralarda kechadigan o'zgarishlarni o'rganish
 C) ichki kasalliklarni o'rganish va davolash
 D) yuqumli kasalliklarning tarqalish sabablarini aniqlash
19. Anatomiya fani rivojlanishiga hissa qo'shgan olimni toping.
 A) U.Z. Qodirov B) R.A. Alavi
 C) Z.T. Tursunov D) E.S. Mahmudov

20. Sitologiya qanday fan ?
 A) hujayrani o`rganuvchi fan
 B) mikroblar haqidagi fan
 C) mikroorganizmlar haqidagi fan
 D) odamda kechadigan jarayonlarni o`rganuvchi fan
21. Hujayra terminini birinchi bo`lib fanga kiritgan olim ?
 A) F. Stelluti B) R. Guk
 C) B.Braun D) A. Levenguk
22. Hujayra necha qismdan tuzilgan ?
 A) 3 qismdan (membrana, sitoplazma, yadro)
 B) 4 qismdan (protoplaz, sitoplazma, yadro, membrana)
 C) 5 qismdan (qobiq, sitoplazma, yadro, vakuol, endoplazmatik to`r)
 D) 6 qismdan (membrana, sitoplazma, sentrosoma, yadro, mitoxondriya, lizosoma)
23. Hujayra membranasi qanday moddalardan tashkil topgan ?
 A) minerallar, yog`lar B) lipidlar
 C) oqsil, yog` (lipidlar) D) uglevodlar
24. Hujayra yadrosining funksiyasi ?
 1. hujayrada kechadigan fiziologik jarayonlarni boshqaradi 2. unda DNK va RNK ATF sintezlanadi 3. hujayrada moddalar almashinuvi 4.oqsillar sintezlanishini boshqaradi 5. irsiy axborotni saqlaydi 6.oziq moddalar parchalanadi
 A) 1,2,3,4 B)5,6,2,1 C)1,3,4,5 D)2,6,4,3
25. Odam jinsiy hujayrasida autosoma xromosomalari nechta bo`ladi ?
 A) 22 juft; B) 46 ta; C) 2 ta; D) 22 ta.
26. Odamning somatik hujayrasida jinsga bog`liq bo`lmagan xromosomalar sonini belgilang.
 A) 44 B) 22 C) 46 D) 23
27. Odamning somatik hujayrasida necha juft autosoma va jinsiy xromosomalar bo`ladi?
 A) 44 va 1 B) 22 va 1 C) 22 va 2 D) 44 va 2
28. Hujayra tarkibining necha foizini suv tashkil etadi ?
 A) 70% B) 80% C) 60% D) 40%
28. Mitoz fazalarini ketma-ketlik bilan kelishini belgilang
 A) profaza - anafaza - metofaza - telofaza
 B) profaza - metofaza - anafaza - telofaza
 C) telofaza - anafaza - metofaza - profaza
 D) metofaza - profaza - anafaza - telofaza
29. Odam organizmidagi eng yirik hujayrani toping.
 A) eritrotsit B) trombosit C) leykotsit D) tuxum
30. To`qima bu ?
 A) kelib chiqishi, tuzilishi bir xil bo`lgan hujayralar to`plami
 B) tuzilishi, funksiyasi, hayotiy jarayonlari bir-biriga o`xshash jarayonlar to`plami
 C) tuzilishi, funksiyasi, hayotiy jarayonlari va rivojlanishiga ko`ra bir-biriga o`xshash bo`lgan hujayralar to`plami
 D) A va C

31. Odam tanasida necha xil to`qima bor ?
 A) 3 xil B) 4 xil C) 5 xil D) 6 xil
32. Epiteliy to`qima tananing qaysi qismlarida bo`ladi ?
 A) tananing ustki qismini qoplab turadi
 B) tananing ustki qismi, ichki organlar ustki yuzasini qoplab turadi
 C) ichki organlar, ichki shilimshiq qavatda bo`ladi
 D) terining ustki yuzasini, ovqat hazm qilish, nafas olish, ayirish organlari kabilarni ichki yuzasini qoplab turadi
33. Epiteliy to`qimasiga tegishli noto`g`ri javobni toping ?
 A) zich joylashgan hujayralardan iborat
 B) hujayralararo modda bo`lmaydi
 C) bukilish, tortilish ta`sirlariga chidamli bo`ladi
 D) tez ko`payish xususiyatiga ega
34. Epiteliy to`qimasiga nima xos emas?
 A) hujayralar zich joylashgan
 B) hujayralar tez ko`payadi
 C) hujayralararo modda bo`lmaydi
 D) nafas olish, ayirish organlarining tashqi yuzasini qoplab turadi
35. Epiteliy(1), muskul(2),nerv(3) biriktiruvchi(4) to`qimalar qanday asosiy xususiyatlarga ega? a) hujayralari zich joylashgan; b) hujayraaro moddasi bor; c) qo`zg`aluvchanlik; d) qisqaruvchanlik; e) o`tqazuvchanlik;
 A) 1a,2d,3e,4a,b; B) 1a,2c,3c,d;4a,b;
 C) 1a,2c,d;3c,e;4b; D) 1b,2c,d;3e;4a
36. Epiteliy, muskul va nerv to`qimalarj hosil bo`lishida hujayralar bir-birlari bilan qaysi qismlari orqali yopishib turadilar ?
 A) hujayra qobig`i bilan B) yondosh hujayralar bilan
 C) plazmatik membranadagi burma va o`siqlari bilan
 D) sitoplazmatik ipchalar bilan
37. Epitelli y to`qimasiga xos bo`lmagan xususiyatni belgilang ?
 A) yassi kubsimon yoki slindirsimon hujayralardan iborat
 B) organizmni noqulay sharoitlardan himoya qiladi
 C) organizm faoliyatini boshqaradigan moddalarni ishlab chiqaradi
 D) tana haroratining doimiyligini ta`minlashda ishtirok etadi
38. Qaysi organlar devori faqat bir qavat epiteliy hujayralardan iborat ?
 A) buyrak, ichak vorsinkalari
 B) arteriya, vena, kapillarlar
 C) alveola, kapillarlar, hiqildoq
 D) ichak vorsinkalari, alveola, kapillarlar
39. Quyida berilgan epiteliy to`qimalari odam tanasining qaysi qismida bo`lishini aniqlang. 1) yassi 2) kubsimon 3) silindrsimon 4) tukli a) buyrakda b) terining ustida v) burun bo`shlig`ida g) ichakning ichki qavatida
 A) 1-a, 2-b, 3-v, 4-g B) 1-b, 2-a, 3-g, 4-v
 S) 1-b, 2-g, 3-a, 4-v D) 1-b, 2-a, 3-b, 4-v

40. Ichakning ichki yuzasini qoplab turadigan epiteliy to'qimasining shaklini belgilang.
 A) silindrsimon B) yassi C) kubsimon D) tuksimon
41. Tukli, mayda bezchali epiteliy qaysi a'zolarida bo'ladi ?
 A) o'pka, bronxda B) oshqozon, ichakda
 C) alveola, burunda D) burun, traxeya, bronxda
42. Oshqozon ichaklarning ichki yuzasidagi epiteliy to'qimasi qanday jarayonda ishtirok etadi ?
 A) himoyada B) ferment ishlab chiqarishda
 C) ovqat hazm qilishda D) ovqatga mexanik ta'sir etishda
43. Qaysi to'qima ichki a'zolar pardasi deb ham ataladi?
 A) epiteliy B) muskul C) biriktiruvchi D) nerv
44. Qaysi to'qima tez ko'payish va yangilanish xususiyatiga ega ?
 A) epiteliy B) muskul C) nerv D) biriktiruvchi
45. Teri ustini qoplab turadigan to'qimani aniqlang.
 A) kubsimon epiteliy B) yassi biriktiruvchi
 C) yassi epiteliy D) tuksimon epiteliy
46. Qaysi to'qima o'zaro zich joylashgan hujayralardan iborat?
 A) nerv B) muskul
 C) epiteliy D) biriktiruvchi
47. Biriktiruvchi to'qimaga nimalar kiradi ?
 1) limfa 2) skelet muskullari 3) yurak muskullari 4) silliq tolali muskullar 5) qon
 6) ko'ndalang yo'lli muskullar 7) tog'ay 8) nerv 9) suyak 10) pay
 A) 3,7,8,9,10 B) 1,2,4,6,10
 C) 1,5,7,9,10 D) 1,5,6,9,10
48. Odamdagi qaysi to'qima hujayralarida elastik tolalar ko'p bo'lib, ular cho'zilish, bukilish, tortilish kabi ta'sirlarga chidamli bo'ladi ?
 A) biriktiruvchi to'qima B) epiteliy to'qima
 C) muskul to'qima D) nerv to'qimasi
49. Fassiya pardasi qaysi to'qima turiga oid ?
 A) muskul B) nerv C) epiteliy D) biriktiruvchi
50. Qaysi biriktiruvchi to'qimada elastik tolalar ko'p bo'ladi?
 A) suyak, limfa B) qon, limfa
 C) limfa, tog'ay D) tog'ay, pay
51. Epiteteliy (I), muskul (II), nerv (III), biriktiruvchi (IV) to'qimalar qanday asosiy xususiyatlarga ega? a) hujayralari zich; b) hujayralararo moddasi bor; c) qo'zg'aluvchan; d) qisqaruvchan; e) o'tkazuvchan (uzatuvchi)
 A) I-c,d; II-a,b; III-e; IV-c B) I-b,d; II-a,c; III-d,e; IV-b,e
 C) I-b,c; II-e,d; III-a; IV-c,d D) I-a; II-c,d; III-c,e; IV-b
52. Qaysi to'qima muskul va suyaklarni o'zaro tutashtirib turadi?
 A) biriktiruvchi B) nerv
 C) epiteliy D) muskul
53. Muskul to'qimasi xillari to'g'ri berilgan qatorni aniqlang.

- A) ko`ndalang, silliq, kubsimon, silindrsimon
 B) kubsimon, silindrsimon, ipsimon
 C) ko`ndalang yolli skelet, ko`ndalang yolli yurak, silliq muskul
 D) ko`ndalang yolli skelet, silliq tolali, yurak muskullari
54. Muskul to'qimasining asosiy xususiyatini belgilang.
 A) qisqaruvchanlik B) o'tkazuvchanlik
 C) tez ko'payish D) berilganlarning barchasi
55. Muskul to'qimaning qaysi turi odam tinch turganda ham o'z vazifasini bajaraveradi?
 A) yelka muskullari B) boldir muskullari
 C) silliq muskullar D) ko'ndalang-targ'il muskullar
56. Qaysi muskul tuzilishiga ko'ra ko'ndalang-targ'il muskullarga o'xshaydi, bajaradigan vazifasi jihatidan silliq muskullarga o'xshaydi?
 A) barcha skelet muskullari B) til muskuli
 C) yurak muskuli D) qon va limfa tomirlari muskullari
57. Qon va limfa tomirlari devorining muskullari qanday to'qimadan tashkil topgan?
 A) epiteliy B) nerv
 C) silliq tolali D) ko'ndalang yo'lli
58. Silliq tolali muskul to'qimaga xos bo'lmagan javobni toping.
 A) duksimon, tolasi 0,1 mm
 B) bitta yadroli, odam ixtiyoriga bog'liq emas
 C) uxlagan vaqtda o'z vazifasini bajarmaydi
 D) o'z vazifasini doimo bajaradi
59. Qaysi muskul tolalarining faoliyati odam ixtiyoriga bog'liq emas.
 A) skelet muskullari B) silliq tolali muskullar
 C) yurak muskullari D) C,B
60. Silliq tolali muskullar qanday shaklda bo'ladi va o'lchamlari qanday?
 A) tuxumsimon 0,5 mm B) duksimon 0,1 mm
 C) ovalsimon 0,9 mm D) silindrsimon 1,0 sm
61. Devori silliq muskullardan iborat organlar?
 A) nafas olish, oshqozon-ichak;
 B) siydik chiqarish yo'llari, qon va limfa tomirlari;
 C) til, mimika, barcha skelet muskullar;
 D) nafas olish, oshqozon-ichak, siydik chiqarish yo'llari, qon va limfa tomirlari;
62. Qaysi organlarda silliq (1), ko'ndalang-targ'il (2) muskullar bo'ladi ?
 a) til; b) siydik pufagi; c) yelka; d) limfa tomiri; e) yurak; f) ingichka ichak
 A) 1-a, c, e; 2-b, d, f B) 1-b, d, f; 2-a, c, e
 C) 1-a, d, e; 2-b, c, f D) 1-a, b, f; 2-c, d, e
63. Nerv to'qimasi nimani tashkil etadi ?
 A) bosh miya B) orqa miya C) butun tanani D) A va B
64. Nerv to'qimasi necha xil hujayradan tashkil topgan ?
 A) 2 B) 3 C) 4 D) 1-2
65. Nerv hujayrasi necha xil bo'ladi ?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

66. Neyronning boshqa hujayralardan farqi nimada ?

A) farqi yo`q

B) membrana, sitoplazma, yadrodan tashqari 1 ta uzun , 1 necha kalta o`simtalar bor

C) yirik maydaligi jihatidan

D) nerv hujayralari shaklining turli tumanigi bilan

67. Nerv hujayrasining uzun o`simtasi nima deb ataladi

A) akson B) nerv tolasi C) dendrit D) neyrogliya

68. Sezuvchi va harakatlanuvchi neyronning uzun o`simtasi qayerdan chiqadi ?

A) teri osti retseptorlaridan B) orqa miyadan

C) uzunchoq miyadan D) orqa va bosh miyadan

69. Miyelin qobiq nerv hujayrasining qaysi qismida joylashadi?

A) dendritda

B) nerv hujayrasiniug tanasida

C) nerv hujayrasining uzun o`simtasida

D) nerv hujayrasida bunday boylam bo`lmaydi

70. Neyrogliya hujayrasiga tegishli bo`lgan javobni aniqlang?

1) akson va dendritlarga ega 2) barcha o`simtalari bir xil tuzilgan 3) miyelin pardaga ega 4) ichki organlardagi nerv tugunlari atrofida joylashadi 5) nerv hujayralarini oziqlantirish vazifasini bajaradi 6) organlar faoliyatini boshqarishda ishtirok etadi

7) orqa va bosh miyadagi nerv hujayralari atrofida joylashadi

A) 1,3,4,5 B) 1,3,4,6 C) 2,5,7 D) 1,3,5,7

71. Neyrogliya hujayrasiga tegishli bo`lmagan javobni aniqlang?

1) akson va dendritlarga ega 2) barcha o`simtalari bir xil tuzilgan 3) miyelin pardaga ega 4) ichki organlardagi nerv tugunlari atrofida joylashadi 5) nerv hujayralarini oziqlantirish vazifasini bajaradi 6) organlar faoliyatini boshqarishda ishtirok etadi

7) orqa va bosh miyadagi nerv hujayralari atrofida joylashadi

A) 1,3,4,5 B) 1,3,4,6 C) 2,5,7 D) 1,3,5,7

72. Nerv to`qimasi qaysi hujayralardan iborat ?

A) neyron, nefron B) nefron, neyrogliya

C) neyron, neyrogliya D) neyron, akson

73. Aksonni qoplab turgan pardani aniqlang.

A) fassiya B) miyelin C) neyron D) periost

74. Miyaning nerv hujayralarini oziqlantirish vazifasini... bajaradi.

A) akson B) neyron va akson C) neyrogliya D) dendrit

76. Qaysi olimning fikricha "biror tirik organizm tashqi muhitsiz yashay olmaydi" ?

A) I.Mechnikov B) I.Sechenov C) L.Pavlov D) E.S. Mahmudov

77. Yuksak darajada rivojlangan hayvonlar organizmida tashqi muhitning noqulay ta`siriga qarshi to`qima va organlarning fiziologik faoliyatini doimiy bo`lishini ta`minlovchi moslanishlar vujudga kelgan , bular qaysilar ?

1) qon, va to'qimaning osmotik bosimi, 2) tana haroratining doimiyligi 3) K, Ca, Na, Ce ionlarning miqdorining doimiyligi, 4) qondagi qand miqdorining doimiyligi, 5) Suv 6) Fe 7) Mg

A) 1,2,3,5,7 B) 1,2,3,4 C) 3,4,5,6, D) 3,7,1,5

78. Organizmda qaysi ionlarning miqdori doimiy bo'ladi ?

A) kaliy, natriy, yod B) kaliy, natriy, xlor

C) natriy, xlor, yod D) xlor, kaliy, yod

79. Odam organizmidagi barqaror bo'lmagan ko'rsatkichni belgilang.

A) qondagi qand miqdori B) qonning osmotik bosimi

C) siydik tarkibidagi tuz miqdori D) tana harorati

80. Magnit bo'roni qanday odamlarga ko'proq seziladi?

1) asab organlari xastalangan; 2) buyragi xastalangan; 3) jigari xastalangan; 4) yurak-qon tomir sistemasi xastalangan; 5) tayanch-harakatlanish organlari xastalangan

A) 1,2,3 B) 2,4,5 C) 1,3,4 D) 1,4,5

II BOB. TAYANCH-HARAKATLANISH SISTEMASI

1. Suyak sistemasining funksiyasi.

A) tayanch va harakat

B) tayanch, harakat, himoya

C) tayanch, harakat, himoya funksiyasini bajarish bilan birga suyaklarning ko'mik qismida eritrosit, leykosit, trombotsitlar ishlab chiqariladi, mineral tuzlar deposi vazifasini bajaradi

D) mineral tuzlar deposi

2. Odam tanasida qancha suyak bor ?

A) 206 B) 250 C) 204 D) 240

3. Suyaklar necha xil shaklda bo'ladi ?

A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 xil

4. Naysimon suyaklar to'g'ri berilgan qatorni toping.

1) yelka, 2) bilak, 3) son, 4) boldir, 5) to'sh, 6) qo'l, 7) qovurg'a, 8) kaft, 9) barmoq

A) 1,2,3,4,5,6,7,8,9 B) 3,4,7,1,2,5,9

C) 2,4,6,8,9,7 D) 1,2,3,4,8,9

5. Naysimon suyaklar bo'shlig'i qanday to'qimalar bilan to'lgan bo'ladi ?

A) biriktiruvchi – sariq ilik B) biriktiruvchi – qizil ilik

C) biriktiruvchi – qon D) nerv to'qimasi

6. Kalta naysimon (1), kalta g'ovak (2), yassi (3), g'alvirsimon (4) suyaklar turiga mos suyaklarni juftlang. a) barmoq; b) kaft; c) umurtqa; d) kaftusti; e) ensa; f) ponasimon suyak; j) kurak; h) peshona

A) 1 - a, b; 2 - c, d; 3 - e, j; 4 - f, h B) 1-c,d; 2-a, b; 3 - e, j; 4 - d, h

C) 1 - a, b; 2-c,d; 3- f, j; 4 - e, h D) 1-b, d; 2-a,c; 3- e, j; 4 - f, h

7. Kalta naysimon suyaklar turi ?

A) bosh suyagidagi tepa, ensa, yuz, kurak, chanoq;

- B) qovurg'a, to'sh, o'mrov, umurtqa, kaftusti;
 C) yuqorigi jag', peshona, bosh suyagining ponasimon va g'alvirsimon;
 D) qo'l va oyoqning kaft va barmoq suyaklari;
8. Yassi suyaklarga qaysi suyaklar kiradi ?
 A) to'sh, kaft usti, kaft
 B) bosh suyagidagi tepa, ensa, yuz, kurak, chanoq
 C) bosh, peshona, to'sh, kaft
 D) to'sh, kaft, peshona, kurak
9. G'alvirsimon suyaklarga qaysi suyaklar kiradi ?
 A) yuqorigi jag', peshona, bosh suyagining pastki asos qismidagi ponasimon suyaklar
 B) bosh suyagi, o'mrov, bosh suyagi pastki qismi
 C) yuqorigi jag', peshona, yuz, ensa
 D) ensa, chanoq, yuqorigi jag', peshona, bosh suyagi pastki asos qismidagi pona
10. Quyidagi vazifalarning qaysi biri skelet funksiyasiga kirmaydi ?
 A) himoya, tayanch
 B) tayanch, mineral tuzlar deposi
 C) qonning shaklli elementlarini hosil qilish
 D) gumoral boshqaruvda ishtirok etish
11. Tuzilishiga ko'ra suyaklar ... bo'ladi.
 1) naysimon; 2) kalta; 3) uzun; 4) yassi; 5) g'ovak; 6) harakatsiz; 7) g'alvirsimon;
 8) harakatchan
 A) 1,2,3,4 B) 14,5,7 C) 1,2,3,6,8 D) 2,3,6,8
12. Uzun naysimon suyaklar qatoriga kirmaydigan suyaklarni aniqlang.
 a) bilak; b) yelka; c) o'mrov; d) kaft; e) qovurg'a
 A) a, b B) a, c, d C) b, d D) c, d, e
13. G'ovak suyaklar qatoriga kirmaydigan suyaklarni aniqlang.
 a) qovurg'a; b) kurak; c) umurtqa; d) peshona; e) ponasimon; f) yuqori jag'; j) kaft usti; k) ensa; l) chanoq
 A) a, c, j B) b, d, e, f, k, l C) a, b, c, d, f, j D) d, e, f, j, k, l
14. G'ovak (1), yassi (2), g'alvirsimon (3) suyaklarga mansub bo'lgan suyaklarni aniqlang. a) qovurg'a; b) kurak; c) umurtqa; d) peshona; e) ponasimon; f) yuqori jag'; j) kaft usti; k) ensa; l) chanoq
 A) 1-a, c, j; 2-b, k, l; 3-d, e, f B) 1-b, k, l; 2-a, c, j; 3-d, e, f
 C) 1-a, c, j; 2-d, e, f; 3-b, k, l D) 1-d, e, f; 2-b, c, j; 3-a, k, l
15. G'ovak suyaklarga qaysi suyaklar kiradi ?
 1) qovurg'a, 2) chanoq, 3) to'sh, 4) jag', 5) o'mrov, 6) tovon, 7) bilak uzuk, 8) umurtqa, 9) kaft ust, 10) kaft
 A) 1,2,3,4,5,6,7,8 B) 1,3,4,6,8,9 C) 1,3,5,7,9,10 D) 3,5,8,9,6
16. Qovurg'a (1), o'mrov (2) suyaklari qaysi suyaklar turiga mansub ?
 a) uzun naysimon; b) uzun g'ovak; c) yassi; d) g'alvirsimon
 A) 1-b, 2-a B) 1-b,2-b C) 1-c,2-d D) 1-c, 2-b
17. G'ovak suyaklar?
 A) bosh suyagidagi tepa, ensa, yuz, kurak, chanoq;

- B) qovurg'a, to'sh, o'mrov, umurtqa, kaftusti;
 C) yuqorigi jag', peshona, bosh suyagining ponasimon va g'alvirsimon;
 D) yelka, bilak, son, boldir,
18. G'alvirsimon (a) va yassi (b) suyaklarni belgilang.
 1) tepa; 2) yuqori jag'; 3) peshona; 4) ensa; 5) yuz
 A) a-1, 2; b-3, 4, 5 B) a-2, 3; b-1, 4, 5
 C) a-2, 3, 4; b-1, 5 D) a-1, 4, 5; b-2, 3
19. Bosh suyagining qaysi qismlari bir – biri bilan bo'g'im hosil qilib birikadi ?
 A) pastki va yuqori jag' B) pastki jag', chakka suyaklari
 C) yuqori jag', chakka D) ensa, chakka
20. Bosh qutisining qaysi suyaklari bola o'sgan sari chok yordamida birikadi ?
 A) peshona, tepa, chakka, ensa B) peshona, tepa, ensa, ponasimon
 C) g'alvirsimon, ponasimon, chakka, tepa D) ensa, yanoq, chakka, tepa
21. Bosh suyaklarini suyak guruhlari bo'yicha joylashtiring ?
 a) g'alvirsimon b) yassi 1) tepa 2) yuqori jag' 3) peshona 4) ponasimon 5) ensa
 6) yuz
 A) a-2,3,5; b-1,4,6 B) a-1,5,6; b-2,3,4 C) a-2,3,4; b-1,5,6 D) a-2,4,5; b-1,3,6
22. Orqa miya qayerda joylashgan bo'ladi ?
 A) miya qutisi ichida B) ensa suyagining ostida
 C) umurtqa pog'onasining ichida D) peshona suyagining ostida
23. Ponasimon suyak qayerda joylashgan ?
 A) tepa va ensa suyaklari orasida
 B) bosh suyagining pastki asos qismida
 C) jag' suyagining chakka suyagiga birikish joyida
 D) oyoqning tovon qismida
24. Gavda skeleti qismlarini aniqlang.
 A) umurtqa pog'onasi, ko'krak qafasi B) umurtqa pog'onasi, qovurg'alar
 C) qovurg'alar, to'sh suyagi D) umurtqa pog'onasi, to'sh, o'mrov suyaklari
25. Umurtqa pog'onasi qismlarini umurqalar soni kamayishi tartibida joylashtiring?
 1) bo'yin 2) ko'krak 3) bel 4) dumg'aza 5) dum
 A) 1,2,3,4,5 B) 2,1,3,4,5 C) 2,1,5,3,4 D) 5,3,4,1,2
26. Umurtqa pog'onasida egilishlar ketma-ketligi to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang? 1) lordoz 2) kifoz
 A) 1,2,2,1 B) 1,2,1,2 C) 2,1,2,1 D) 2,1,1,2
27. Umurtqa pog'onaning qaysi qismlari biroz oldinga egilgan?
 A) bo'yin va ko'krak; B) bel va ko'krak;
 C) bo'yin va bel; D) ko'krak va dumg'aza.
28. Umurtqa pog'onaning qaysi qismlari biroz orqaga egilgan?
 A) bo'yin va ko'krak; B) bel va ko'krak;
 C) bo'yin va bel; D) ko'krak va dumg'aza.
29. Umurtqa pog'onasiga birikkan qovurg'alar sonini ko'rsating?
 A) 4 B) 10 C) 14 D) 24

30. Umurtqa pogʻonasiga birikmagan qovurgʻalar sonini koʻrsating?
A) 0 B) 4 C) 10 D) 24
31. Umurtqa suyaklari qaysi yoshda suyakka aylanib boʻladi?
A) 18 B) 17-25 C) 14-16 D) 12-17
32. Umurtqa pogʻonasi nechta umurtqalarning birikishidan hosil boʻladi, uning uzunligi qancha boʻladi ?
A) 33-34. 70-90 sm B) 30-33. 60-70 sm
C) 23-27, 50-90 sm D) 18-23. 40-70 sm
33. Odam umurtqa pogʻonasi qismlarining nomlarini va bu qismlarning nechtadan iborat boʻlishini aniqlang. 1) boʻyin 2) koʻkrak 3) bel 4) dumgʻaza 5) dum
a) 5 b) 5 v) 4,5 g) 12 d) 7
A) 1-v, 2-b, 3-v, 4-a, 5-g B) 1-a, 2-b, 3-g, 4-d, 5-g
C) 1-d, 2-g, 3-a, 4-b, 5-v D) 1-d, 2-v, 3-a, 4-b, 5-d
34. Koʻkrak qafasi qaysi suyaklardan tashkil topgan?
A) 12ta koʻkrak umurtqalardan, 12ta qovurgʻalardan, toʻsh suyakdan;
B) 12ta koʻkrak umurtqalardan, toʻsh suyakdan; 12 juft qovurgʻalardan,
C) 12juft koʻkrak umurtqalardan, 1ta toʻsh suyakdan; 12 juft qovurgʻalardan,
D) 12ta koʻkrak umurtqalardan, 2ta toʻsh suyakdan;
35. Nechta qovurgʻa "soxta" deyiladi ?
A) 14 ta B) 4ta C) 6 ta D) 12 ta
- 36 "Soxta" qovurgʻalar qayerga birikadi ?
A) toʻsh suyagiga
B) oʻzaro va yettinchi qovurgʻaning togʻayiga
C) oʻzaro va qorin muskullari orasida yotadi
D) oʻzaro va oʻmrov suyagiga
37. Qorin muskullari orasida nechta qovurgʻa yotadi?
A) 2 B) 4 C) 6 D) 14
38. Chin qovurgʻalar soni nechta?
A) 2 B) 4 C) 6 D) 14
39. Odam tanasida nechta;
a) soxta qovurga, b) yelka kamari, va c) yelka suyaklari?
1) 3ta, 2) 6ta, 3) 4ta, 4) 2ta, 5) 1ta;
A) a-2, b-3, c-4; B) a-1, b-3, c-4; C) a-4, b-4, c-5; D) a-1, b-3, c-5;
40. Toʻsh suyagi qaysi suyaklar turkumiga kiradi va u qanday qismlarga boʻlinadi
A) yuqorigi- qilichsimon oʻsimta, oʻrta-tana, pastki dasta
B) yuqorigi -dasta, oʻrta-tana, pastki qilichsimon oʻsimta
C) yassi suyaklar turkumiga kiradi, yuqorigi qism dasta, oʻrta qism-tana, pastki qism qilichsimon oʻsimta deyiladi
D) gʻovak suyaklar turkumiga kiradi, yuqorigi qism dasta, oʻrta qismi tana, pastki qismi qilichsimon oʻsimta deyiladi
41. Qaysi suyak dasta, tana va qilichsimon oʻsimtadan iborat?
A) oʻmrov B) chanoq C) toʻsh D) qovurgʻa
42. Yelka kamari suyaklarini aniqlang.
A) yelka, kurak, oʻmrov B) kurak, bilak, yelka

- C) yelka, bilak-tirsak, o'mrov D) kurak, o'mrov
43. Qo'lining erkin suyaklariga kiradigan suyaklarni belgilang.
a) yelka; b) bilak-tirsak; c) kaft usti; d) panja; e) o'mrov; f) kurak
A) c, d B) e, f C) a, e D) a, b, c, d
44. Qo'lining erkin suyaklariga kirmaydigan suyaklarni belgilang.
a) yelka; b) bilak-tirsak; c) kaft usti; d) panja; e) o'mrov; f) kurak
A) c, d B) e, f C) a, e D) a, b, c, d
45. Kaftusti ... suyaklar bo'ladi.
A) kalta naysimon B) kalta g'ovak
C) kaita g'alvirsimon D) uzun naysimon
46. Qo'lining erkin suyaklariga qaysilar kiradi ?
A) bilak, tirsak, panja
B) yelka, bilak, tirsak, panja
C) yelka, bilak, tirsak, kaft ust, kaft va panja,
D) yelka kamari, yelka, bilak tirsak, panja
47. Panja suyaklarining nomi va soni to'g'ri berilgan qatorni toping
A) bilak uzuk 8 ta, kaft suyagi 5, barmoq suyaklari 14 ta
B) kaft ust 5, kaft osti 5, bilak uzuk 8 ta
C) bilak uzuk 4, kaft 5, barmoq 5 ta
D) bilak uzuk 6, kaft 8, barmoq 14 ta
48. O'mrov suyagi qaysi suyaklar bilan birikkan bo'ladi ?
A) to'sh, kurak B) to'sh, umurtqa
C) elka, kurak D) elka, qovurg'a
49. Erkin qo'l suyaklari soni nechta ?
A) 32 B) 30 C) 34 D) 27
50. Qo'l panja suyaklarining soni nechta bo'ladi?
A) 15 B) 14 C) 16 D) 27
51. Barmoqlarning (1) va qo'l kaftining (2) suyakka aylanishi necha yoshgacha davom etadi ?
a) 17-25; b) 20-25; c) 15-16; d) 16-20
A) 1-d, 2- c B) 1 - d, 2 - a C) 1-b, 2- c D) 1 - d, 2 - b
52. Qo'lining erkin suyaklari necha yoshda suyakka aylanadi?
A) 15-25 B) 16-20 C) 20-25 D) 17-25
53. Qo'lining uzun (a) va kalta (b) suyaklari necha yosh oralig'ida suyaklanadi?
A) a-20-25; b-15-16 B) a-20-25; b-16-20
C) a-20-25; b-15-20 D) a-20-25; b-15-25
54. Yelka kamari suyaklari necha yoshda suyaklashadi?
A) 15-25 B) 16-20 C) 20-25 D) 17-25
55. Qo'l kaftining suyakka aylanishi necha yoshgacha davom etadi ?
A) 11-15 B) 15-16 C) 16-20 D) 17-25
56. Qo'l barmoqlarining suyakka aylanishi necha yoshgacha davom etadi ?
A) 20-25 B) 17-25 C) 31-15 D) 16-20
57. Qaysi suyaklar kamar suyagiga kirmaydi ?
A) kurak B) nomsiz suyaklar C) tizza qopqog'i D) dum umurtqaiari

58. Oyoq suyaklari necha qismga bo`linadi ?
 A) 2 ta B) 3 ta C) 4 ta D) 5 ta
59. Oyoqning erkin suyaklarini ko'rsating.
 1) panja; 2) boldir; 3) son; 4) tizza qopqog'i; 5) dumg'aza umurtqaiari
 A) 1,2,3 B) 1,2,3,4 C) 1,2,3,5 D) 1,2,3,4,5
60. Nomsiz suyaklar skeletning qaysi qismiga mansub ?
 A) bosh suyagiga B) yelka kamariga
 C) oyoqning erkin suyaklariga D) oyoq kamariga
61. Quymich kosasi deb ataluvchi chuqurchaga qaysi suyakning boshchasi kelib birikadi ?
 A) chanoq B) son C) yonbosh D) katta boldir
62. Odamdagi eng yirik erkin sesamasimon suyakni aniqlang.
 A) tizza qopqog'i B) tovon suyagi
 C) oshiq suyagi D) barmoq suyagi
63. Kichik boldir suyagining yuqori uchi qaysi suyakka birikadi ?
 A) son B) katta boldir C) chanoq D) oshiq
64. Chanoq suyagi qanday suyaklardan tashkil topgan ?
 A) chanoq yaxlit 1 ta suyaklardan tashkil topgan
 B) 2 ta nomsiz suyaklardan
 C) ikki tomondan nomsiz suyak, orqa tomonidan dumg`oza va dum umurtqalaridan
 D) A va C to`g`ri
65. Bolaning bosh suyugi necha yoshlik davrida tez o`sadi?
 A) 3-4 B) 6-8 C) 11-15 D) A, B, C
66. Boldir suyaklari nechta naysimon suyakdan iborat?
 A) 1ta; B) 2ta; C) 4ta; D) 3ta
67. Suyak tarkibidagi organik moddalar uning qancha qismini tashkil etadi?
 A) 3/1 B) 1/2 C) 2/3 D) 1/3
68. Suyak tarkibidagi anorganik moddalar uning qancha qismini tashkil etadi?
 A) 2/3 B) 1/2 C) 1/3 D) 1/4
69. Periost nima va u qaysi to'qimalardan iborat ?
 A) suyak usti pardasi, ko'p qavatli epiteliy to'qima
 B) suyak usti pardasi, biriktiruvchi to'qima
 C) akson usti pardasi, biriktiruvchi parda
 D) yurakning tashqi qavati, biriktiruvchi to'qima
70. Suyaklarning ichki qavati ... tuzilgan.
 A) g'ovaksimon B) zich plastinkasimon
 C) qattiq D) g'alvirsimon
71. ... suyakni oziq moddalar bilan ta'minlashda, o'sishda, singanda bitishda katta ahamiyatga ega.
 A) Periost B) Miyelin C) Fassiy D) Tog'ay
72. Suyak usti pardasi qaysi to'qimadan (1) iborat, va unda nima (2) bo'ladi?
 A) 1-biriktiruvchi to'qima; 2- mayda qon va limfa tomirlari, nerv tolalari;
 B) 1- epiteliy to'qima; 2- mayda qon va limfa tomirlari, nerv tolalari;
 C) 1- biriktiruvchi to'qima, 2- qon tomirlari, silliq muskul tolalari;

- D) 1- biriktiruvchi to'qima, 2- limfa tomirlar, nerv tugunlari;
73. Periostga xos bo'lmagan (a) va xos bo'lgan (b) xususiyatani ko'rsating ?
 1) biriktiruvchi to'qimadan iborat 2) suyaklarning oraliqsiz birikishini ta'minlaydi
 3) suyakni oziq moddalar bilan ta'minlashda ishtirok etadi 4) suyak jarohatining
 bitishini ta'minlaydi 5) qonning shakli elementlarini ishlab chiqaradi
 A) a-1,2,3; b-4,5 B) a-1,3,4 b-2,5 C) a-2,5 b-1,3,4 D) a-2,4,5 b-1,3
74. Chok yordamida bir-biriga birikmaydigan suyakni aniqlang.
 A) peshona B) chakka C) o'mrov D) ensa
75. Suyaklar kimyoviy tarkibida anorganik (1), organik (2) birikmalar, fosfat (3) va kalsiy karbonat (4) tuzlari taxminan necha foizni tashkil etadi ?
 a) 67%; b) 33%; c) 60%; d) 5,9%
 A) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d B) 1-b,2-a,3-c,4-d
 C) 1-a,2-b,3-d,4-c D) 1-b, 2-a, 3-d, 4-c
76. Qaysi kasallikda oyoqlar, umurtqa pog'ona, ko'krak qafasi, chanoq egilib qoladi?
 A) raxit B) skolioz C) kifoz D) lordoz
77. Chanoq suyaklarining va chanoq bo'shlig'ining kattalashuviga sabab ...
 A) jismoniy mehnat B) sport C) tik yurish D) jismoniy mehnat va sport
78. Bir-biri bilan tog'ay yordamida o'zaro, so'ngra esa yettinchi qovurg'alarning tog'ayiga birikuvchi qovurg'alar soni qancha ?
 A) 4 B) 6 C) 14 D) 24
79. Suyaklarning ichki qavati ... tuzilgan.
 A) g'ovaksimon B) zich plastinkasimon C) qattiq D) ga'lvirosimon
80. Suyaklarning qaysi qismida mineral tuzlar to'planishida suyak qattiqlashib suyakka aylanib boradi?
 A) periost, osseinda B) ko'mik, suyak pardasida
 C) osteoblast, ossenida D) ustki tog'ay qismida
81. Suyakning qaysi qismida mayda qon va limfa tomirlari, nerv tolalari juda ko'p bo'ladi?
 A) suyakning tog'ay bilan qoplangan qismida B) sariq ilik
 C) g'ovak modda D) qizil ilik
82. Suyaklarning oraliqsiz birikishi nimalar yordamida amalga oshadi?
 A) bo'g'im xaltasi B) suyak choklari
 C) fassiya D) bo'g'im suyuqhg'i
83. Suyaklarning biriktiruvchi to'qimadan iborat pardasi qanday ataladi ?
 A) ossein B) suyak xaltasi C) fassiya D) periost
84. Kollagen tolalar tarkibiga qanday organik modda kiradi ?
 A) ossein B) albumin C) xromoprotein D) xitin
85. Bosh suyagi (a) va bolaning bo'yiga (b) o'sishi necha yoshda tezlashadi ?
 1) 3 ; 2) 3-4; 3) 5-7; 4) 6-8; 5) 11-15; 6) 12-16
 A) a - 1, 3, 5 ; b-2,4,6 B) a - 2,4, 5; b - 1, 3, 6
 C) a - 1,4,5; b - 2,3,6 D) a - 1, 3, 6; b - 2, 4, 5
86. Suyaklanish jarayoni suyakning qaysi qismlarida o'tadi ?
 A) sariq ilikda B) qizil ilikda

- C) ustki tog'ayda D) ichki g'ovakda
87. Ichki tomondan to'sh suyagiga, tashqi tomondan kurak suyagiga birikkan suyakni aniqlang.
- A) o'mrov B) elka C) qovurg'a D) bilak
89. Suyaklar birikishidan hosil bo'lgan bo'g'im qanday qismlardan iborat ?
- A) bo'g'im xaltasi, suyaklarning birikish yuzasi, bo'g'im bo'shlig'i
 B) bo'g'im xaltasi, fibroz parda, suyak boshchasi
 C) bo'g'im xaltasi, fibroz parda, sinovial suyuqlik
 D) bo'g'im xaltasi, suyak boshchasi, sinovial qavat
90. Suyakning birikishidan hosil bo'lgan bo'g'im necha qismdan iborat ?
- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4
91. Katta boldir suyagi boldirning qaysi tomonida joylashgan?
- A) yon B) tashqi C) kichik boldir suyagining ustida D) ichki
92. Odam tanasidagi suyaklar qanday birikadi ?
- A) harakatchan bo'g'im hosil qilib
 B) yarim harakatchan
 C) harakatsiz choklar hosil qilib (oraliqsiz)
 D) A va C to'g'ri
93. Harakatchan birikkan suyaklar to'g'ri berilgan qatorni aniqlang
- A) bosh quymich kosasi, kichik boldir B) chanoq tosh kaft ust
 C) bosh, umurtqa, chanoq D) qo'l, oyoq, pastki jag`
94. Chaqaloq bir yoshgacha har oyda necha sm o`sadi ?
- A) 1 sm B) 2 sm C) 3 sm D) 4 sm
95. Tapa va chakka suyaklari o`rtasida nechta liqildoq bor ?
- A) 2 ta B) 4 ta C) 1 tadan 2 ta D) ikkala tomonda 2 tadan 4 ta
96. Bosh suyagining o`shishi va shakllanishi necha yoshgacha davom etadi ?
- A) 15-16 yoshgacha B) 6-8 yosh
 C) 11-15 yosh D) 20-25 yosh
97. Kurak, o`mrov, yelka, bilak, tirsak suyaklarining suyakka aylanishi necha yoshgacha davom etadi ?
- A) 16-18 B) 7-8 C) 11-15 D) 20-25
98. Suyaklanish jarayonining sekinlashuviga qaysi vitamin yetishmasligi sabab bo`ladi ?
- A) A B) B C) C D) D
99. Odam bo'yining uzunligi qaysi suyaklarning o'sishiga bo'g'liq?
- A) uzun naysimon va umurtqa pog'onasi;
 B) umrovga;
 C) kalta naysimon va umurtqa pog'onasi;
 D) barcha g'ovak suyaklarga;
100. Odam bo'yi qaysi suyaklarning o'sishiga bog'liq emas?
- 1) yelka 2) kaft usti 3) umurtqa 4) boldir 5) kaft 6) barmoq 7) to'sh 8) son
- A) 1,2,3,4 B) 1,3,4,8 C) 2,5,6,7 D) 1,3,7,8
101. Odam bo'yi qaysi suyaklarning o'sishiga boq'liq?
- 1) yelka 2) kaft usti 3) umurtqa 4) boldir 5) kaft 6) barmoq 7) to'sh 8) son

A) 1,2,3,4 B) 1,3,4,8 C) 2,5,6,7 D) 1,3,7,8

102. Quyida berilgan suyaklarning soni nechtdan bo'ladi?

1) bosh suyagi; 2) umurtqa pog'onasi; 3) ko'krak qafasi; 4) yetim qovurg'alar; 5) chin qovurg'alar; a) 22; b) 23; v) 33-34; g) 34-35; d) 4; e) 14; z) 36; i) 37

A) 1-a; 2-g; 3-z; 4-d; 5-e B) 1-b,2-v; 3-i; 4-d; 5-e

C) 1-b; 2-g; 3-a; 4-e; 5-d D) 1-d; 2-g; 3-v; 4-b; 5-i

103. Odam tanasida qancha muskul bor ?

A) 300ta B) 400 ta C) 500 ta D) 600 ta

104. Markaziy shol qachon kelib chiqadi ?

A) uzunchoq miya ishdan chiqsa

B) miyacha shikastlansa

C) orqa miya shikastlansa

D) bosh miya po'stlog'idan nerv markazlarining ishi buzilsa

105. Bosh miya po'stlog'idagi (1) va orqa miyada (2) joylashgan nerv markazlarining ishi buzilganda qanday o'zgarishlar namoyon bo'ladi ?

a) muskullarning tarangligi ortadi;b) muskullarning tonusi pasayadi;c) qol-oyoq harakatsizlanib, osilib qoladi;d) qo'l-oyoq tarashadek qotib qoladi

A) 1-b, c; 2-a, d B) 1-b, d; 2-a, c C) 1-a, d; 2-b, c D) 1-a, c; 2-b, d

106. Qaysi paytda muskullarda periferik shol vujudga keladi?

A) bosh miya shikastlanganda

B) bosh miyaga qon quyilganda

C) bosh miyasopining vazifasi buzilganda

D) orqa miyada joylashgan nerv markazlarining ishi buzilganda

107. Motoneyron bu ...?

A) nerv tolachalari

B) muskul tolachalari

C) muskul harakatini ta'minlovchi nerv hujayralari

D) aksonlar

108. Odam tana massasini o'rtacha necha foizini muskul tashkil etadi ?

A) 50 B) 40 C) 40-50 D) 30-35

109. Odam organizmida ikki boshli (a) va uch boshli (b) muskullar qayerda joylashgan ? 1) bilak sohasida; 2) tirsak sohasida; 3) yelkaning oldingi sohasida;

4) yelkaning orqa sohasida; 5) sonning oldingi sohasida; 6) sonning orqa sohasida;

7) boldirning orqa sohasida

A) a - 1, 3; b - 2, 4 B) a - 3, 6; b - 4, 7

C) a - 2, 5; b-4,7 D) a - 3, 5; b - 1,4

110. Tananing qaysi qismida qiyshiq muskullar joylashgan ?

A) chakka B) ko'krak C) qorin D) son

111. Aylanasimon muskullar qayerda uchraydi ?

1) og'iz atrofida; 2) burun sohasida; 3) ko'z atrofida; 4) yonoqda; 5) gavhar atrofida; 6) qorachiq atrofida

A) 1, 3 B) 1, 3, 6 C) 2, 3, 4 D) 1, 3, 5

112. Kipriksimon muskullar nimani ta'minlaydi ?

A) qorachiqning torayib kengayishini B) gavhar shaklining o'zgarishini

C) ko'zning yumilib ochilishini D) ko'z soqqasining harakatini

113. Motoneyronlarning markazlari qayerda joylashgan?

1. uzunchoq miyada, 2. oraliq miyada, 3. miyachada, 4. miya yarimsharlari, 5. o'rtamiya, 6. orqamiya.

A) 6,1,5 B) 2,4,3 C) 3,4,5 D) 3,1,6.

114. Motoneyronlarning quyi (a) va oliy (b) nerv markazlari qayerda joylashgan ?

1) orqamiya 2) uzunchoq miya 3) miyacha 4) o'rtamiya 5) bosh miya yarimsharlari po'stloq qismining orqamarkaziy egatida 6) bosh miya yarimsharlari po'stloqning oldingi markaziy egatida

A) a-1,2,3 b-5 B) a-1,2,4 b-5 C) a-1,2,3,4 b-6 D) a-1,2,4 b-6

115. Muskullar harakatini ta'minlovchi nerv hujayralari ?

A) neyron B) neyrogliya C) motoneyron D) myofibril

116. Muskullarning shakli va ularning o'rni to'g'ri belgilangan qatorni aniqlang.

1) uzun muskullar, 2) kalta muskullar, 3) keng muskullar, 4) aylana muskullar

A) 1- qo'l-oyoqlarda, 2- qorinda, 3- yelkada, 4- og'izda,

B) 1- qo'l-oyoqlarda, 2- qovurg'alar oralig'ida, 3- ko'krakda, 4- og'iz va ko'z atrofida,

C) 1- qovurg'alar ustida, 2- panjada, 3- ko'krakda, burun atrofida,

D) 1- sonda, bilakda, 2- qovurg'alar oralig'ida, 3- qorinda, 4- yonoqda,

117. Bo'yin (a), ko'krak (b) va orqa (c) muskullariga quyidagi muskullarning qaysi birlari kirmaydi ?

1) rombsimon 2) o'mrov-osti muskuli 3) teri osti muskuli 4) tosh-o'mrov so'rg'ichsimon muskuli 5) diafragma 6) trapetsiyasimon 7) serbar 8) qovurg'alararo

A) a-1,2,3,5,6,7,8; b-1,3,4,6,7; c-1,2,3,5,6,8

B) a-1,2,5,6,7,8; b-1,3,4,6,7; c-2,3,4,5,6,8

C) a-1,2,4,5,6,7,8; b-1,3,4,6,7,8; c-1,2,3,4,5,8

D) a-1,2,5,6,7,8; b-1,2,3,4,6,7; c-1,2,3,4,5,8

118. Bo'yin muskullini ajrating:

A) trapetsiyasimon; B) deltasimon;

C) o'mrov-osti muskull; D) to'sh-o'mrov so'rg'ichsimon muskull.

119. Og'izning aylana muskuli, ko'zning aylana muskuli, qoshlarni bir-biriga yaqinlashtiruvchi muskul yanoq muskuli labning kvadrat muskuli qaysi muskulga kiradi?

A) yuz muskullari B) silliq muskullar

C) bosh muskullari, D) mimika uskullari,

120. Chaynash muskullariga qaysi muskullar kiradi ?

A) chakka , xususiy chaynash, tashqi va ichki qanotsimon muskullar

B) xususiy chaynash, og'izning aylana muskullari, yanoq muskuli

C) chakka muskul, pastki lablarning kvadrat muskuli, ichki qanotsimon muskul

D) pastki lablarning kvadrat va uchburchak muskullari, og'izning aylana muskuli

121. Odamning qaysi muskullari suyaklarga birikmagan ?

A) chaynash B) og'izning aylana muskullari

C) mimika D) qo'lning 2va 3 boshli muskullari

122. To'sh o'mrov so'rg'ichsimon muskuli, norvonsimon muskullar odam tanasi muskullarining qaysi guruhiga kiradi?

A) gavda muskuliga, B) ko`krak muskuliga,
C) bo`yin muskuliga, D) orqa muskullariga

123. Ko`krak qafasi muskullari qanday jarayonlarda ishtirok etadi?

1 nafas olish 2. ichkiorganlar bosimini saqlash 3. nafas chiqarish 4. qo`llarni harakatlantirish 5. umurtqa pog`onasini bukish 6. kurak suyagi harakatlari

A) 1,2,3 B) 1,2,4 C) 1,2,5 D) 1,3,4

124. Qovurg`alar ko`tarilishi qaysi muskullarni qisqarishi natijasida yuzaga keladi?

A) bo`yin va tashqi qovurg`alar B) bo`yin va ichki qovurg`alar
C) ko`krak va diafragma D) bo`yin va ko`krak

125. Diafragmaning pastga tushishi qaysi muskullarning qisqarishi natijasida, sodir bo`ladi?

A) bo`yin va tashqi qovurg`alararo B) ichki qovurg`alararo
C) qorin D) diafragma

126. Diafragmaning yuqoriga ko`tarilishi qaysi muskullarning qisqarishi natijasida sodir bo`ladi?

A) bo`yinvatashqi qovurg`alararo B) ichki qovurg`alararo
C) qorin D) diafragma

127. Odam organizmida ikki boshli (a)va uch boshli (b)muskullar qayerda joylashgan? 1) bilak sohasida; 2) tirsak sohasida; 3) yelkaning oldingi sohasida; 4) yelkaning orqa sohasida; 5) sonning oldingi sohasida; 6) sonning orqasohasida; 7) boldirning orqa sohasida

A) a-1,3; b - 2, 4 B) a-3,6; b-4, 7 C) a- 2, 5; b - 4, 7 D) a- 3,5; b-1, 4

128. Orqa muskullarga xos bo`lmagan xususiyatani belgilang?

A) umurtqa pog`onasi harakatlarini ta`minlaydi
B) kurak suyagi harakatini ta`minlaydi
C) umurtqa pog`onasini bukishda ishtirok etadi
D) gavnani rostlab turadi

129 Qorin muskullari qisqarganda....

A) diafragma yuqoriga ko`tariladi B) diafragma pastga tushadi
C) qovurg`alar pastga tushadi D) qovurg`alar yuqoriga ko`tariladi

130. Qorin muskullari kimlarda kuchli rivojlangan ?

A) erkaklarda, B) ayollarda,
C) yosh bolalarda, D) o`rta yoshli kishilarda

131. Odamning orqa muskullari berilgan javobni toping.

1. trapetsiyasimon 2. belning kvadratsimon 3. orqaning serbar 4. rombsimon
5. yuqori, pastki, tishsimon 6. o`mrov osti 7. qovurg`alararo 8. umurtqa pog`onasini tiklovchi 9. ko`krakni ko`taruvchi.

A)1,2,3,4,5,7 B) 2,3,4,5,6,8 C) 1,3,4,5,8,9 D) 3,5,6,7,8,9

132. Tananing orqa tomonidagi muskullarni belgilang.

1) rombsimon 2) uch boshli 3) deltasimon 4) tikuvchi 5) trapetsiyasimon 6) ikki boshli

A) 1,3,5 B) 1,2,5 C) 2,4,6 D)2,6

133. Yelkaning oldingi va orqa yuzasida qanday muskullar bo`ladi?

A) Oldingi yuzasida trapetsiyasimon orqa tomonida 2 boshli ,

- B) oldingi yuzasida rombsimon orqa yuzasida serbar muskul,
 C) oldingi yuzasida yelkaning ikki boshli muskulli orqa qismida 3 boshli muskul,
 D) bukuvchi va yozuvchi muskullar,
134. Qaysi muskullarning qisqarishi hisobiga qo'l panjalari bo'g'imlari bukiladi?
 A) elkaning ikki boshli B) elkaning uch boshli
 C) bilakning oldingi qismida D) orqa qismida
135. Qo'lning tirsak bo'g'imi qaysi muskul qisqarishidan bukiladi, va yoziladi
 A) yelkaning ikki boshli muskuli qisqarganda qo'lning tirsak bo'g'imi bukiladi,
 B) bilak tirsak muskullari qisqarishidan,
 C) yelkaning uch boshli muskuli qisqarganda qo'lning tirsak bo'g'imi yoziladi,
 D) A va C
136. Yelka kamari muskulini aniqlang.
 A) bo'yinning teriosti muskuli B) to'sh-o'mrov so'rg'ichsimon muskuli
 C) o'mrov osti muskuli D) deltasimon muskul
137. Qaysi muskullar guruhi kurak suyagining harakatini ta'minlaydi va gavdani rostlab turadi ?
 A) orqa B) qorin C) ko'krak qafasi D) yelka kamari
138. Yelka kamari muskulini aniqlang.
 A) yelkaning uch boshli muskuli B) yelka muskuli
 C) trapetsiyasimon muskul D) kurak sohasidagi muskul
139. Elkaning oldingi yuzasida qanday muskul bo'ladi?
 A) ikki boshli B) uch boshli;
 C) to'rt boshli D) uch burchakli va kvadratsimon;
140. Elkaning orqa qismida va boldirning orqa yuzasida qanday muskul bo'ladi ?
 A) ikki boshli B) uch boshli
 C) to'rt boshli D) uch burchakli va kvadratsimon
141. Tananing qaysi qismida to'g'ri muskullar joylashgan ?
 1) chakka; 2) ko'krak; 3) qorin; 4) son; 5) gavhar; 6) qorachiq atrofida
 A) 1,2 B) 2,3 C) 3,4,5 D) 3,4,6
142. Axillov payi qaysi muskulga birikkan ?
 A) 2 boshli B) 3 boshli
 C) 4 boshli D) yarim pardasimon
143. Sonning oldingi va orqa tomonida qanday muskullar bor ?
 A) son muskullari,
 B) sonning oldingi tomonida 4 boshli sonning orqa tomonida 2 boshli muskul,
 C) serbar muskullar,
 D) tishsimon va ikki tomonlama patsimon,
144. Axillov payi odam tanasining qaysi qismida joylashgan ?
 A) bo'yin B) ko'krak C) son D) boldir
145. Muskulning statik holati
 A) Odam tanasi va uning ayrim qismlari har xil harakatlarni bajaradi,
 B) odam tanasi va uning ayrim qismlari ma'lum vaqt davomida zarur bo'lgan vaziyatni saqlaydi,
 C) statik ish tanani harakatga keltirmaydi,

- D) yugurish, sakrash, gapirish holatidagi vaziyatni,
146. Muskulning statik ishi natijasida odam tanasi va uning ayrim qismlari ma'lum vaqt davomida....
- A) har xil haraklarni bajaradi B) zarur bo'lgan vaziyatni saqlaydi
C) charchaydi D) bir xil harakatlarni bajaradi
147. Muskulning statik ishiga mos javobni aniqlang:
- A) tik turish, startoldi holati; B) startoldi holati, yurish;
C) yugurish, sakrash, gapirish; D) gapirish, q'olni oldinga ko'tarish;
148. Muskulning statik ishini aniqlang.
- 1) tik turish; 2) yurish; 3) yugurish; 4) qo'lni oldinga ko'tarish; 5) sakrash; 6) qo'lni yuqoriga ko'tarish; 7) gapirish
- A) 2, 4, 6, 7 B) 1, 4, 6 C) 2, 3, 5, 7 D) 1,4,6, 7
149. Muskulning dinamik ishini aniqlang.
- 1) tik turish; 2) yurish; 3) yugurish; 4) qo'lni oldinga ko'tarish; 5) sakrash; 6) qo'lni yuqoriga ko'tarish; 7) gapirish
- A) 1,4,6 B) 1 4 6,7 C) 2,3,5 7 D) 2,4 6,7
150. Muskullar charchashining asosiy sabablari nimada?
- A) nerv hujayralarda qo'zg'alish pasayib, tormozlanish holatiga o'tadi
B) miyaning muskul ishini boshqaradigan nerv hujayralari charchaydi
C) barchasi
D) muskul tolalaridagi ATF, KF, glikogen moddalarning zahirasi tugaydi, kislorod yetishmaydi
151. Muskullarning charchashiga sabab bo'lmaydigan belgilar?
- A) miyaning muskul ishini boshqaradigan nerv h-ralari charchaydi, qo'zg'alish jarayoni pasayadi, h-ralar tormizlanadi;
B) muskullar tolalarida ATF, KF, glikogen moddalarnining zaxirasi tugaydi;
C) kislorod etishmaydi;
D) muskul tolalarida kraxmal moddasi to'planadi va kislorod etishmaydi;
152. Muskullar kontrakturasi deganda nimani tushunasiz ?
- A) muskullarning bo'shashishi,
B) charchagan muskul tolalari qisqarib bo'shasha olmay qoladi, bu holatda muskullar kontrakturasi deyiladi,
C) muskullarning qisqarishi,
D) muskullarning static holati,
153. Muskullarning yaxshi rivojlanishi, tolalari va paylarining baquvvat, mustahkam bo'lishi o'z navbatida ... imkon beradi.
- A) suyaklarning yaxshi rivojlanishiga va ularning mustahkam bo'lishiga
B) qorin bo'shlig'ining rivojlanishiga
C) diafragmaning yaxshi rivojlanishiga
D) nerv tizimining rivojlanishiga
154. Charchagan muskul tolalari qisqarib bo'shasha olmay qolgan holat ... deyiladi.
- A) statik ish B) dinamik ish
C) muskullar kontrakturasi D) tetaniya

155. Umurtqa pogʻonasining normal rivojlanishida uning qismlari qanday holatda boʻladi ?

A) boʻyin qismi oldinga, koʻkrak qismi orqaga biroz egilgan boʻladi, koʻkrak va dumgʻaza toʻgʻri joylashadi

B) boʻyin va bel umurtqa pogʻonasi biroz oldinga, koʻkrak va dumgʻaza qismi biroz orqaga egilgan boʻladi

C) boʻyin va koʻkrak umurtqa pogʻonasi orqaga, bel va dumgʻaza qismi oldinga biroz egilgan boʻladi

D) boʻyin, bel, dumgʻaza qismi orqaga, koʻkrak qismi biroz oldinga egilgan boʻladi

156. Bir yoshgacha boʻlgan bolalarda tabiiy egilishlar qanday boʻladi ?

A) boʻyin va bel qismi biroz oldinga egilgan boʻladi,

B) faqat bel qismi biroz oldinga egilgan boʻladi,

C) bel qismi oldinga, dumgʻaza qismi biroz orqaga egilgan boʻladi,

D) bir yoshgacha bolalarda tabiiy egilishlar boʻlmaydi

157. Odam tanasining oʻzi odatlangan holda erkin turishi ... deyiladi.

A) statik ish B) dinamik ish C) qad-qomat D) tetaniya

158. Umurtqa pogʻonasining qaysi qismlarida lordoz (1) va kifoz (2) egilishlari boʻladi?

a) boʻyin; b) koʻkrak; c) bel; d) dumgʻaza

A) 1-a,b; 2-c,d B) 1-a,d; 2-b,c C) 1-a,c; 2-b,d D) 1-b,d; 2-a,c

158. Umurtqa pogʻonasining qaysi qismlarida lordoz(1) va kifoz(2) egilishlari boʻlmayadi?

a) boʻyin, b) koʻkrak, c)bel, d) dumgʻaza.

A) 1a,b; 2c,d B)1a,d; 2b,c C)1a,c;2b,d D) 1b,d; 2a,c

159. Umurtqa pogʻonasining qaysi qismiga kifoz egilish xos emas?

1) boʻyin 2) koʻkrak 3) dumgʻaza 4) bel

A) 1,2 B) 2,3 C) 2,4 D) 1,4

160. Umurtqa pogʻonasining qaysi qismiga lordoz egilish xos emas?

1) boʻyin 2) koʻkrak 3) dumgʻaza 4) bel

A) 1,2 B) 2,3 C) 2,4 D) 1,4

161. Umurtqa pogʻonasining kifoz (a) va lordoz (b) egilishiga ega boʻlgan qismidagi umurtqalar sonini koʻrsating?

A) a-12; b-17. B) a-12; b-19. C) a-17; b-12. D) a-19; b-10

162. Umurtqa pogʻonasining kifoz qismi paydo boʻlishi sabab (lari) ni koʻrsating?

1) bolaning yura boshlashi 2) bolaning oʻtira boshlashi 3) bolaning boʻynini tutishi 4) bolaning emaklashi

A) 1,2,4 B) 2 C) 1,3 D) 3

163. Umurtqa pogʻonasining lordoz qismi paydo boʻlishi sabab (lari) ni koʻrsating?

1) bolaning yura boshlashi 2) bolaning oʻtira boshlashi 3) bolaning boʻynini tutishi 4) bolaning emaklashi

A) 1,2,4 B) 2 C) 1,3 D) 3

164. Umurtqa pogʻonasini bukishda, ichki organlar bosimini saqlashda tananing qaysi muskullari ishtiroq etadi?

- A) orqa muskullari B) ko'krak muskullari
 C) qorin muskullari D) qorin va orqa muskullari
165. Umurtqa pog'onasini yozuvchi muskul qaysi muskul guruhiga mansub?
 A) ko'krak B) qorin C) orqa D) bo'yin
166. Tovon- kaftning resorlik vazifasi qaysi kasallikda buziladi.
 A) skolioz B) sepsisda
 C) yassi oyoqlikda D) raxitda
167. Uzoq vaqt poshnasiz oyoq kiyim kiyish oyoq kaftida qanday o'zgarishlarni olib kelishi mumkin?
 A) katta barmoq suyagining qiyshayishi B) tovonning qalinlashishi
 C) butun kaftning qiyshayishi D) yassioyoqlilik
168. Qad- qomatning shakllanishida qaysi qismning normal rivojlanishi muhim ahamiyatga ega ?
 A) umurtqa pog'onasining B) gavda muskullarining
 C) ko'krak qafasining D) elka kamari suyaklarining
169. Tabiiy egilishda umurtqa pog'onasining qaysi qismi biroz oldinga egilgan bo'ladi ?
 A) bo'yin va dum B) bo'yin va ko'krak
 C) bo'yin va bel D) bel va dum
170. Tabiiy egilishda umurtqa pog'onasining qaysi qismi biroz orqaga egilgan bo'ladi ?
 A) ko'krak va dum B) ko'krak va bel
 C) ko'krak va dumg'aza D) bel va dum
171. Odam tez yugurgan vaqtda boldir muskullarida ba'zan qanday holat yuzaga keladi?
 A) muskulning o'ta charchashi B) paylarning cho'zilishi
 C) muskullarning kontrakturasi D) energiya miqdorining o'ta ortib
172. Quyidagilarning qaysi biri yassi oyoqlikka sabab bo'lishi mumkin ?
 A) uzoq vaqt sport bilan shug'ullanish B) baland sakrash
 C) tez yurish va yugurish D) og'ir yuk ko'tarish
173. Yassioyoqlikda organizmning qaysi qismida og'riq seziladi ?
 A) son-bodir sohasida B) tovon-kaft va boldir muskullarida
 C) tovon-panja va boldir muskullarida D) tovon-kaft muskullarida
174. Poshnasi juda keng, uchi tor poyafzal.... yuzaga kelishiga sabab bo'ladi.
 A) umurtqa pog'onasi egrilanishiga B) chanoq suyagi deformatsiyasining
 C) yassi oyoqlikning D) oyoq egrilanishining
175. Odamda chanoq bo'shlig'ining kattalashuviga nima sabab bo'ladi ?
 A) tik turish B) nutq
 C) mehnat faoliyati D) bosh miyaning rivojlanishi
176. Muskul tashqi tomondan biriktiruvchi to'qimadan tuzilgan parda bilan o'ralgan, bunga.... deyiladi.
 A) sinovial B) fassiya C) motoneyron D) ossein

III BOB. QON

1. Organizmning ichki muhitiga ... kiradi
 - A) qon va limfa suyuqligi
 - B) ichki organlar sistemasi
 - C) hujayra ichidagi va hujayra tashqarisidagi suyuqlik
 - D) hujayra ichidagi organoidlar va ichki organlar
2. Gomeostaz nima ?
 - A) tana bosimining nisbiy doimiylik xususiyati,
 - B) tana haroratining doimiyliigi,
 - C) tana suyuqliklarining nisbiy doimiyliigi,
 - D) organizm ichki muhiti suyuqliklarning miqdoriy tarkibi osmotik bosimi barcha fizik kimyoviy xususiyatlarining nisbiy doimiyliigi,
3. Organizm ichki muhitining nisbiy doimiylik xususiyati qachon buziladi ?
 - A) oshqozon ichak kasalliklarida, jigar buyrak kasalliklarida,
 - B) issiq vaqtda biror jismoniy mehnat qilganda yoki biror bir kasallik bilan chalinganda
 - C) tashqi muhit ta`sirida,
 - D), barcha javoblar to`g`ri
4. Organizm ichki muhitining nisbiy doimiyliigi qanday ataladi ?
 - A) immunitet
 - B) gemoliz
 - C) osmotik bosim
 - D) gomeostaz
5. Qonning asosiy vasifasi?
 - A) tashuvchilik , to`qima va organlar funktsiyasini gumoral yo`l bilan boshqarish;
 - B) himoya qilish(immunitet),
 - C) tana haroratining nisbiy doimiyliigini saqlash;
 - D) barchasi.
6. Qondagi shaklli elementlarining (a), qon plazmasining (b), qonning (d) solishtirma massasini ko`rsating? 1) 1,025-1,034 2) 1,050-1,060 3) 1,090
 - A) a-1, b-2, d-3
 - B) a-2, b-1, d-3
 - C) a-3, b-1, d-2
 - D) a-3, b-2, d-1
7. Odam va barcha issiqqonli hayvonlar uchun qaysi eritma fiziologik hisoblanadi?
 - A) osh tuzining 0,9 % li
 - B) organik moddalarning 0,9 % li
 - C) osh tuzining 0,9 % dan yuqori bo`lgan
 - D) osh tuzining 0,9 % dan past bo`lgan
8. Qonning solishtirma massasi qanchaga teng ?
 - A) 1,1050-1,1060
 - B) 1,025-1,034
 - C) 1,1060-1,1070
 - D) 1,001-1,003
9. Qon plazmasining solishtirma massasi qanchaga teng?
 - A) 1,050-1,060
 - B) 1,025-1,034
 - C) 1,060-1,070
 - D) 1,001-1,003
10. Qon qaysi to`qima xiliga kirishini aniqlang.
 - A) epiteliy to`qima
 - B) biriktiruvchi to`qima
 - C) ko`ndalang to`qima
 - D) nerv to`qima
11. Qon muskullardan qaysi moddalarni olib ketadi?
 - A) kislorod, suv
 - B) karbonat angidrid, suv
 - C) oziq moddalar, kislorod
 - D) oziq moddalar, karbonat angidrid

12. Qonning yopishqoqligi nimaga bog'liq?
 1) oqsillar miqdoriga; 2) yog'lar turi va miqdoriga; 3) uglevodlar turi va miqdoriga;
 4) eritrotsitlar miqdoriga
 A) 1, 2, 4 B) 1, 3, 4 C) 2, 3, 4 D) 1, 4
13. Qonning osmotik bosimi 7,6-8,1atm. ga teng. Uning necha foizini qonda erigan NaCl tashkil etadi?
 A) 40%, B) 35%; C) 60%; D) 80%;
14. Qonning osmotik bosimini nima taminlaydi ?
 A) CaCl₂ B) KCl C) Ca₃(PO₄)₃ D) NaCl
15. Qon plazmasida agglyutinini α va β bo'lgan qonda ...
 A) agglyutinogenlar bo'lmaydi B) agglyutinogen A bo'lmaydi
 C) agglyutinogen B bo'lmaydi D) agglyutinogen A va B bo'ladi
16. Qon tarkibidagi ... gumoral yo'l bilan nafas markaziga ta'sir utib, nafas olishning boshqarilishida ishtirok etadi.
 A) adrenalini miqdorining ko'payishi yoki kamayishi
 B) somatotrop gormonining ko'payishi yoki kamayishi
 C) eritrotsit miqdorining ko'payishi yoki kamayishi
 D) CO₂ miqdorining ko'payishi yoki kamayishi
17. Odam uchun qaysi eritma gipertonik hisoblanadi?
 A) osh tuzining 0,9 % li B) organik moddalarning 0,9 % li
 C) osh tuzining 0,9 % dan yuqori bo'lgan
 D) osh tuzining 0,9 % dan past bo'lgan
18. Odam uchun qaysi eritma gipotonik hisoblanadi?
 A) osh tuzining 0,9 % li B) organik moddalarning 0,9 % li
 C) osh tuzining 0,9 % dan yuqori bo'lgan
 D) osh tuzining 0,9 % dan past bo'lgan
19. Osh tuzining 0,9 % li eritmasi sichqonga quyilsa, eritrotsitlarda qanday o'zgarish kuzatiladi?
 A) burushadi B) shishib yoriladi
 C) fagotsitoz kuzatiladi D) hech qanday o'zgarish kuzatilmaydi
20. Qon plazmasi (a) va ona suti (b) tarkibidagi oqsillar miqdorini aniqlang.
 A) a - 7-8%; b - 4,5% B) a - 7-8%; b - 1,5%
 C) a - 7-8%; b - 6,5% D) a - 7-8%; b - 0,3%
21. Qon plazmasi (a) va ona suti (b) tarkibidagi yog'lar miqdorini aniqlang.
 A) a - 0,9%; b - 1,5% B) a - 0,8%; b - 4,5%
 C) a - 0,8%; b - 6,5% D) a - 0,9%; b - 4,5%
22. Qon plazmasi tarkibidagi moddalarning necha foiz bo'lishi to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.
 1) suv, 2) oqsil, 3) tuz, 4) glyukoza 5) yog',
 a) 7-8% b) 90-92% v) 0,1% g) 0,8% d) 0,9
 A) 1-a 2-b 3-v 4-g 5-d B) 1-b 2-a 3-d 4-v 5-g
 C) 1-d 2-g 3-v 4-b 5-a D) 1-d 2-b 3-v 4-a 5-g
23. Temir moddasi qaysi qon tanachalari tarkibiga kiradi?

- A) eritrotsitlar B) leykotsitlar
 C) limfotsitlar D) trombotsitlar
24. Plazma tarkibidagi qaysi birikmalar moddalar almashinuvining normal o'tishida muhim ahamiyatga ega? 1) antitanalar; 2) vitaminlar; 3) fermentlar; 4) gormonlar
 A) 1, 2, 3 B) 2,3,4 C) 2, 4, 1 D) 1,2,3,4
25. Plazma tarkibidagi yog'ning miqdorini aniqlang.
 A) 0,1 % B) 0,9 % C) 0,8% D) 7-8 %
26. Qaysi oqsil odamlarga xos hamma qon guruhlarning eritrotsitlari tarkibida uchraydi?
 A) agglyutinogen B) agglyutinin C) gemoglobin D) rezus omil
27. Sentrifugalash jarayonida qonni plazma va shaklli elementlarga ajratish uchun probirkaga qanday modda tomiziladi?
 A) glitserin B) geparin C) sirka kislotasi D) etanol
28. Eritrotsitlar organizmda qanday vazifani bajaradi?
 A) himoya, immunitet,
 B) qon hosil qiladi,
 C) qonning ivishiga yordam beradi,
 D) organizmni barcha hujayralarini kislorod bilan ta`minlash, moddalar almashinuvini natijasida hosil bo`lgan karbonat angidritni o`pkalarga yetkazib beradi
29. Quyidagilardan qaysi biri immunitet hosil bo`lishida qatnashadi ?
 1) ayrisimon bez 2) taloq 3) jigar 4) antitana 5) antitoksin 6) buyrak
 A) 1,2,3,4 B) 1,2,4,5 C) 1,3,5,6 D) 1,5,4,3
30. Eritrotsitlarning normal hosil bo`lishi uchun ovqat tarkibida qaysi moddalar etarli miqdorda bo`lishi kerak? 1. oqsil 2. mineral tuz 3. temir moddasi
 4. A vitamini 5. V vitamini 6. uglevodlar 7. D vitamini
 A) 1,2,4 B) 5,4,6 C) 2,5,4 D) 3,1,5
31. Eritrotsitlar qaysi organlarda parchalanadi ?
 A) qon tomirlarida B) jigarda, limfada
 C) buyrakda, taloqda D) jigar va taloqda
32. Parchalangan eritrotsitlarning gemoglobini tarkibidagi gemdan hosil bo`ladigan moddani belgilang.
 A) serotonin B) bilirubin C) intermidin D) melotanin
33. Parchalangan eritrotsitlarning gemoglobini tarkibidagi gem moddasi qayerda bilirubin moddasiga aylanadi?
 A) taloqda B) jigarda C) suyak ko`migida D) buyrakda
34. Parchalangan eritrotsitlardan ajralgan "temir moddasi...
 A) sariq ilikda to`planadi
 B) Barcha javoblar to`g`ri
 C) suyak ko`migida yosh eritrotsitlar hosil bo`lishi uchun sarflanadi
 D) limfada to`planib, qonga quyiladi
35. Qonning qaysi shaklli elementlari yadroli bo`lib, suyaklarning ko`mik qismida va taloqda bo`ladi?
 A) leykotsitlar B) eritrotsitlar C) monotsitlar D) limfotsitlar

36. Bilirubin organizmning qaysi qismida va qanday moddadan hosil bo‘ladi?
 A) taloqda, gemoglobin B) jigarda, trombosit
 C) jigarda, gemoglobin D) jigarda, gem
37. Eritrotsitlar tarkibida qanday oqsillar bo‘ladi?
 1) gemoglobin; 2) aglyutinogen; 3) aglyutinin; 4) fibrinogen; 5) rezus-faktor
 A) 1,3,5 B) 1,2,5 C) 2,4 D) 3,2,5
38. Eritrotsitlar tarkibiga qanday modda kiradi?
 A) antotsian B) bilirubin C) gemoglobin D) rudin
39. Qonning shaklli elementlari va ularning bajaradigan vazifasi to‘g‘ri berilgan javobni toping 1) eritrotsit 2) leykotsit 3) trombosit 4) rezus-faktor
 a) agglyutinatsiya jarayonida ishtirok etish b) qonning ivishini ta‘minlash
 v) organizmning barcha hujayralarini O₂ bilan ta‘minlash
 g) organizmni yuqumli kasalliklardan himoya qilish
 A) 1-a, 2-b,3-v B) 1-v,2-g,3-b C) 1-v, 2-g,4-a D) 1-a,3-g,4-v
40. Odam qonining qaysi hujayralarida yadro bo‘lmaydi?
 A) yetilgan eritrositlarda,
 B) yosh yetilmagan eritrositlarda, trombositlarda,
 C) leykositlarda,
 D) trombositlarda,
41. Qonning tarkibi bo‘yicha ona sutidan farq qiluvchi (a) va o‘xshashlik (b) xususiyatlarini ko‘rsating ? 1) oqsil 2) yog‘ 3) uglevod 4) mineral tuzlar 5) shaklli elementlar 6) aglyutinin 7) antitela 8) antigemofil omil 9) vitaminlar 10) fermentlar 11) suv
 A) a-1,2,3,4,6; b-5,7,8,9,10,11 B) a-1,2,3,4,7,9,10,11; b-5,6,8
 C) a-5,6,8; b-1,2,3,4,7,9,10,11 D) a-5,6,7,8; b-1,2,3,4,9,10,11
42. Qonning qaysi qismida rezus omil aniqlangan?
 A) trombosit B) plazma C) leykotsit D) eritrotsit
43. Eritrositlarda rezus faktori borligini qaysi olim aniqlagan?
 A) Y.Yanskiy B) K. Landshteyner C) I.M.Sechenov D) K.Funk
44. Eritrotsit (1) va leykotsit (2) larga xos belgilarni aniqlang.
 a) suyakning ko‘mik qismida hosil bo‘ladi; b) taloqda hosil bo‘ladi; c) yadrosiz;
 d) yadroli; e) rangli; f) rangsiz; j) 120 kun yashaydi; k) 2-5 kun yashaydi;
 l) 1mm³qonda 4-6 mln bo‘ladi; m) lmm³ qonda 6-8 ming bo‘ladi; n) l mm³ qonda 6-8 mln bo‘ladi
 A) 1- a, c, e, j, l; 2- a, b, d, f, k, m B) 1- a,c, e, j, l; 2- a,b,d,f, k, n
 C) 1- a.c, d, f, j,l; 2-b,e,k,l D) 1 - a, b, d, f, k, m; 2- a, c, e, j, l
45. Eritrotsitlar(1), leykotsit(2), trombosit(3)larning yashash muddati ?
 a) 120 kun; b) 2-5 kun; c) 8-15 kun;
 A) 1-a, 2-c, 3-c; B) 1-a, 2-b, 3-c; C) 1-a,2-b, 3-b; D) 1-b,2-a, 3-a
46. Eritrotsitlarda agglyutinogen A va B bo‘lgan qon guruhi?
 A) I; B) II; C) III; D) IV;
47. Eritrotsitlarga xos ?
 a) suyaklarning ko‘mik qismida hosil bo‘ladi; b) yadrosiz; c) qizil qon tanachalari,
 d) hujayralarni O₂ bilan ta‘minlaydi, e) tarkibida agglyutinin bor, f) himoya

vazifasini bajaradi?

A) a,b,c,d B) a,c,e,j C) e,f,j D) a,c,d,j;

48. Eritrotsitlarning hosil bo'lishi va soni qaysi omillarga bog'liq emas?

1) odam sog'lig'iga 2) ovqatlanishiga 3) yashash muhitiga 4) quyoshning ultrabinafsha nurlarini yetarli qabul qilishga 5) jismoniy mashqlar bilan shug'ullanishiga 6) antegemofil omili 7) sariqlik miqdoriga 8) agglyutin turiga 9) agglyutinogen turiga

A) 1,2,3,4,5 B) 1,2,4,5 C) 1,2,4,5,6 D) 6,7,8,9

49. Eritrotsitlarning hosil bo'lishi va soni qaysi omillarga bog'liq?

1) odam sog'lig'iga 2) ovqatlanishiga 3) yashash muhitiga 4) quyoshning ultrabinafsha nurlarini yetarli qabul qilishga 5) jismoniy mashqlar bilan shug'ullanishiga 6) antegemofil omili 7) sariqlik miqdoriga 8) agglyutin turiga 9) agglyutinogen turiga

A) 1,2,3,4,5 B) 1,2,4,5 C) 1,2,4,5,6 D) 6,7,8,9

50. Eritrotsitlarning parchalanishi natijasida qanday tarkibiy qismlardan qanday moddalar hosil bo'ladi? a) globin b) temir d) gem 1) bilirubin 2) yangi eritrotsitlar 3) aminokislotalar

A) a-1, b-2, d-3 B) a-2, b-1, d-3 C) a-3, b-2, d-1 D) a-2, b-3, d-1

51. Leykopeniya bu ...

A) leykotsitlar sonining kamayishi bilan bog'liq kasallik

B) leykotsitlarning bir turi

C) leykotsitlar sonining ko'payishi bilan bog'liq kasallik

D) rangsiz plastidalar

52. Leykositoz, bu -...

A) leykotsitlar sonining kamayishi B) leykotsitlar shaklining o'zgarishi

C) leykotsitlar va bakteriyalar yig'indisi D) leykotsitlar sonining ko'payishi

53. Leykotsitlar qanday guruhlarga bo'linadi ?

A) granulotsit, agranulotsit B) monotsit, granulotsit

C) ootsit, agranulotsit D) monotsit, ootsit

54. Leykotsitlar soni qaysi vaqtda ko'payadi?

A) yuqumli kasalliklar bilan kasallanganda;

B) kam va sifatsiz ovqatlansa;

C) og'ir mehnat qilsa;

D) surunkali uzoq davom etuvchi kasalliklarda;

55. Leykotsitlar sonining kamayishi bilan bog'liq kasallik nomini belgilang.

A) leykotsitoz B) leykopeniya C) anemiya D) gemofiliya

56. Leykotsitlarning qanday tiplari bor ?

1) eritrotsit; 2) fagotsit; 3) gepototsit; 4) eozinofil; 5) bazofil; 6) limfotsit;

7) trombosit;

A) 1,3,5 B) 2,4,6 C) 2,5,7 D) 4,5,6

57. Qonning shaklli elementlariga kiradi ?

A) oqsillar, yog'lar, uglevodlar, B) fibrin, fibrenogen, gemoglobin,

C) gen va gemoglobin, D) eritrosit, leykotsitlar, trombositlar,

58. Qaysi oqsil qonga rang beradi ?

- A) fibrinogen B) fibrin C) gemogloblin D) albumin
59. Leykotsitlar qayerlarda hosil bo‘ladi.
 A) jigar, taloq, buyrak
 B) qizil ilik, limfa tugunlari, oshqozon osti bezi
 C) suyakning ko‘migida limfa tugunlari, taloqda
 D) sariq ilik, jigar, taloq
60. Fagotsitoz hodisasini kim kashf etgan ?
 A) I.M.Sechenov B) I.P.Pavlov C) I.I.Mechnikov D) L.Paster
61. Trombositlar qayerda hosil bo‘ladi, necha kun yashaydi ?
 A) suyakning ko‘mik qismida, 3-5 kun,
 B) taloqda, 3-5 kun,
 C) taloq va jigarda, 80-100 kun,
 D) suyaklarning ko‘mik qismida va taloqda, 2-5 kun,
62. 1mm³ qonda qancha trombosit bo‘ladi va nima vazifani bajaradi ?
 A) ___ 1mm³ -300-400000 dona qonning ivishini ta‘minlash,
 B) 1mm³ -5000-6000 dona qonning quyulishiga yo‘l qo‘ymaydi,
 C) qon tomirlarini toraytirish 3000-4000 dona,
 D) gemofiliya kasalligini oldini oladi, 300-400000 dona,
63. 1 mm³ qonda qancha leykotsit bo‘ladi?
 A) 10000, B) 100000, C) 5000, D) 6000-8000
64. Leykositlar organizmda nima vazifani bajaradi ?
 A) organizmni yuqumli kasalliklardan himoya qiladi,
 B) qonning tarkibini nisbiy doimiy saqlash,
 C) qonning ivib qolishiga yo‘l qo‘ymaslik,
 D) moddalar almashinuvini ta‘minlash,
65. Qonning qaysi shaklli elementlari suyakning ko‘migi va taloqda hosil bo‘ladi, yadrosi bo‘lmaydi?
 A) leykotsitlar B) limfotsitlar C) trombositlar D) monotsitlar
66. Organizmda leykotsitlar hosil qiladigan a‘zolari belgilang.
 A) jigar, taloq, buyrak
 B) qizil ilik, limfa tugunlari, oshqozon osti bezi
 C) qizil ilik, limfa tugunlari, taloq
 D) sariq ilik, jigar, taloq
67. Trombosit odma tanasining qaysi qismida hosil bo‘ladi ?
 1) ko‘mikda 2) jigarda 3) taloqda 4) limfada 5) sariq ilikda
 A) 1,2 B) 1,3 C) 2,4 D) 1,4
68. Qonning ivishida qaysi vitamin muhim rol o‘ynaydi ?
 A) A B) V₁ C) S D) K
69. Qonning ivimaslik kasalligi qanday ataladi ?
 A) akromegaliya B) gemofiliya C) skolioz D) miksidedma
70. Qon ivishida muhim rol o‘ynovchi omillarni belgilang.
 1) Na⁺ ionlari; 2) antigemofil omili; 3) Ca⁺ ionlari; 4) K⁺ ionlari; 5) K vitamini;
 6) sekretin; 7) aglyutinogen; 8) trombin fermenti; 9) fibrinogen; 10) aglyutinin
 A) 1,3,5,7,9 B) 2,3,5,8,9 C) 1,2,4,6,10 D) 2,4,6,8,9

71. Qon ivishining kamayishiga sabab
 1) trombositlar sonining kamayishi; 2) trombositlar sonining ko'payishi; 3) Ca ionlarining ko'payishi; 4) Ca ionlarining kamayishi; 5) K vitaminining kamayishi; 6) K vitaminining ko'payishi; 7) antigemofil omilning ko'payishi; 8) antigemofil omilning kamayishi
 A) 1, 4, 5, 8 B) 2, 3, 6, 7 C) 1, 3, 6, 8 D) 2, 4, 6, 7
72. Qonning eritrositlari va plazmasi tarkibida qanday moddalar borligi to'g'ri ko'rsatilgan javobni belgilang
 A) eritrositlar tarkibida agglyutenin plazmada agglyutinogen bo'ladi,
 B) eritrositlar tarkibida agglyutinogen A, B plazma tarkibida agglyutin a, b
 C) qizil qon tanachalari oqsil, yog', uglerod, mineral tuzlar,
 D) eritrosit tarkibida Aa plazmada Bb,
73. Landshteyner va Viner rezus-omil moddasini qayerda aniqladilar?
 A) eritrotsitda B) leykotsitda C) plazmada D) trombositda
74. Qon, limfa tomirlari devorida ?
 A) silliq muskullar B) ko'ndalang muskullar
 C) ko'ndalang muskul va biriktiruvchi to'qima D) ko'ndalang muskul va epiteliy
75. Odam tanasidagi fagotsitozga layoqatli hujayralarni belgilang.
 A) teri B) trombositlar C) leykotsitlar D) oshqozon devori
76. Qon gruppalarining qaysi biri retsessiv holda irsiylanadi?
 A) faqat I B) II va III C) I va IV D) faqat IV
77. I qon guruhli rezus manfiy odamlarda eritrotsit tarkibida qanday oqsillar bo'ladi? 1) gemoglobin; 2) agglyutinogen A; 3) agglyutinogen B; 4) agglyutin α , β ; 5) rezus omil
 A) 1 B) 2, 3, 4 C) 1, 2, 5 D) 1, 2
78. I qon guruhli rezus musbat odamlarda eritrotsit tarkibida qanday oqsillar bo'ladi?
 1) gemoglobin; 2) agglyutinogen A; 3) agglyutinogen B; 4) agglyutin α , β ; 5) rezus omil
 A) 1 B) 2, 3, 4 C) 1, 2, 5 D) 1, 5
79. I qon guruhli rezus musbat odamning qoni eritrositlari (1) hamda plazmasi (2) tarkibida qaysi moddalar uchraydi a. gemoglobin b. agglutinogen A c. agglutinin α d. glukoza e. suv f. gormon, antitelo g. agglutinogen B h. agglutinin β i. antigemofil omil j. antigen k. rezus omil
 A) 1-a, j, k 2-c, d, e, f, h, i B) 1-a, b, g, j, k 2-d, e, f, i
 C) 1-a, i, j, k 2-c, d, e, f, h, j D) 1-a, k b-c, d, e, h, f, i, j
80. II qon guruh qaysi guruhga qon berishi mumkin?
 A) 1, 2 B) 2, 4 C) 1, 4 D) 3, 2
81. II qon guruhga ega odamlar qaysi guruhlarga qon bera olmaydi?
 A) I, II B) III, IV C) I, III D) I, III, IV
82. II qon guruhi tarkibini aniqlang.
 A) agglyutinogen B, agglyutin α
 B) agglyutinogen B, agglyutin β C) agglyutinogen A, B

D) agglyutinogen A, agglyutin β

83. II qon guruhli rezus manfiy odamlarda eritrotsit tarkibida qanday oqsillar bo'ladi?

1) gemoglobin; 2) agglyutinogen A; 2) agglyutinogen B; 4) agglyutin α , β ; 5) rezus omil

A) 1 B) 2, 3, 4 C) 1, 2, 5 D) 1, 2

84. II qon guruhli rezus manfiy odamning qoni eritrositlari (1) hamda plazmasi (2) tarkibida qaysi moddalar uchraydi

a. gemoglobin b. agglutinogen A c. agglutinin α d. glukoza e. suv f. gormon, antitelo g. agglutinogen B h. agglutinin β i. antigemofil omil j. antigen k. rezus omil

A) 1-a,b,j,k 2-d,e,f,i,h B) 1-a,b,g,j,k 2-d,e,f,i

C) 1-a,b,i,j,k 2-d,e,f,j,h D) 1-a,b,k 2-d,e,f,i,j,h

85. II qon guruhli rezus musbat odamlarda eritrotsit, tarkibida qanday oqsillar bo'ladi? 1) gemoglobin; 2) agglyutinogen A; 3) agglyutinogen B; 4) agglyutin α , β ; 5) rezus omil

A) 1 B) 2, 3, 4 C) 1, 2, 5 D) 1, 2

86. III qon guruhli rezus musbat odamning qoni eritrositlari (1) hamda plazmasi (2) tarkibida qaysi moddalar uchraydi a. gemoglobin b. agglutinogen A c. agglutinin α d. glukoza e. suv f. gormon, antitelo g. agglutinogen B h. agglutinin β i. antigemofil omil j. antigen k. rezus omil

A) 1-a,j,k,g 2-c,d,e,f,i B) 1-a,b,g,j,k 2-d,e,f,i

C) 1-a,g,i,j,k 2-c,d,e,f,j D) 1-a,k,g 2-c,d,e,f,i,j

87. III qon guruhli rezus manfiy odamlarda eritrotsit tarkibida qanday oqsillar bo'ladi? 1) gemoglobin; 2) agglyutinogen A; 3) agglyutinogen B; 4) rezus omil; 5) agglyutin α , β ;

A) 1, 3, 4 B) 1, 3 C) 1, 2, 3, 4 D) 1, 2, 4, 5

88. III qon guruhli rezus musbat odamlarda eritrotsit tarkibida qanday oqsillar bo'ladi? 1) gemoglobin; 2) agglyutinogen A; 3) agglyutinogen B; 4) rezus omil; 5) agglyutin α , β ;

A) 1, 3, 4 B) 1, 3 C) 1, 2, 3, 4 D) 1, 2, 4, 5

89. IV qon guruhli rezus manfiy odamlarda eritrotsit tarkibida qanday oqsillar bo'ladi? 1) gemoglobin; 2) agglyutinogen A; 3) agglyutinogen B; 4) agglyutin α , β ; 5) rezus omil

A) 1, 3, 5 B) 1, 2 C) 1, 4, 5 D) 1, 2, 3

90. IV qon guruhli rezus musbat odamning qoni eritrositlari (1) hamda plazmasi (2) tarkibida qaysi moddalar uchraydi a. gemoglobin b. agglutinogen A c. agglutinin α d. glukoza e. suv f. gormon, antitelo g. agglutinogen B h. agglutinin β i. antigemofil omil j. antigen k. rezus omil

A) 1-a,j,k 2-c,d,e,f,h,i B) 1-a,b,g,j,k 2-d,e,f,i

C) 1-a,b,g,i,j,k 2-d,e,f,j D) 1-a,k,b,g 2-d,e,f,i,j

91. Trombotsitlar (I), eritrotsitlar (II), leykotsitlar (III) ga xos belgilarni aniqlang.

1) yadroli; 2) yadrosiz; 3) 120 kun yashaydi; 4) 120 soat yashaydi; 5) 2-5 kun yashaydi; 6) qon ivishini ta'minlaydi; 7) himoya vazifasini bajaradi; 8) gazlarni tashiydi; 9) suyak ko'migida hosil bo'ladi; 10) taloqda hosil bo'ladi

- A) I- 2, 5, 6, 9, 10; II- 2, 3, 8, 9; III- 1, 5, 7, 9, 10
 B) I-1, 5, 6, 9, 10; II-2, 4, 8, 9, 10; III- 1, 5, 7, 9
 C) I-2, 3, 8, 9; II-2, 5, 6, 9, 10; III- 1, 5, 7, 10
 D) I- 2, 4, 6, 10; II-2, 3, 8, 9; III- 1, 5, 7, 9
92. I.I.Mechnikov qaysi kasaliklarga oldini olish uchun vaktsina va qon zardoblarini tayyorlab, qo'llagan? 1) ko'kyo'tal; 2) quturish; 3) sil; 4) qoqshol; 5) kuydirgi
 A) 1,2,4 B) 2,4,5 C) 2,5 D) 1,2,3
93. Qonning shaklli elementlari qaysi organlarda parchalanadi?
 A) buyrak, jigar B) jigar, oshqozon osti bezi
 C) taloq, jigar D) taloq, buyrak
94. Quyida berilgan qonning shaklli elementlari qaysi organlarda hosil bo'ladi va necha kun yashaydi. 1) eritrotsitlar; 2) leykotsitlar; 3) trombotsitlar. a) ko'mikda; b) taloqda; c) limfa tugunlarida. I) 120 kun; II) 2-5 kun, III) 10 - 15 kun.
 A) 1-a-I; 2-a,b,c-II; 3-a,b-II B) 1-a-II; 2-a,b-I; 3-b,c-III
 C) 1-c-III; 2-a,b-II; 3-a-I D) 1-b-II; 2-a,b,c-III; 3-a,b-I
95. Qon deposi vazifasini bajaradigan a'zoni aniqlang.
 A) taloq B) jigar C) o'pka D) yurak
96. Odam tanasidagi limfa tomirlarida hammasi bo'lib qancha limfa suyuqligi bo'lishini va bir sutkada qancha limfa suyuqligining vena tomirlariga quyilishini aniqlang.
 A) 0,5-1 l va 0,5-1 l B) 1-2 l va 200-500 ml
 C) 2-4 l va 1500-2000 ml D) 1-2 l va 1200-1500 ml
97. Organizmni o'zini himoya qilishning 1-2-3-bosqichlariga mos javoblar bosqichini aniqlang?
 a) leykositlar, b) burun hiqildoq, traxeya, bronx, teri, so'lak, oshqozon va ichaklar shirasi, c) antitelaolar, antitoksinlar
 A) 1a, 2b, 3c, B) 1b, 2a, 3c, C) 1c, 2c, 3a, D) 1a, 2a, 3b,
98. Tabiiy immunitet qachon paydo bo'ladi?
 A) bola tug'ildan oldin, B) emlashdan so'ng,
 C) antitana hosil bo'lgach, D) odam yuqumli kasaldan tuzalganda
99. Immunitet nima?
 A) organizmning moslanuvchanligi,
 B) organizmni kasalliklarga qarshi himoya modda ishlab chiqarishi,
 C) organizm o'zini davolash usuli,
 D) organizm o'zini boshqarishi,
100. Odam organizmining immunitet xususiyatini ta'minlashda ishtiroq etuvchi va taloqda hosil bo'luvchi modda ?
 A) monotsitlar B) limfotsitlar C) eozinofillar D) neytrofillar.
101. Limfa tomirlarining vazifasini ko'rsating ?
 1) organ va to'qimalardan ortiqcha suyuqlikni olib ketish 2) mikroblarni zararsizlantirish 3) vonsinkalarda yog'larni so'rib olish 4) vonsinkalarda oqsil va korbonsuvlarni so'rib olish
 A) 1,2 B) 1,2,3 C) 1,2,4 D) 1,3,4

102. Limfa aylanishining qon aylanishidan qanday farqi bor ?
- A) limfa tomirlari yurakning chap bo‘lmachasidan boshlanadi va vena tomirlariga quyiladi
 B) limfa tomirlari to‘qima va organlardan boshlanadi
 C) limfa suyuqligi aorta orqali yurakka quyiladi
 D) farqi bo‘lmaydi
103. Limfa suyuqligi tarkibidagi limfotsitlar hosil bo‘lishi asosan kimlarda ko‘payadi?
- A) dam olayotgan odamda B) kasallarda
 C) barchasida D) jismoniy mehnat va sport bilan shug‘ullanganda
104. Limfa tugunlarida hosil bo‘lgan limfotsitlar qayerga o‘tadi ?
- A) kapillyarlarga B) venaga
 C) limfa tomirlariga D) jigar va taloqqa.
105. Bir kecha-kunduzda hosil bo‘lgan limfa suyuqligi qaysi tomirlarga quyiladi ?
- A) vena B) arteriya
 C) kapillar D) aorta
106. Sog‘lom odamda qon necha minutda iviydi ?
- A) 1-2 B) 3-4 C) 5-6 D) 6-8
107. Agglyutinini (1), rezus omil (2), agglyutinogen (3) moddalar qonning qaysi qismida bo‘ladi ? a) eritrotsit; b) leykotsit; c) plazma
- A) 1-a, 2-c, 3-a B) 1-c, 2-a, 3-a C) 1-c, 2-a, 3-b D) 1-a, 2-b, 3-c
108. Organizmga kirgan mikroblarni bir-biriga yopishtirib, eritib yuboruvchi moddani aniqlang.
- A) antitoksin B) antigen C) antitana D) redutsent
109. Mikroblar ajratadigan zahar moddalarni parchalab neytrallovchi moddani aniqlang.
- A) antitoksin B) antigen C) antitana D) redutsent
110. Olimlar va ularning kashfiyotlarini juftlab ko‘rsating.
- 1) K.Landshteyner; 2) L.Montane; 3) I.Mechnikov; 4) Ya.Yanskiy;
 a) OITS virusini aniqlagan; b) eritrotsitlarda agglyutinogen, plazmada agglyutinini borligini aniqlagan; c) kasalliklarning oldini olish uchun vaksina va qon zardoblarini tayyorlashni taklif qilgan; d) eritrotsitlardagi rezus omilni aniqlagan
- A) 1-b,d;2-a;3-c;4-b B) 1-a; 2-d; 3-c; 4-b
 C) 1-b,d;2- c; 3 - a; 4 – d D) 1-d;2- a; 3-c;4-b,d
111. Nima sababdan bolada gemolitik kasallik namoyon bo‘ladi?
- a) ona rezus musbat, homila rezus manfiy bo‘lsa; b) ona va homilaning rezus omili mos bo‘lmaganligi tufayli; c) ona rezus-manfiy, homila rezus-musbat bo‘lsa; d) ona va homilaning rezus omili bir xil bo‘lsa; e) ona va homilaning qon gruppasi har xil bo‘lsa
- A) a, b c B) b,c C) d D) d, e
112. Qaysi immunitet doimiy bo‘lmaydi va bolaning birinchi yoshidayoq o‘z kuchini yo‘qotadi?
- A) tabiiy B) sun‘iy C) aktiv va passiv D) tug‘ma
113. Yetilmagan yosh eritrotsitlarda boshqa hujayralar singari ... bo‘ladi.

- A) membrana B) yadro C) sitoplazma D) gemoglobin
114. Boshqalardan qon oluvchi odam qanday ataladi?
A) retsiyent B) donor C) anemiya D) gemofiliya
115. 1- gramma qonida qaysi modda bo`lmaydi?
A) agglyutenin aB, B) agglyutinogen AB,
C) agglyutenin Ab, D) agglyutenin Bb,
116. Qaysi gramma qoni universal donor, qaysi biri universal retsepiyent qon deyiladi?
A) 1-2, B) 1-3, C) 2-3, D) 1-4,
117. Quyidagi qon gruppalariga ega qonlarni qaysi qon gruppalariga quyish mumkin?
A) 1-gruppani 1,2,3,4 ga, B) 2- gruppani 2,4 ga,
C) 3- gruppani 3,4 ga, D) barcha javoblar to`g`ri
118. IV qon guruhli rezus musbat, odamlarda eritrotsit tarkibida qanday oqsillar bo`ladi? 1) gemoglobin; 2) agglyutinogen A; 3) agglyutinogen B; 4) rezus omil; 5) agglyutinin α , β ;
A) 1, 3, 4 B) 1, 3 C) 1, 2, 3, 4 D) 1, 2, 4, 5
119. Qon plazmasida agglyutinin a va b bo`lgan qonda ...
A) agglyutinogenlar bo`lmaydi B) agglyutinogen A bo`lmaydi
C) agglyutinogen B bo`lmaydi D) agglyutinogen A va B bo`ladi
120. Qaysi qon gruppasida eritrotsit yuzasida agglyutinogen bo`lmaydi?
A) I B) II C) III D) IV
121. II qon guruhi tarkibini aniqlang.
A) agglyutinogen B, agglyutinin a B) agglyutinogen B, agglyutinin a
C) agglyutinogen A, B D) agglyutinogen A, agglyutinin b
122. Uchinchi qon guruhiga mansub odamlar qanday guruh qonli odamlarga qon berishi mumkin?
A) birinchi va to`rtinchi B) ikkinchi va uchinchi
C) birinchi va ikkinchi D) uchinchi va to`rtinchi
123. Odam yuqumli kasalliklar bilan kasallanganda, 1mm^3 qonda leykotsitlar miqdori qancha bo`lishini aniqlang.
A) 5-6 ming B) 6-8 ming C) 300-400 ming D) 10-20 ming va ko`p
124. Normal odamning qonida quyidagilardan qaysi biri bo`lmasligi kerak?
A) agglyutenogen A, agglyutinin V B) agglyutenogen V, agglyutinin a
C) agglyutinin a va V D) agglyutinogen A, agglyutinin a
125. Quyida berilganlardan I qon gruppasi uchun xos belgilarni aniqlang.
A) eritrotsitda agglyutinogen bo`lmaydi, plazmada agglyutinin a va v bo`ladi
B) eritrotsitda agglyutinogen V, plazmada agglyutinin a bo`ladi
C) eritrotsitlarda agglyutinogen A plazmada agglyutinin V bo`ladi
D) eritrotsitlarda agglyutinogen A va V bo`lib, plazmada agglyutinin bo`lmaydi
126. Sun'iy immunitetning turlari to`g`ri keltirilgan qatorni aniqlang.
A) orttirilgan va passiv B) faoi va tabiiy
C) faoi va passiv D) orttirilgan va faoi
127. Har bir qon guruhi uchun xos javoblar berilgan qatorni aniqlang.

- 1) I; a) eritrotsitda agglyutinogen A va V, plazmada agglyutinini bo'lmaydi
 2) II; b) eritrotsitlarda agglyutinogen bo'lmaydi, plazmada agglyutinini a va v bo'ladi
 3) III; v) eritrotsitlarda agglyutinogen A, plazmada agglyutinini V bo'ladi
 4) IV; g) eritrotsitlarda agglyutinogen V, plazmada agglyutinini a bo'ladi
 A) 1-b, 2-a, 3-v, 4-g B) 1-b, 2-v, 3-g, 4-a
 C) 1-b, 2-g, 3-a, 4-v D) 1-g, 2-a, 3-b, 4-v
128. Organizmning yuqumli kasalliklardan himoyalashining 3 – bosqichi nimadan iborat?
 A) antitana va antitoksinlar ishlab chiqarilishi
 B) a'zolarining shilliq pardasi bo'lishi
 C) leykotsitlar ishlab chiqarilishi
 D) organizmni toza tutish
129. Nima uchun IV guruh qonli odamlar universal retsipient deyiladi?
 A) hamma guruhga qon beradi B) hamma guruhdan qon oladi
 C) faqat o'ziga qon beradi D) I va IV guruhdan qon oladi.
130. Donorlar qoni yoki uning zardobi tarkibidagi tayyor holdagi antitana va antitoksinlar boshqa odam organizmiga yuborilsa, uning uchun bo'lib hisoblanadi.
 A) passiv immunitet B) aktiv immunitet
 C) tabiiy immunitet D) sun'iy immunitet
131. Agar ota qoni musbat rezus, ona qoni manfiy rezus bo'lsa, qaysi holda bola sog'lom tug'iladi?
 A) homilaga qon otadan o'tib, uning qoni musbat rezus bo'lsa
 B) homilaga qon onadan o'tib, uning qoni musbat rezus bo'lsa
 C) homilaga qon otadan o'tib, uning qoni manfiy rezus bo'lsa
 D) homilaga qon onadan o'tib, uning qoni manfiy rezus bo'lsa
132. Gemolitik kasallik bilan tug'ilgan bolaning ota – onasi rezus – omil bo'yicha qanday bo'ladi?
 A) ona rezus manfiy, ota rezus musbat B) ota va ona rezus musba
 C) ota – ona rezus manfiy D) ota va ona sog'lom
133. Samad qoni II qon gruppali. U qaysi qon gruppalariga qon bera oladi?
 A) II va V B) I va II C) III va IV D) II va IV
134. Ravshanni qoni analiz qilinganda II chi qon gruppali ma'lum bo'ldi. Ravshan qaysi qon gruppalaridan qon olishini belgilang.
 A) I III B) I IV C) II IV D) I II
135. Organizm o'zini himoya qilishning birinchi bosqichini belgilang
 1) teri 2) fagotsitoz 3) burun 4) nafas yo'llari 5) antitana va anti toksinlar 6) Ovqat hazm qilish a'zolarining ichki shilliq pardasi
 A) 1,3,4,6 B) 1,2,4,5 C) 2,3,5,6 D) 3,4,5,6
136. OITS birinchi marta qachon ro'yxatga olingan?
 A) 1981 yil B) 1983 yil C) 1971 yil D) 1985 yil
137. Umumjahon OITCga qarshi kurash kuni?
 A) 1 iyun; B) 15 fevral; C) 1 dekabr; D) 1 noyabr.

138. OITS ning belgilarini aniqlang.

a) tana harorati ko'tariladi; b) tana harorati pasayadi; c) terida yiringli yaralar paydo bo'ladi; d) terida qizil dog'lar paydo bo'ladi; e) limfa tugunlari kattalashadi; f) limfa tugunlari kichiklashadi

A) b,d,f B) a, c, e C) a, d, c D) b, c, f

139. OITS virusi nerv sistemasining qaysi qismini zararlashi tufavli bemorning qo'l oyoqlaridagi nerv tolalari bo'ylab og'riq seziladi?

A) orqa miyaning oq moddasini B) bosh miya yarimsharlari po'stlog'ini
C) bosh miyanirig oq moddasini D) orqa miyaning kulrang moddasini

140. OITS virusi nerv sistemasining qaysi qismini zararlaydi?

A) orqa miyaning oq moddasini B) bosh miya yarimsharlari po'stlog'ini
C) bosh miyaning oq moddasini D) orqa miyaning kulrang moddasini

IV BOB. QON AYLANISH SISTEMASI

1. Qon aylanish sistemasiga ... kiradi ?

A) yurak, arteriya vena kapillyar jigard, limfa,
B) taloq, yurak, arteriya, vena kapillyar, limfa,
C) qizil ilik, yurak aorta, arteriya vena,
D) yurak, aorta, arteriya, vena, kapillyar, va limfa tomirlari kiradi

2. Yurakning massasi o'rtacha erkak va ayollarda qancha bo'ladi (gramm hisobida)

A) 220-300, 180-220, B) 400-450, 300-350,
C) 450-500, 300-320, D) 110-220, 110-180,

3. Yurak tananing qaysi qismida joylashgan va u pastki yon ustki tomondan qanday chegaralanadi?

A) ko'krak qafasida ikkala o'pka o'rtasida, orqa tomondan qizilo'ngach, pastki tomondan diafragma,
B) to'sh suyagining oldida, yuqori tomondan qizilo'ngach, pastdan oshqozon, ikkala yondan o'pkalar bilan chegaralangan,
C) ko'krak qafasining chap tomonida, ustki tomondan bronxlar, pastdan oshqozon, ikkala yon tomondan o'pkalar bilan ajralib turadi,
D) to'sh suyagining tugash qismida, pastdan diafragma, ikkala yondan o'pkalar,

4. Yurak devorlari va ularning nomlanishi to'g'ri berilgan javoblarni aniqlang

A) tashqi- epikard, ichki-endokard, oraliq miokard, muskulli qavat miozin,
B) ichki-endokard, o'rta-miokard, tashqi-epikard,
C) ichki-endokard, o'rta muskul-miokard, tashqi-perikard,
D) perikard, epikard, endokard, miokard, yurak pardasi

5. Yurak muskuliga yopishib turadi?

A) perikard B) epikard C) miokard D) perikard va epikard.

6. Yurak orqa tomonidan ... orqali umurtqa pog'onasidan ajralib turadi?

A) diafragma
B) ko'krak qafasi devorlari
C) qizilo'ngach va aorta qon tomirining pastga tushuvchi qismi
D) traxeya hiqildoq va qizilo'ngach

7. Yurak pastki tomonidan ... orqali qorin bo'shlig'idan ajralib turadi.
 A) diafragma B) qizilo'ngach
 C) qorin muskullari D) qorinning tishsimon muskullari
8. Yurak klapanlari shunday tuzilganki, ular orqali qon faqat bir tomonga harakatlanadi. Quyida berilganlardan to'g'ri yo'nalishni aniqlang?
 a) bo'lmachalardan aortaga b) qorinchalardan o'pka arteriyasiga va aortaga
 c) bo'lmachalardan o'pka arteriyasiga d) bo'lmachalardan qorinchalarga
 e) qorinchalardan bo'lmachalarga
 A) a, e B) c, d C) d, b D) a, b
9. Yurak muskullari qaysi tomirlardan kelgan qon bilan ta'minlanadi?
 A) tojsimon arteriya B) uyqu arteriyasi
 C) kovak venasi D) o'pka arteriyasi
10. Yurakda necha xil klapanlar ajratiladi?
 A) 1 B) 2 C) 3 D) 4
11. Yurakda nechta klapanlar bo'ladi?
 A) 2ta B) 3ta C) 4ta D) 6ta
12. Yarimoysimon klapanlar qaerda joylashgan?
 A) chap qorincha bilan aorta qon tomiri o'rtasida;
 B) o'ng qorincha bilan o'pka arteriyasi o'rtasida;
 C) chap qorincha va chap bo'lmachasi o'rtasida;
 D) chap qorincha bilan aorta qon tomiri o'rtasida hamda o'ng qorincha bilan o'pka arteriyasi o'rtasida;
13. Yarimoysimon klapanlar...
 A) qonni chap bo'lmachadan chap qorinchaga o'tkazadi
 B) o'pka venalari va yurakning o'ng qorinchasi o'rtasida joylashgan
 C) qonni aorta qon tomiridan chap yurak qorinchasiga qaytishiga to'sqinlik qiladi
 D) o'ng qorincha va chap qorinchalar orasida bo'lib, arteriya va vena qon tomirlarining aralashib ketishining oldini oladi
14. Yurakning chap bo'lmachasiga quyiladigan qon tomirni aniqlang.
 A) o'pka arteriyasi B) kovak venalari
 C) o'pka venalari D) tojsimon arteriyalar
15. Yurakning bir ish sikliga necha sekund sarflanadi?
 A) 0,1 B) 0,3 C) 0,4 D) 0,8
16. Qon aylanish sistemasining qaysi qismida klapanlar uchraydi?
 1) o'ng va chap bo'lmacha orasida; 2) o'ng bo'lmacha va o'ng qorincha orasida;
 3) chap va o'ng qorincha orasida; 4) chap bo'lmacha va chap qorincha orasida;
 5) vena qon tomirida
 A) 1, 3, 5 B) 2, 3, 5 C) 2,4,5 D) 2, 4
17. Yurakning qaysi qismida ikki tavaqali klapan joylashgan?
 A) bo'lmachalar tutashgan joyda
 B) aorta qon tomirining boshlanish qismida
 C) o'pka venasida va chap qorinchaning tutash qismida
 D) chap bo'lmacha bilan chap qorincha tutashgan joyda
18. Yurakning qaysi qismida uch tavaqali klapan joylashgan bo'ladi?
 A) chap bo'lmacha bilan chap qorincha o'rtasida

- B) chap bo‘lmacha bilan o‘ng qorincha o‘rtasida
 C) chap bo‘lmacha bilan o‘ng bo‘lmacha
 D) o‘ng bo‘lmacha bilan o‘ng qorincha o‘rtasida
19. Yurak muskullarining qon bilan ta‘minlaydigan toj arteriyalari nechta?
 A) 1 B) 2 C) 3 D) 4
20. Tojsimon arteriya qon tomirlarining qaysi qismidan ajralib chiqadi?
 A) aortaning boshlang‘ich qismidan B) aortaning o‘rta qismidan
 C) aortaning orqa qismidan D) arteriyadan
21. Yurak bo‘lmachasi qorinchalarining bir marta qisqarib, bo‘shashishi nima deyiladi?
 A) sistola B) dia C) yurak sikli D) puls
22. Yurak bir marta qisqarganda, o‘rtacha 65 ml qon chiqarsa, yurakning minutlik qon chiqarish hajmi necha litrga teng bo‘ladi?
 A) 6 l B) 5,2 l C) 5 l D) 4,9 l
23. Nima uchun chap qorinchaning devori qalin bo‘ladi?
 A) o‘pka arteriyasiga yuqori bosim bilan qon haydaydi.
 B) unda qon bosimi past bo‘lib, ko‘p ish bajarmaganligi uchun
 C) aortaga yuqori bosim bilan qon haydab, butun tanani arterial qon bilan ta‘minlaydi
 D) o‘pka arteriyasiga past bosim bilan qon haydab, aorta qon aylanish doirasida qon harakatini ta‘minlagani uchun
24. Yurakning qaysi qismi hisobiga qon faqat bir tomonga harakatlanadi?
 A) yurak bo‘lmachasi B) yurak qorinchasi
 C) yurak miokardi D) yurak klapanlari
25. Nechta kovak vena yurakka qon olib keladi?
 A) 1 B) 2 C) 3 D) 4
26. Uch tabaqali klapanlar qaerda joylashgan?
 A) chap qorincha bilan aorta qon tomiri o‘rtasida;
 B) o‘ng qorincha bilan o‘pka arteriyasi o‘rtasida;
 C) chap qorincha va chap bo‘lmachasi o‘rtasida;
 D) o‘ng bo‘lmachasi va o‘ng qorincha o‘rtasida;
27. Yurakning chap bo‘lmachasiga nechta qon tomir orqali qon keladi?
 A) 2 B) 1 C) 4 D) 3
28. Yurakning chap bo‘lmachasiga quyiladigan qon tomirni aniqlang.
 A) o‘pka arteriyasi B) kovak venalari
 C) o‘pka venalari D) tojsimon arteriyalar
29. Yurak bo‘lmacha va qorinchalar muskullarining bo‘shashiga nima deyiladi?
 A) yurak sikli B) sistola C) diastola D) puls
30. Yurak devoirning qaysi qismi 2 qavatli;
 A) miokard B) epikard C) perikard D) endokard;
31. O‘ng bo‘lmacha (a) va chap bo‘lmacha (b) ga quyiluvchi hamda o‘ng qorincha (c) va chap qorincha (d) dan chiquvchi qon tomirlarni juftlab ko‘rsating. 1) aorta; 2) yuqori kovak vena; 3) pastki kovak vena; 4) o‘pka arteriyasi; 5) o‘pka venasi
 A) a - 1; b - 2; c - 3; d - 4, 5 B) a - 2, 3; b - 5; c - 1; d - 4
 C) a - 2, 3; b - 5; c - 4; d - 1 D) a - 2; b - 1, 5; c - 3; d - 4

32. Yurakning sistolik hajmi qancha?
 A) 40-50 ml, B) 80-100 ml, C) 65-70 ml, D) 100-120 ml,
33. Bir kecha-kunduzda yurak necha marta qisqarib kengayadi va qancha qonni arteriya tomirlariga haydaydi?
 A) 10.000/10 tonna, B) 100.000/10 tonna,
 C) 7000/7 tonna, D) 7000/4,9 tonna,
34. Odam tanasidagi qaysi organ tanadan ajratib olingach ma`lum vaqtgacha ishlab turishi mumkin?
 A) bosh miya, B) o`pka, C) yurak, D) muskul,
35. Qon aylanish doiralari qayerdan boshlanadi va qayerda tugaydi
 A) yurakning bo`lmachasidan boshlanadi va yurakning qorinchasida tugaydi
 B) organ va to`qimalarda boshlanadi, vena qon tomirlariga quyiladi
 C) yurakning qorinchasidan boshlanadi va yurakning bo`lmachasida tugaydi
 D) yurakdan boshlanadi, o`pka va buyrakda tugaydi
36. Kichik qon aylanish doirasi yurakning qaysi qismidan, qaysi qon tomiridan boshlanadi?
 A) o`ng qorincha yuqori kovak vena,
 B) o`ng qorincha pastki kovak vena,
 C) chap qorincha o`pka arteriyalari,
 D) o`ng qorinchadan chiquvchi o`pka arteriyalari,
37. Katta qon aylanish doirasi qaysi qon tomirlaridan boshlanadi?
 A) aorta B) arteriya C) tojsimon arteriya D) o`pka arteriyasi
38. Aterial qon deb nimaga aytiladi?
 A) SO₂ ga to`yingan qonga B) is gaziga to`yingan qonga
 C) O₂ ga to`yingan qonga D) eritrotsitlari ko`p bo`lgan qonga
- 39.. Arteriya (1), kapillyar (2) va vena (3) lar devori necha qavat hujayralardan tashkil topgan? a) 1 b) 3 c) 2 d) 4
 A) 1-a, 2-c, 3-b B) 1-c, 2-b, 3-a C) 1-c, 2-a, 3-d D) 1-b 2-a, 3-b
40. Arteriya bu - ...
 A) arterial qon oqadigan qon tomir
 B) venoz qon oqadigan qon tomir
 C) yurak qorinchalaridan chiqadigan qon tomir
 D) yurak bo`lmalariga kiruvchi qon tomir
41. Vena qoni qaysi arteriya qon tomirlaridan oqadi?
 A) uyqu B) o`pka C) ko`krak D) qorin
42. Vena, bu-:
 A) arterial qon oqadigan tomir;
 B) venoz qon oqadigan qon;
 C) yurak qorinchasidan chiqadigan tomir;
 D) qonni yurak bo`lmachalariga olib keladigan tomir;
43. Venoz qon qayerda arterial qonga aylanadi?
 A) kichik qon aylanish doirasida
 B) katta qon aylanish doirasida
 C) o`pka venalarida
 D) o`pkaga boradigan bronxial arteriya qon tomirlarida

44. Qon tomirlarining oʻrta qavati tarkibiga nimalar kiradi?
 A) silliq va koʻndalangmuskullar B) koʻndalang muskul va elastik tolalar
 C) silliq muskul, elastik tolalar, tigʻiz biriktiruvchi toʻqima
 D) silliq muskul va elastik tolalar
45. Ichakdan oqib kelayotgan qon qaysi organga oʻtadi?
 A) buyrak B) jigar C) oʻmrov osti D) tashqi uyqu
46. Katta qon aylanish doirasini tugash joyini belgilang.
 A) oʻng boʻlmachada oʻpka venalari bilan
 B) yuqorigi va pastki kovak venalarini, oʻng boʻlmachada
 C) kovak venalarida, chap qorinchada
 D) chap boʻlmachada, pastki kovak venasi bilan
47. Katta qon aylanish doirasi qaysi javobda toʻgʻri koʻrsatilgan?
 A) oʻng yurak qorinchasi- aorta - arteriyalar, organlar - vena - chap yurak boʻlmasi
 B) oʻng yurak qorinchasi- aorta arteriyalar -organlar - vena –oʻng yurak boʻlmasi
 C) chap yurak qorinchasi-opka arteriyasi –oʻpka, oʻpka venasi- chap yurak boʻlmasi
 D) chap yurak qorinchasi- aorta - qon tomir arteriyalar - organlar vena qon tomir – oʻng yurak boʻlmasi
48. Yurakning chap boʻlmasiga qon olib keluvchi venalar oʻzaro qoʻshilib, nechta oʻpka venasini hosil qiladi?
 A) 1 B) 2 C) 3 D) 4
49. Har bir oʻpkadan nechta oʻpka venasi orqali qon yurakning chap boʻlmasiga quyiladi?
 A) 1 B) 2 C) 3 D) 4
50. Kichik qon aylanish doirasining ketma – ketlik sxemasini belgilang
 A) oʻng yurak qorinchasi – oʻpka arteriyasi – oʻpka – oʻpka venasi – chap yurak boʻlmasi.
 B) oʻng yurak qorinchasi – oʻpka arteriyasi – oʻpka kapillyar – oʻpka venasi – oʻng yurak boʻlmasi
 C) oʻng yurak qorinchasi – qorin aortasi – arteriya – kapillyar – vena – chap yurak boʻlmasi.
 D) oʻng yurak qorinchasi – oʻng yurak boʻlmasi – oʻpka arteriyalari – oʻpka venasi – chap yurak boʻlmasi
51. Qaysi aʼzo funksiyasi jihatidan limfa sistemasiga yaqin turadi?
 A) jigar B) qon aylanish sistemasi
 C) taloq D) buyrak
52. Limfa sistemasiga nimalar kiradi?
 A) limfa tugunlari, limfa suyuqligi,
 B) limfa tomirlari,
 C) limfa kapillyarlari,
 D) limfa kapillyarlari mayda, oʻrtacha, yirik limfa tomirlari limfa tugunlari,
53. Limfa aylanishining qon aylanishdan qanday farqi bor?
 A) limfa tomirlari organ toʻqimalariga kelmaydi, balki ulardan boshlanadi,
 B) limfa tomirlari uchidan limfa suyuqligi oqadi u 1-2 litrni tashkil etadi,
 C) qon tomirlari ichida qon oqadfi,

- D) qon aylanish ikkita yopiq doira hosil qiladi,
54. Odam tanasida qancha limfa tugunlari bor?
 A) 460 ga yaqin, B) 300 ta, C) 100 ta, D) 150
55. Odam tanasidagi limfa tomirlarida hammasi bo'lib qancha limfa suyuqligi bo'lishini va bir sutkada qancha limfa suyuqligining vena qon tomirlariga quyilishini aniqlang.
 A) 1-2 va 200-500 ml B) 0,5-1 l va 0,5- 1 l
 C) 1-2 l va 1200-1500 ml D) 2-4 l va 1500-2000 ml
56. Taloq organizmda qanday funksiyalarni bajaradi?
 1. immunitet hosil qilishda ishtirok etish 2. qon deposi 3. ayirish 4. qonning shaklli elementlarini parchalash 5. biologik filtr .
 A) 1,2,3 B) 1,4,5 C) 1,2,4 D) 2,3,5
57. Odam tanasining qaysi qismlarida limfa tugunlari ko'p bo'lishini aniqlang.
 1. kaftda 2. tizza ostida 3. ko'zda 4. bo'yinda 5. yuzda 6. bosh miyada 7. tirsak bo'g'imida 8. qo'l va oyoq muskullarida.
 A) 1,3,8 B) 6,5,1 C) 7,4,2 D) 8,5,3
58. Limfa aylanishining qon aylanishidan qanday farqi bor?
 A) limfa tomirlari yurakning chap bo'lmasidan boshlanadi va vena tomirlariga quyiladi
 B) limfa tomirlari to'qima va organlardan boshlanadi
 C) Limfa suyuqligi aorta orqali yurakka quyiladi
 D) farqi bo'lmaydi
59. Chap qovurg'alar ostida qaysi organ joylashgan?
 A) jigar B) taloq
 C) me'da osti bezi D) o't pufagi
60. Jismoniy mehnat va sport bilan shug'ullanganda taloqda limfotsitlar ...
 A) hosil bo'lishi kamayadi B) yemiriladi
 C) soni o'zgarmaydi D) hosil bo'lishi ko'payadi
61. Taloqda hosil bo'luvchi va odam organizmining immunitet xususiyatini ta'minlashda ishtirok etuvchi moddani belgilang.
 A) monotsitlar B) eozinofillar
 C) limfotsitlar D) neytrofil
62. Bir kecha-kunduzda necha millilitr limfa suyuqligi limfa tomirlaridan o'tadi va qayerga quyiladi?
 A) 1200-1500; vena qon tomirlariga B) 1000-2000; aorta qon tomirlariga
 C) 700-1200; arteriya qon tomirlariga D) 500-700; to'qima va organlarga
63. Qonning tomirlar bo'ylab harakati qaysi qonuniyatga asoslangan?
 A) Mexanika, B) Kinetika,
 C) Gemodinamika, D) Dinamika,
64. Tomirlarda qonning oqish tezligi nimalarga bog'liq
 A) qon tomirlarining boshlanish qismidagi va oxiridagi bosimning har xil bo'lishi, tomirlaragi qarshilik kuchi
 B) tomirlaragi qarshilik kuchi
 C) yurakning qisqarish kuchiga,
 D) yurakning qisqarish kuchiga, qon tomirlariga,

65. Tinch holatda katta odam tanasi bo'ylab qon bir marta aylanib chiqishi uchun qancha vaqt ketadi?
 A) 15-18 sek; B) 25-30sek;
 C) 20-23sek; D) 1-2 minut.
66. Tomir urishi (puls) qanday hosil bo'ladi?
 A) qon tomirlari devorining ritmik ravishda to'liqlanib turishi,
 B) yurakning chap qorinchasi qisqarganda, undagi qonning aortaga va undan esa arteriya tomirlariga yuqoribosim ostida chiqarilishi,
 C) yurakning o'ng qorinchasining qisqarishi natijasida o'pka arteriyasiga qonning chiqishi natijasida,
 D) qorincha va bo'lmachalarning galma-galdan qisqarishi natijasida,
67. Sistolik bosim qachon vujudga keladi ?
 A) yurakning qorinchalari qisqarganda,
 B) yurakning chap qorinchasi qisqarganda,
 C) yurakning chap qorinchasi kengayganda,
 D) bo'lmacha va qorinchalar qisqarganda,
68. O'pka venalari bo'ylab qanday qon o'tadi?
 A) arterial B) venoz C) aralash D) venoz va arterial
69. Elektrokardiograf qanday asbob?
 A) yurak muskullarining biotoklarini o'lchovchi
 B) qonning osmotik bosimini o'lchovchi
 C) o'pkaning tiriklik sig'imini o'lchovchi
 D) arterial bosimni o'lchovchi
70. Qon va limfa embrionning qaysi murtak qavatidan shakllanadi?
 A) ektoderma; B) endoderma; C) mezoderma; D) blastoderma;
 Qon tomirlari devorining ritmik ravishda to'liqlanib turishi ... deb ataladi.
 A) qon bosimi B) tomir urishi C) yurak sikli D) diastolik bosim
71. Katta, yoshli sog'lom odamda tinch holatda maksimal va minimal bosim qancha ?
 A) 70.80-110.120mm, B) 110.120mm-70.80mm,
 C) 90.100-60.70mm, D) 80-120mm,
72. Qon bosimi qanday asbob bilan va qay usulda o'lchanadi ?
 A) spirometr, yelka arteriyasidan,
 B) tonometr bilan tirsak bo'g'imidan,
 C) Riva.Rochi sfigmometri yoki tanometri bilan Korotkov usulida,
 D) sistolitik va diastolitik bosim yig'indisi qo'shiladi,
73. Quyidagi javoblarning qaysi birida gipertoniya kasalligi uchun xos ko'rsatkich keltirilgan?
 A) 110-70mm, B) 125-130-85mm dan yuqori,
 C) 90-120mm, D) 110-70mm dan yuqori
74. Gipotoniya uchun qaysi javoblardagi bosim ko'rsatkichi xos ?
 A) 125-130-85mm, B) 110-70mm dan past,
 C) 125-130-85mm dan past, D) 110-120 90mm dan yuqori,
75. Minimal bosim qanday vujudga keladi ?
 A) toliqqanda, B) organizm kuchsizlanganda,

- C) qorinchalar qisqarganda, D) yurakning chap qorinchasi kengayganda
76. Yurak qon tomir sistemasining ish faoliyatini qaysi nervlar boshqaradi ?
 A) simpatik va parasimpatik nervlar,
 B) vegetativ nerv sistemasi,
 C) uzunchoq va orqa miyada joylashgan gipotalamus,
 D) bosh miya yarim sharlari orasida joylashgan gipotalamus, oliy nerv markazlari,
77. Yurak qisqarishini qaysi nervlar sekinlashtiradi?
 A) simpatik, B) parasimpatik, C) aksonlar, D) pefferik,
78. Yurak faoliyatini qaysi nervlar kuchaytiradi?
 A) simpatik, B) parasimpatik, C) aksonlar, D) pereferik,
79. Yurak ishini qaysi bezlardan ishlab chiqariladigan qaysi garmon tezlashdiradi?
 A) gipofiz bezining vazopressin gormoni
 B) buyrak usti bezidan ishlab chiqiladigan vazopressin gormoni,
 C) buyrak usti bezidan ishlab chiqiladigan adrenalın gormoni,
 D), C,A javoblar to`g`ri
80. Arterial qon bosimini qaysi gormonlar oshiradi?
 A) vazopressin B) insulin C) glyukokortikoid D) paratgarmon
81. Qon tomirlarini toraytirib, qon bosimni oshiruvchi gormon
 A) oksitotsin B) adrenokortikotrop C) timozin D) vazopressin
82. Tonometr, bu
 A) yurak muskullarining biotoklarini B) qonning osmotik bosimini
 C) o'pkaning tiriklik sig'imini D) arterial bosimni
83. Jismoniy ish bajarayotgan vaqtda yurak bir minutda 80-85 marta qisqarib-bo'shashayotgan bo'lsa, shu paytdagi yurakning minutlik hajmi qanchaga teng bo'ladi?
 A) 4,9-51 B) 5,6-61 C) 65-70 ml D) 8-8,51
84. Yurak-qon tomir faoliyatini kuchaytiruvchi (a) va susaytiruvchi (b) nerv va gormonlarni juftlab ko'rsating. 1) parasimpatik nerv; 2) simpatik nerv; 3) adrenalın; 4) vazopressin
 A) a - 2, 3; b - 1, 4 B) a - 1, 3, 4; b - 2 C) a - 2; b - 1, 3, 4 D) a -2, 3, 4; b - 1
85. Yurak qon tomirlar faoliyati ... yo'l bilan, uning ishi esa ... nervlar orqali boshqariladi.
 A) gumoral, parasimpatik va adashgan
 B) nerv, simpatik va orqa miya nervlari
 C) nerv-gumoral, qo'shimcha nervlar
 D) nerv-gumoral, simpatik va parasimpatik
86. Yurak va qon tomir faoliyatiga bir xil ta'sir qilib, qon tomirni toraytirib, bosimni oshiradigan gormonlari belgilang.
 A) adrenalın-vazopressin B) adrenalın - tiroksin
 C) adrenalın - glyukogon D) adrenalın - oksitotsin
87. Yuqori atmosfera bosimi sharoitda qanday hodisalar kuzatiladi?
 1) qon tarkibida erigan gazlarning miqdori ortadi; 2) qon tarkibida erigan gazlarning miqdori kamayadi; 3) to'qima tarkibida erigan gazlarning miqdori ortadi; 4) kislorod erigan holda miyaning qon tomirlarida pufakchalarga aylanib tiqilib qoladi; 5) hujayra suyuqligi tarkibida erigan gazlarning miqdori ortadi; 6)

azot gazi erigan holga miyaning qon tomillarida to'planadi;

A) 1,3,5,6 B) 2,4 C) 1,3,4,5 D) 2,6;

88. Atmosfera bosimi yuqori bo'lgan sharoitdan tezlik bilan normal bosimli sharoitga o'tganda kuzatiladigan jarayonlarni aniqlang. a) kislorod yetishmaydi; b) bo'g'im va belda og'riq paydo bo'iadi; c) nafas olish tezlashadi; d) yurak urishi sekinlashadi; e) bosh og'riydi, ko'z tinadi; f) yurak urishi tezlashadi; j) ko'ngil ayniydi; k) eritrotsitlar soni ko'payadi; l) erigan azot gazi pufakchalarga aylanadi

A) a, b, c, d, e, f, j, k, l B) b, j, l C) a, c, e, f, j D) a, b, c, d, k

89. Atmosfera bosimi past, tog'li joylarda yashovchi odamlarda shu sharoitga moslashish uchun qon tarkibida qanday o'zgarishlar bo'ladi?

A) leykotsitlar soni kamayadi B) leykotsitlar soni oshadi
C) eritrotsitlar soni oshadi D) eritrotsitlar soni kamayadi

90. Nima uchun atrof – muhitning temperaturasi ko'tarilsa tanadan issiqlik ko'p ajraladi?

A) sababi qon tomirlari reflektor ravishda torayadi.
B) teriga qon kam keladi, qon tomiri kengayadi
C) teridagi tomir kengayadi, unga ko'p qon keladi
D) teridagi qon tomirlarining kengayishi va torayishi bir vaqtda amalga oshadi

91. Qon tomirlari devorining ichki qavatida yog' va tuz moddalarining to'planishi natijasida tomirlar qattiqlashib, mo'rtlashib va torayib qolishi yurak – qon tomir kasalliklarining qaysi turiga kiradi?

A) ateroskleroz B) infarkt C) gipertoniya D) insult

92. Bosh miyaga qon quyilishi qanday ataladi?

A) ateroskleroz B) infarkt C) gipertoniya D) insult

93. Yurakning ishemik kasalligi kelib chiqishiga nima sabab bo'ladi?

A) qon tomirlari devorining ichki yuzasida yog' va tuz moddalarning to'planishi
B) arterial qon bosimining ko'tarilishi

C) yurak muskullarida qon aylanishining buzilishi

D) Qon aylanishi buzilishi tufayli yurak muskullarining ma'lum qismi emirilishi

94. Yurakning yallig'lanish kasalliklarining sabablarini ko'rsating?

1) arteroskleroz 2) gipertoniya 3) angina 4) insult 5) tonzilit

A) 1,2 B) 2,3 C) 3,5 D) 3,4

95. Yurakning ishemik kasalligi (1), miokard infarkti (2), ateroskleroz (3) kasalliklarining sababini belgilang. a) tomirlarning qattiqlashib, mo'rtlashib, torayib qolishi; b) yurak muskullarida qonaylanishining buzilishi; c) yurak muskullari ma'lum qismining yemirilishi; d) bosh miyaga qon quyilishi

A) 1 - a; 2 - b; 3 - c B) 1 - b; 2 - c; 3 - a C) 1 - b; 2 - c; 3 - d D) 1 - c; 2 - b; 3 - a

96. "Tog' kasalligi" nima sababdan yuzaga keladi?

A) baland tog'larda havo bosimi pasayishi natijasida odam gavdasining ichki bo'shliqlaridagi gazlar kengayadi

B) baland tog'larda havo bosimi yuqori bo'lishi natijasida icliki organlardagi gazlar kengayadi

C) baland tog'larda havo bosimi pasayishi natijasida ichki organlardagi suv miqdori ortadi

D) To'g'ri javob keltirilmagan.

97. Yurak muskullarida qon aylanishning buzilishi tufayli sodir bo'ladigan kasallik...

A) ateroskleroz B) ishemik C) insult D) miozit

98. Tamaki tarkibidagi qanday moddalar yurak-qon tomir sistemasiga zaharli ta'sir ko'rsatadi? 1) nikotin; 2) karbonat anhidrid; 3) radioaktiv poloniy; 4) kadmiy; 5) kobalt; 6) qo'rg'oshin; 7) margimush

A) 1, 2, 4 B) 3, 5, 6 C) 4, 5, 7 D) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7

99. Gipoksiyada kuzatiladigan jarayonlarni aniqlang.

a) kislorod yetishmaydi; b) bo'g'im va belda og'riq paydo boiadi; c) nafas olish tezlashadi; d) yurak urishi sekinlashadi; e) bosh og'riydi, ko'z tinadi; f) yurak urishi tezlashadi; j) ko'ngilayniydi; k) eritrotsitlar soni ko'payadi; l) erigan gazlar miqdori ko'payadi

A) a, b, c, d, e, f, j, k, l B) b, j, l C) a, c, e, f, j, k D) a, b, c, d, k

100. Miokard infarkti qaysi kasallikni vaqtida davolatmaslik natijasida kelib chiqadi?

A) insult B) yurakning ishemik kasalligi
C) botulizm D) xolera

V BOB. NAFAS OLISH SISTEMASI

1. Nafas olish organlari sistemasiga qaysi organlar kiradi?

1) burun bo'shlig'i, 2) qizilo'ngach, 3) hiqqildoq, 4) Yevistraxeev nayi, 5) traxeya, 6) halqum, 7) bronxlar, 8) o'pkalar, 9) plevra

A) 1,2,3,5,6,8, B) 2,4,6,8,9, C) 1,3,5,7,8,9, D) 2,3,6,5,7,9,

2. Ichki nafas olishga ta'rif bering

A) o'pka alveolalari va tashqi muhit o'rtasida kislorod va karbonat anhidrid almashinuvi

B) o'pka alveolalari va o'pkaning kapillar qon tomirlari o'rtasida kislorod hamda karbonat anhidrid almashinuvi

C) qon va to'qimalar o'rtasida kislorod va karbonat anhidrid almashinuvi

D) to'g'ri javob yo'q

3. Tashqi nafas olishga ta'rif bering.

A) o'pka alveolalari va tashqi muhit o'rtasida kislorod va karbonat anhidrid almashinuvi

B) o'pka alveolalari va o'pkaning kapillar qon tomirlari o'rtasida kislorod hamda karbonat anhidrid almashinuvi

C) qon va to'qimalar o'rtasida kislorod va karbonat anhidrid almashinuvi

D) A.B

4. Nafas olishning tirik organism hayotida tutgan o'rni nimalardan iborat?

1) nafas olish orqali tashqi muhitdan qabul qilingan kislorod ishtirokida hujayra va to'qimalarga oqsil, yog', uglevodlar oksidlanib energiya hosil bo'ladi, 2) hujayrani tarangligi ortadi, 3) hujayra va to'qimalardagi barcha hayotiy jarayonlar qo'zg'alish, harakatlanish, ko'payish ana shu energiya hisobiga amalga oshadi,

4) hujayrani hayotchanligi ortadi, 5) hayotiy jarayonlar natijasida hosil boʻlgan karbonat angidrid gazi hujayra va toʻqimalardan qonga oʻtib oʻpkalar orqali tashqi muhitga chiqariladi

A) 1,3,5, B) 1,2,5, C) 1,3,4, D) 1,3,2,

5. Qon va toʻqimalar oʻrtasida kislorod va karbonat angidrid almashinuvi nima deb ataladi?

A) ichki nafas olish B) gazlar almashinuvi
C) diffuziya hodisasi D) tashqi nafas olish

6. Nafas olish bu ...?

A) havo olish,
B) kislorad olish,
C) kislorodni olib, karbonat angidrit gazini chiqarish,
D) odam va boshqa tirik organism tashqi muhitdan kislorod qabul qilib, karbonat angidrit gazini chiqarib turishi,

7. Nafas olish jarayoni qanday qismlardan iborat?

1) oʻpka bilan tashqi muhit oʻrtasida kislorod va karbonat angidrit almashinuvi,
2) oʻpka alviololar va tashqi muhit oʻrtasida kislorod va karbonat angidrit almashinuvi, 3) oʻpka alviololari va oʻpka kapillyarlari oʻrtasida kislorod va karbonat angidrid almashinuvi, 4) qon va toʻqimalar oʻrtasida kislorod va karbonat angidrid almashinuvi,

A) 1,2 B)3,4 C)1,2,3,4 D)1,4

8. Nafas olishda burun boʻshligʻining tutgan oʻrni nimalardan iborat?

A) havoni chang zarrachalardan tozalab beradi, havoni traxeyaga oʻtkazadi,
B) havoni traxeyaga ilitib oʻtkazadi,
C) havo namlanadi, chang zarrachalardan tozalanadi,
D) havoni chang zarrachalardan tozalab halqum orqali hiqildoqqa oʻtkazadi,

9. Hiqildoq nima vazifani bajaradi, qayerda joylashgan?

A) havo oʻtkazuvchi nafas yoʻli hisoblanadi, IV-VI boʻyin umurtqalari roʻparasida,
B) havo oʻtkazuvchi nafas yoʻli, tovush hosil qiluvchi ovoz apparati, IV-VI boʻyin umurtqalari roʻparasida,
C) havoni tutib bronxlarga oʻtkazadi, V-VII boʻyin umurtqalari roʻparasida,
D) nutq organi, IV-VI boʻyin umurtqalarida,

10. Traxeya qanday vazifalarni bajaradi, qayerda joylashgan, qanday tuzilgan?

1) havoni namlab beradi, 2) tuksimon silliq parda havodagi chang zarrachalarni ushlab qolib tashqariga chiqarib yuboradi, 3) VI-VII umurtqalari roʻparasida, 4) uzunligi 9-13 sm, 5) 10-12 ta aylanasiimon togʻaydan iborat, 6) 16-20 ta aylanasiimon togʻaydan iborat, 7) traxeya 5- koʻkrak umurtqasi roʻparasigacha davom etadi, 8) aylanasiimon togʻayning orqa qismi silliq muskuldan, 9) traxeyaning ichki qismi tuksimon silliq pardadan tashkil topgan

A) 1,2,4, 5,7,8, B) 3,5,6,7,8,9, C) 1,2,3,4,6,7,8,9, D) 3,5,6,4,8,9,

11. Bronxlar qayerda joylashgan, qanday hosil boʻlgan, nima vazifani bajaradi?

A) V- koʻkrak umurtqasi roʻparasida, traxeyaning ikkiga boʻlinishidan hosil boʻladi, havoni ilitib, namlab chang zarrachalaridan tozalab beradi,

- B) VII- bo'yin umurtqasi ro'parasida boshlanadi, havoni o'tkazib beradi, havoni ilitadi,
- C) II-III ko'krak umurtqasidan boshlanib o'pkada tugaydi, havo yo'li vazifasini bajaradi,
- D) bronxlar aortaning ikkiga ajralishidan hosil bo'lib, o'pkani havo bilan ta'minlaydi,
12. Bronxlar nima bilan tugaydi?
- A) mayday bronxlar, B) o'pka bilan,
- C) o'pka alviollari bilan, D) qon tomiriga ochiladi,
13. Hiqildoq (1), kekirdak (2) qayerda joylashgan?
- a) IV-VI bo'yin umurtqalari ro'parasida;b) III-V ko'krak umurtqalari ro'parasida;c) VI-VII bo'yin umurtqalaridan V ko'krak umurtqasigacha;
- d) I-IV bo'yin umurtqalaridan III ko'krak umurtqasigacha
- A) 1a; 2c B) 1b; 2d C) 1a; 2b D) 1d; 2b
14. Nafas sistemaning qaysi bo'limlarida havo tozalanadi, iliydi va namlanadi?
- A) kekirdakda, hiqildoqda, plevrada
- B) burun bo'shlig'ida, kekirdakda, bronxlarda,
- C) alveolalarda, plevrada, bronxlarda
- D) barchasida.
15. Nafas olish jarayoni necha qismdan iborat ?
- A) 2ta B) 3ta C) 4ta D) 1ta
16. Tovush boylamlari qayerda joylashgan ?
- A) hiqildoqning ustki qavatida B) kekirdakning ichki yuzasida
- C) hiqildoq ichki qavatining o'rtasida D) hiqildoq bilan bronxlar orasida
17. Kekirdakka xos bo'lgan javobni toping.
- A) uzunligi odam bo'yiga qarab, 16-20 sm keladi
- B) halqumning pastki qismidan boshlanadi
- C) IV-VI bo'yin umurtqalari ro'parasidan boshlanib, V ko'krak umurtqasigacha davom etadi
- D) tarkibi yarimaylanasimon tog'ay va paylardan tashkil topgan
18. Hiqildoq va traxeyaning ichki qavati nimadan iborat ?
- A) biriktiruvchi to'qima pardasidan; B) tuksimon shilimshiq pardadan;
- C) ko'ndalang-targ'il muskuldan; D) ovoz paylaridan;
19. Qaysi a'zo havoni burundan hiqildoqqa, ovqatni og'izdan qizilo'ngachga o'tkazib turadi?
- A) og'iz B) halqum C) bo'g'iz osti tog'ayi D) tanglay
20. Qaysi organ burun, og'iz, hiqildoqqa bo'linadi ?
- A) tomoq B) halqum
- C) qizilo'ngach D) oshqozon
21. Qaysi a'zoning devori 16-20 ta halqasimon tog'aydan iborat?
- A) kekirdak B) halqum C) qizilo'ngach D) bronxlar
22. Qaysi a'zo konussimon tuzilishga ega?
- A) o'pka B) jigar C) buyrak D) yurak
23. O'pka to'qimasi „„, tashkil topgan ?

- A) bronxchalardan va alveolalardan B) plevra pardalardan
 C) traxeya va bronxlardan D) alvaeolalardan va qon tomirlardan
24. O`ng o`pka nechta bo`lakdan iborat ?
 A) 1, B) 2 ta, C) 3, D) 4,
25. Chap o`pka nechta bo`lakdan iborat ?
 A) 1 ta, B) 2 ta, C) 3ta, D) 4ta,
26. O`ng va chap o`pka oralig`ida qaysi a`zolar joylashgan ?
 1. traxeya 2. qizilo`ngach 3. qon tomirlari 4. jigar 5. ayrisimon 6. oshqozon 7.nerv
 8. limfa tomirlari 9. nerv tugunlari 10. yurak
 A) 1,2,3,5,7,8,9,10 B) 1,2,4,6,7,8,9 C) 1,5,6,8,9,1 D) 1,3,4,5,6,8,9
27. O`pkaning torayishi qaysi muskullarning qisqarishi orqali ta`minlanadi?
 A) bo`yin, tashqi qovurg`alararo B) diafragma
 C) tashqi va ichki qovurg`alararo D) ichki qovurg`alararo va qorin
28. Diafragma harakatini boshqaruvchi nerv markazi orqa miyaning qaysi qismida joylashgan?
 A) bo`yin B) ko`krak C) bel D) dumg`aza
29. Ko`krak bo`shlig`i hajmining o`zgarishi qaysi organ hajmining o`zgarishiga olib keladi?
 A) yurak B) qon tomirlar C) diafragma D) o`pka
30. Nafas olish harakatlari qanday yo`llar bilan boshqariladi?
 A) markaziy nerv sistemasi orqali B) simpatik, parasimpatik nervlvr orqali
 C) nerv, gumoral D) biologik aktiv moddalar
31. O`pkaning nafas havosi(1), qo`shimcha havo(2), rezerv havo(3) va tiriklik sig`imi(4) yig`indisi to`g`ri berilgan qatorni belgilang? a) 500; b) 1500; c) 3500; d) 3000;
 A) 1a,2b,3c,4d B) 1a,2b,3b,4c C) 1a,2d,3b,4c D) qd,2a,3c,4c
32. O`pkaning tiriklik sig`imi yig`indisi to`g`ri berilgan qatorni belgilang.
 1. qo`shimcha havo 2. nafas havosi 3. rezerv havo 4. o`pkaning tiriklik sig`imi
 a) 1500 ml b) 1200 ml v) 1500 ml g) 500 ml d) 1800 ml e) 700 ml j) 3000 ml z) 3500 ml
 A) 1-a, 2-b, 3-g,4-z B) 1-a, 2-g, 3-v, 4-z C) 1-j, 2-g, 3-d, 4-z D) 1-v, 2-d, 3-e, 4-z
33. Tinch holatda o`pkalarning minutlik ventilyasiyasi qanchaga teng?
 A) 5-6 l B) 4-5 l C) 8-9 l D) 5,5-6,5 l
34. Ovoz boylamlarining uzunligi ayollarda o`rtacha necha mm ga teng?
 A) 10-12 B) 14-16 C) 18-20 D) 20-22
35. Qonga o`tgan kislorod nimaga birikib tana bo`ylab tarqaladi?
 A) leykotsitlar B) trombositlar
 C) gormonlar D) gemoglobinlarga
36. Atmosfera bosimining pasayishi nafas olishga qanday ta`sir ko`rsatadi?
 A) gipoksiya belgilari yuzaga keladi B) nafas olish sekinlashadi
 C) yurak urishi sekinlashadi D) bo`g`imlarda og`riq paydo bo`ladi
37. Erkak va ayollarda o`pkaning tiriklik sig`imi qancha bo`ladi?

- A) 3000/3500, B) 3500/3000,
 C) 1500/2000, D) erkaklarda 3500,-4500 ayollarda 3000 -3500 ml ,
38. Ikkala o'pkada alveolalarning soni ... va ularning umumiy sathi ...
 A) 750 ming, 100 sm² B) 750 mln, 100 sm²
 C) 750 mln, 100 m² D) 750 mln, 100 mm²
39. Ko'krak qafasidagi manfiy bosim ... qulaylik yaratadi.
 A) yurak qorinchasidagi qonni aorta va arteraiyalarga otilib chiqishiga
 B) vena tomirlardagi qonni pastki va yuqorigi kovak venalarga so'rib olinishiga va yurakning o'ng bo'lmasiga quyilishiga
 C) o'pka arteriyasidagi qonning bogimini tezligini ortishiga
 D) o'pka arteriyasi va venasi orqali qon oqishini tezlashishiga
40. O'ng va chap o'pkaning orasida qaysi organlar joylashmagan (1) va joylashgan (2) ? a) kekirdak; b) halqum; c) qizilo'ngach; d) qalqonsimon bez; e) ayrisimon bez; f) qon va limfa tomirlari; j) diafragma
 A) 1-a, c, e, f; 2-b, d, j B) 1-b, d, j; 2-a, c, e, f
 C) 1-a, b, c, e; 2-d, f, j D) 1-b, d, e; 2-a, c, f, j
41. O'pkaning tiriklik sig'imi (1), o'pka ventilatsiyasi (2), nafas havosi (3) va tinch holatda bir minutda qabul qilinadigan kislorod (4) miqdori to'g'ri berilgan qatorni belgilang. a) 250-300 ml; b) 500 ml; c) 8000-9000 ml; d) 1500 ml; e) 3500 ml; f) 250-300 ml
 A) 1e, 2c, 3b, 4a B) 1e, 2c, 3b, 4f C) 1e, 2d, 3b, 4c D) 1e, 2c, 3d, 4f
42. Odam tinch holda bir minutda 16 marta hafas olsa, uning o'pka ventilyatsiyasi nechaga teng?
 A) 6 litr B) 8 litr C) 9 litr D) 7 litr
43. Odam chuqur nafas chiqarib, chuqur nafas olsa, nafas havosi va qo'shimcha havodan tashqari o'pkaga yana 1500 ml havo kiradi. Bu ... deb ataladi.
 A) o'pka havosi B) qo'shimcha havo C) rezerv havo D) qoldiq havo
44. Odam gapirmay turganda(1), pichirlab so'zlaganda(2), kuylaganda(3) ovoz boylamlarining teshigi qanday holatda bo'ladi? a) ochiq holda, b) yopiladi; c) ochiq holda,(to'rt burchak shaklida);
 A) 1a,2a,3b B) 1a,2b,3c C) 1b,2c,3a D) 1c,2a,3b
45. Tinch holatda odam bir minut davomida atmosfera havosidan qancha kislorod qabul qiladi?
 A) 200-230 ml B) 250-300 ml C) 500 ml D) 1500 ml
46. Havo bosimi pasayganda odam gavdasining ichki bo'shliqlardagi gazlar bosimi ...
 A) pasayadi B) o'zgarmaydi C) oshadi D) goh pasayadi, goh oshadi
47. Nafas olish (a)va nafas chiqarish (b)da ishtirok etuvchi muskullarni belgilang.
 1) tashqi qovurg'alararo; 2) tishsimon; 3) deltasimon; 4) bo'yin; 5) o'mrov osti; 6) ichki qovurg'alararo; 7) diafragma; 8) qorin
 A) a - 1,7; b -6,7 B) a - 1, 5, 7; b -6,7, 8
 C) a - 1, 4, 7; b -6, 8 D) a - 2, 3, 5; b -1,2,8
- 48 Tonzillit qanday kasallik?
 A) burun bo'shlig'ining yallig'lanishi B) bodomcha bezining yallig'lanishi

- C) taloqning yaUig'lanishi D) o'rfca quloqning yallig'lanishi
49. Qon bilan to'qimalar orasida gaz almashinuvi qaysi yo'l bilan boradi ?
A) osmos B) fagotsitoz C) pinotsitoz D) diffuziya
50. Nafas harakatlarida qatnashuvchi muskullarni ko'rsating?
1) ko'krak qafasi muskullari 2) qorin muskullari 3) bo'yin muskullari 4) orqa muskullari
A) 1,2 B) 1,3 C) 1,2,3 D) 2,3,4
51. Nafas bilan chiqarilgan havo tarkibida qancha kislorod(1), karbonat anhidrid(2), azot(3) bo'ladi? a) 16,3%; b) 4%, c) 79,7%, d) 20,94%; e) 0,03%;
A) 1a,2b,3c B) 1d,2e,3c C) 1a,2e,3b D) 1b,2a,3c.
52. Nafas chiqarilgandagi havo tarkibidagi gazlar miqdorlari to'g'ri berilgan qatorni aniqlang ?
A) 4% kislorod, 16,3% karbonat anhidrid, 79,7% azot
B) 4% karbonat anhidrid, 16,3% kislorod, 79,7% azot
C) 4% karbonat anhidrid, 79,7% kislorod. 16% azot
D) 4% azot, 16,3% karbonat anhidrid, 79,7% kislorod
53. Nafas havosi bilan qo'shimcha havoning miqdori nechaga teng ?
A) 3500ml B) 500ml C) 2000ml D) 1500ml
54. Nafas olganda o'pkalar hajmining kengayib torayishida quyidagilarning qaysi biri muhim rol o'ynaydi ?
A) diafragma muskullarining qisqarishi va bo'shashishi
B) qovurg'alararo muskullar
C) ko'krak qafasi va plevra bo'shlig'ida bosimning manfiy bo'lishi
D) o'pka to'qimalari va qorin muskullari
55. Nafas olishni boshqaruvchi oily nerv markazi qayerda joylashgan ?
A) bosh miyada, B) orqa miyada,
C) uzunchoq miyada, D) bosh miya yarim sharlari po'stlog'ida,
56. Nafas olishni gumoral yo'l bilan boshqarishda ishtirok etuvchi birikmani aniqlang.
A) tiroksin B) vazopressin C) lizotsim D) karbonat anhidrid
57. O'pka sili kasalligini qo'zg'atuvchi bakteriya shakli jihatdan qanday guruhga mansub?
A) kokklar B) vibrion C) batsilla D) spirilla
58. O'pkaning qaysi qismida gaz almashinuvi sodir bo'ladi ?
A) plevra pardalar orasida B) bronxiolalarda C) alveolalarda D) tashqi plevrada.
59. Diafragmaning pastga tushishi qaysi muskullarning qisqarishi natijasida sodir boiadi?
A) bo'yin va tashqi qovurg'alararo B) ichki qovurg'alararo
C) qorin D) diafragma
60. Diafragmaning yuqoriga ko'tarilishi qaysi muskullarning qisqarishi natijasida sodir boiadi
A) bo'yin va tashqi qovurg'alararo B) ichki qovurg'alararo
C) qorin D) diafragma
61. Qovurg'alarning pastga tushishi qaysi muskullarga bogiiq?

- A) bo'yin va tashqi qovurg'alararo B) ichki qovurg'alararo
 C) qorin D) diafragma
62. Qovurg'alarining ko'tarilishi qaysi muskullarning qisqarishi natijasida yuzaga keladi?
 A) bo'yin va ichki qovurg'alararo muskullar
 B) tashqi qovurg'alararo muskullar va diafragma
 C) ichki qovurg'alararo muskullar va diafragma
 D) bo'yin va tashqi qovurg'alararo muskullar
63. Uzunchoq miyadagi nafas olish markazidan har ... ritmik ravishda nerv impulslari orqa miyaning ... qismida joylashgan ... muskullar harakatini boshqaruvchi nerv markazlariga ta'sir qilib, ularni qo'zg'atadi.
 A) 2-3 sekundda; ko'krak va bel; diafragma va qovurg'alararo
 B) 4-5 sekundda; bo'yin va ko'krak; diafragma va qovurg'alararo
 C) 4-5 sekundda; bel va bo'yin; diafragma va qovurg'alararo
 D) 4-5 minutda; bo'yin va ko'krak; qovurg'alararo tashqi va ichki
64. Nima uchun odam jismoniy mashq bajargan vaqtda nafas olishi tezlashadi?
 A) yurakning qisqarishi tezlashgani uchun
 B) qonda karbonat angidridning miqdori ko'paygani uchun
 C) qonda karbonat angidridning miqdori kamaygani uchun
 D) qonda is gazi ko'paygani uchun
65. Burun bo'shlig'ining qo'shimcha kovaklari qaysi suyaklar orasida joylashgan?
 A) yonoq, burunning yon devori B) yuz, peshona
 C) burunning pastki devori, ko'z yosh D) yonoq, burunning yuqori devori
66. Bir minutda 20-22 marta nafas olinganda o'pkaning minutlik ventilyatsiyasi qanchaga teng bo'ladi?
 A) 8-9l B) 90-10l C) 10-11 l D) 11-12l
67. Spirometr, bu - ... o'lchovchi asbob.
 A) yurak muskullarining biotoklarini B) qonning osmotik bosimini
 C) o'pkaning tiriklik sig'imini D) arterial bosimni
68. Qaysi qon tomiri o'pkani qon bilan ta'minlaydi?
 A) o'plca arteriyasi B) o'pka venasi
 C) nomsiz arteriya D) bronxial arteriya
69. Kox batsillasi qaysi kasallikni chaqiradi?
 A) sil B) o'pka raki C) gripp D) til
70. Jim turganda (1), pichirlab gapirganda (2), ashula aytganda (3) hiqildoqdagi ovoz teshigi qauday holatda bo'ladi?
 a) uchwurchak shaklida; b) ochiq; c) yarim ochiq; d) yopiq
 A) 1-b; 2-a; 3-c, d B) 1-a, b; 2 - c; 3 -d
 C) 1-d; 2 -c; 3 - a, b D) 1-d; 2 -a; 3 -b, c
71. O`pkalar tashqi tomonidan nima bilan o`raglan bo`ladi?
 A) hech nima, B) ko`krak, C) o`pka xaltasi, D) plevra,
72. Plevra bo`shlig`I ichidagi bosim qancha bo`ladi?
 A) 750mm 3,
 B) 780mm 3,

- C) atmosfera bosimidan past, ya`ni manfiy,
 D) atmosfera bosimidan nisbatan yuqori, ya`ni musbat, bu esa nafas olishni yengillashtiradi,
73. Ovoz va nutq hosil bo`lishida qaysi organlar ishtirok etadi?
 A) hiqildoq ovoz paylari,
 B) hiqildoq ovoz boylamlari muskullari,
 C) til, lab, og`iz bo`shlig`I, burun bo`shlig`I, halqum, traxeya, bronxlar, o`pkalar, burun bo`shlig`ining peshona suyaklari orasidagi qo`shimcha kovaklar,
 D) barcha javoblar to`g`ri
74. Odam gapirmay turganda ovoz boylamlari qanday holatda bo`ladi?
 A) ochiq holatda,
 B) yopiq holatda,
 C) gapirmay turganda yopiq, pichirlab gapirganda yarim ochiq holatda,
 D) uchburchak shaklida,
75. Qo`shimcha va rezerv havo qancha bo`lishi mumkin?
 A) 500/1500, B) 3000/1500, C) 2000/1500, D) 1500/1500,
76. O`pkaning tiriklik sig`imi nima bilan o`lchanadi?
 A) migograf, B) fanendoskop, C) spirometr, D) psixrometr,
77. Jismoniy mashqlar bajarayotganda minutiga nafas olishlar soni va o`pkaning minutlik ventilyatsiyasi qancha bo`ladi?
 A) 40-60; 50-100 litrgacha, B) 40-60; 250-350ml,
 C) 40-60; 4500-5000ml, D) 3-4 marta 150-200 litr,
78. Zotiljam qaysi organning yallig`lanish kasalligi hisoblanadi?
 A) bodomcha bezlar B) o`pka to`qimalari
 C) plevra pardasi D) bronxlar
79. Tomoqning shilliq pardasi yallig`langanda, qanday kasallik kelib chiqadi?
 A) faringit B) laringit C) plevrit D) bronxit
- 80.. Bodomcha bezlarining yallig`lanish kasalligi nima deb ataladi?
 A) katarakta B) radikulit C) tonzillit D) glaukoma
81. Atmosfera bosimining keskin o`zgarishi natijasida erigan azot gazi mayda pufakchalarga aylanib, qon tomirlarida tiqilib qolib, qanday kasallik keltirib chiqaradi?
 A) kesson B) miopiya C) addison D) tireotoksikoz
82. Keson kasalligi qachon yuzaga keladi?
 A) qon bosimi ortganda,
 B) qon bosimi tushganda,
 C) toqqa chiqqanda, samolyotda,
 D) suv ostida uzoq turganda, chuqur g`orlarda uzoq muddat ishlaganda
83. Quyidagi nomlari ko`rsatilgan kasalliklar qanday nomlanadi?
 1) burun ichki shilliq pardasining yallig`lanishi, 2) tomoq shilliq pardasining yallig`lanishi, 3) tomoqdagi bodomcha bezlarning yallig`lanishi, 4) hiqildoq shilliq pardasining yallig`lanishi, 5) o`pka to`qimasining yallig`lanishi, 6) plevra pardasining yallig`lanishi, 7) traxeyaning yallig`lanishi 8 bronix

a) faringit, b) bronxit, c) traxit, d) rinit, e) zotiljam, i) angina, k) plevrit, j) laringit

A) 1c, 2d, 3d, 4j, 5i, 6k, 8b, B) 1c, 2d, 3i, 4b, 5k, 6i, 7c,
D) 1d, 2a, 3b, 4c, 5k, 6i, 7c, C) 1d, 2a, 3i, 4j, 5e, 6k, 7c, 8b

84. Soʻzlaganda, kuylaganda ovoz boylamlari qanday holatda boʻladi?

A) ochiq, B) yopiq,
C) uchburchak shaklida, D) taranglashgan holda,

85. Ayollarda nima sababdan tovush erkaklarga nisbatan baland va ingichka boʻladi?

A) ayollarda hiqildoq kichik,
B) ayollar hiqildogʻi keng va devorlari yupqa,
C) ayollarda ovoz boylamlari kalta 18-20mm, erkaklarda 20- 22mm, shu sababli ayollar tovushi oʻtkir va ingichka,
D) ayollarda traxeya tor va uzun,

86. Ichki qovurgʻalararo muskullar qisqarganda

A) qovurgʻlar yuqoriga koʻtariladi B) diafragma pastga tushadi
C) qovurgʻalar pastga tushadi D) nafas oliadi

87. Diafragma (1) va qovurgʻalararo muskullar (2) faoliyatini boshqaruvchi nerv markazi qayerda joylashgan?

A) 1 - uzunchoq miyada; 2 - orqa miyaning koʻkrak qismida
B) 1 - orqa miyaning boʻyin qismida; 2 - bosh miya poʻstlogʻida
C) 1 - bosh miya poʻstlogʻida; 2 - orqa miyaning boʻyin qismida
D) 1 - orqa miyaning boʻyin qismida; 2 - orqa miyaning koʻkrak qismida

VI BOB. OVQAT HAZM QILISH SISTEMASI

1. Ovqat hazm qilish organlariga qaysi organlar kiradi?

1. ogʻiz, 2. halqum, 3. qiziloʻngach, 4. traxeya, 5. oshqozon, 6. taloq, 7. jigar, 8. oshqozon osti bezi, 9. 12 barmoqli ichak, 10. ingichka ichak, 11. yoʻgʻon ichak, 12 toʻgʻri ichak

A) 1,2,4,6,7,8,9,11,12, B) 1,2,3,5,9,10,11, 7,8
C) 1,2,3,6,7,9,10,12, D) 1,2,3,4,5,6,9,10,11,12,

2. Ovqatni parchalovchi fermentlar nomi, vazifalari koʻrsatilgan qatorni toping.

1. fruktoza 2. lipaza 3. glyukoza 4. proteaza 5. karbogidraza

a) oqsillarni parchalash b) yogʻlarni parchalash v) uglevodlarni parchalash
A) 2-b, 4-a, 5-v B) 1-a, 2-v, 3-b C) 3-b, 4-b, 5-v D) 2-v, 3-v, 4-a

3. Qaysi olim birinchi boʻlib oshqozonga fistula oʻrnatish usulini qoʻllagan?

A) V.A. Basov B) I.P.Pavlov C) N.I. Lunin D) K. Funk

4. Ovqatning ovqat hazm qilish organlarida fizik oʻzgarishi deganda ...?

A) ogʻiz boʻshligʻida tishlar yordamida parchalanishi,
B) oshqozonda ovqatning maydalanishi,
C) ovqatni ovqat hazm qilish organlarida surilishi,
D) ovqatni ogʻiz boʻshligʻida tishlar yordamida oshqozonda va ichaklarning mayatniksimon hamda perestaltik harakati natijasida maydalanishi,

5. Ovqatni ovqat hazm qilish organlarida kimyoviy oʻzgarishi deganda ...?

- A) og'iz bo'shlig'ida tishlar yordamida parchalanishi,
- B) ochqozonda ovqatning maydalanishi,
- C) ovqatni og'iz bo'shlig'ida tishlar yordamida oshqozonda va ichaklarning mayatniksimon hamda perestaltik harakati natijasida maydalanishi,
- D) ovqatni fermentlar ta'sirida parchalanishi

6. Soxta ovqatlantirish usuli nima maqsadda kim tomonidan yaratilgan?

- A) Bosov tomonidan oshqozon shirasini tarkibini o'rganish uchun,
- B) Sechekov tomonidan oshqozon ichak kasalliklarini o'rganish uchun,
- C) Pavlov tomonidan oshqozon shirasini toza holda olish uchun,
- D) Bosov tomonidan shartli ovqatlantirish reflekslarini o'rganish uchun,

7. Ovqat hazm qilish organlarini o'rganish bo'yicha Pavlovning xizmatlari nimalardan iborat? 1. oshqozonga birinchi bo'lib fitsula o'rnatdi, 2. itni qizilo'ngachini kesib qo'yib, sun'iy ovqatlantirish usulini yaratdi, 3. toza oshqozon shirasini olishga muvaffaq bo'ldi, 4. operatsiya yo'li bilan kichik oshqozon hosil qilish usulini yaratdi, 5. shartli reflekslar haqidagi ta'limotni yaratdi, 6. operatsiya yo'li bilan jag' osti, quloq oldi bezlariga fistula o'rnatib, ulardan ajraladigan so'lakning tarkibi va miqdorini o'rganish usulini yaratdi, 7. ovqat hazm qilish organlarini yuqumli kasalliklarini tadqiq qildi, 8. ovqat hazm qilish organlari vazifasini faqat shartsiz reflekslar hosil qilish yo'li bilan emas, shartli reflekslar hosil qilish yo'li bilan ham o'rgandi

- A) 1,3,4,5,7,8, B) 2,3,4,5,6,8, C) 1,2,4,6,7,8, D) 1,2,6,7,8,

8. Pavlov tomonidan qaysi so'lak bezlariga fistula qo'yish usuli ishlab chiqilgan?

- 1) til osti 2) jag' osti 3) quloq oldi

- A) 1,2 B) 1,2,3 C) 2,3 D) 1,3

9. Pavlovga qaysi ilmiy ishlari uchun Nobel mukofoti berilgan?

- A) shartsiz reflekslarni o'rganganligi uchun;
- B) ovqat hazm qilish a'zolari fiziologiyasini o'rganishdagi;
- C) shartsiz va shartli reflekslarni hosil bo'lishini tushuntirganligi uchun;
- D) oily nerv sistemasining tiplarini aniqlaganligi uchun;

10. I.P.Pavlovning ovqat hazm qilish fiziologiyasiga qo'shgan hissasi qaysi javobda noto'g'ri ifodalangan?

- A) kichik me'da hosil qilgan
- B) operatsiya yo'li bilan so'lak bezlariga fistula o'rnatgan
- C) hazm sistemasi yo'llarining shartsiz va shartli reflekslar orqali boshqarilishini o'rgandi
- D) hazm sistemasi ishini o'rganishda zondlash, rentgenoskopiya, ultratovush tekshiruvlarining ahamiyatini aytib o'tdi

11. Ovqatning funksiyalarini aniqlang.

- a) transport; b) energetik; c) plastik; d) signal

- A) a, b B) b, c C) c, d D) a, b, c, d

12. Ovqatning ichak harakati natijasida maydalanishi qanday ataladi?

- A) fizik o'zgarish B) kimyoviy o'zgarish
- C) biofizik o'zgarish D) modifikatsion o'zgarish

13. Ovqat tarkibidagi oziq moddalarning fermentlar ta'sirida parchalanishi qanday ataladi?

- A) fizik oʻzgarish B) kimyoviy oʻzgarish
 C) biofizik oʻzgarish D) modifikatsion oʻzgarish
14. Proteaza(1) va karbogidraza(2) fermentlarini aniqlang.
 a) pepsin; b) amilaza; c) tripsin; d) ptialin;
 A) 1b,d; 2 a,c; B) 1 a,b; 2c,d; C) 1a,c; 2b,d; D) 1c,d; 2a,b;
15. Proteazalar guruhiga mansub qaysi ferment oʻn ikki barmoq ichakda oʻz ish faoliyatini bajaradi?
 A) pepsin B) karbogidraza C) amilaza D) tripsin
16. Proteazalar va Lipazalar uchun umumiy boʻlgan xususiyatni koʻrsating?
 A) ogʻiz boʻshligʻida faoliyat koʻrsatmaydi
 B) oqsil va uglevodlar almashinuvini boshqaradi
 C) HCl yordamida faollashadi
 D) yoʻgʻon ichakdan ajraladi
17. Proteazalarni taʼsir qilish joyi bilan juftlab koʻrsating?
 1) pepsin 2) tripsin 3) ptialin a) ogʻiz boʻshligʻi b) oshqozon c) oʻn ikki barmoqli ichak d) ingichka ichak
 A) a-3; b-2; c-1 B) a-3; b-1; d-2 C) b-1; c-2 D) b-1; d-3
18. Oshqozon va ichak shirasini tekshirish uchun qanday usul qoʻllaniladi?
 A) zondlash B) rentgenoskopiya
 C) uitratovusii D) bariy eritmasi
19. Hozirgi davrda ovqat hazm qilish a'zolarining ishini o'rganishda qanday metoddan foydalanilmoqda?
 A) rentgenosiropiya B) zondlash
 C) ultratovush D) berilganlarning barchasi
20. 14 yoshli bolada nechta tish boʻladi?
 A) 24, B) 28, C) 32, D) 30,
21. Tish necha qismdan iborat?
 A) 2, B) 3, C) 4, D) 5,
22. Tish qanday qavatlardan tashkil topgan ?
 A) emal va sement, B) karonka, boʻyin, ildiz,
 C) emal, dentin, sement, D) tashqi, ichki, oraliq,
23. Odamning har bir jagʻida qanday tishlar va ularning nechtdan boʻlishini aniqlang ? 1. qoziq 2. kurak 3. kichik oziq tish 4. katta oziq tish a) 4 b) 2 v) 6 g) 4
 A) 1-a, 2-b, 3-v,4-g B) 1-b, 2-a, 3-v, 4-g
 C) 1-v, 2-v, 3-g, 4-v D) 1-b, 2-a, 3-g, 4-v
24. Tish qanaqa qismlardan iborat ?
 1) koronka 2) boʻyin 3) ildiz 4) boshcha 5) sement 6. dentin 7. emal
 A) 3,2,1 B) 3,4,7 C) 2,6,5 D) 4,6,5
25. Tish kasalliklari berilgan javobni toping.
 1) karies 2) nevit 3) ganglionit 4) pulpit 5) bronza 6) gipernefroliya 7) nekroz
 A) 1,2,5 B) 1,3,6 C) 1,4,7 D) 1,5,6
26. Til ogʻiz boʻshligʻida qanday vazifani bajaradi ?
 A) nutq organi,
 B) ovqatni aralashtirib beradi,
 C) oziqni halqumga oʻtkazadi, tam bilish organi vazifasini bajaradi ,

D) A,B,D to`g`ri

27. Til qanday qismlardan iborat, qaysi qismi qanday ta`mlarni sezadi ?

1. til uchi, 2. til tanasi (ikkala yon), 3. til ildizi, a) achchiq, b) shirin, c) sho`r va nordon

A) 1a, 2b, 3c, B) 1b, 2c, 3a, C) 1c, 2a, 3c, D) 1a, 2c, 3b,

28. Og`iz bo`shlig`iga qaysi bezlarning kanalchalari ochiladi, so`lak qanday vazifani bajaradi ?

A) til osti bezining kanalchalari ovqatni namlaydi,

B) til osti, jag` osti bezlarining kanalchalarini yo`llari ovqatni ho`llab uning yutilishini qulaylashtiradi,

C) til osti, jag` osti, quloq oldi bezlarining kanalchalarining yo`llari ochiladi, ovqatni ho`llab uni yutilishini qulaylashtiradi,

D) halqum oldi, halqum usti , til osti, quloq oldi bezlarining yo`llari ochilib ovqatni ho`llab qisman parchalaydi,

29. So`lak tarkibida qanday moddalar bo`ladi ?

A) lizotsum, B) lizotsium, pitialin,

C) tiroksin enterkinaza, D) ptyalin gastrin,

30. Og`iz bo`shlig`iga tushgan mikroblarni eritib yuborish xususiyatiga ega bo`lgan moddani belgilang.

A) ptialin B) lizotsim C) shilliq D) uglevod

31. Og`iz bo`shlig`ida necha juft yirik so`lak bezlarni yo`li ochiladi?

A) ikki juft B) uch juft C) to`rt juft D) besh juft

32. Lizotsim moddasini tanamizdagi qanday bez ishlab chiqaradi ?

A) oshqozon osti bezi B) so`lak bezlari

C) bodom bezlari D) ayrisimon bez

33. Ptialin fermentini tanamizdagi qaysi bez ishlab chiqaradi va u qanday moddani parchalashga yordam beradi ?

A) oshqozon, oqsil B) so`lak, uglevod

C) oshqozon, uglevod D) jigar, lipid

34. Og`iz bo`shlig`iga uch juft ... bezlarining kanallari ochiladi.

A) til osti, til usti, jag` osti, so`lak B) til osti, jag` osti, quloq oldi, so`lak

C) jag` usti, til osti, halqum atrofi, so`lak D) til usti, jag usti, quloq oldi, so`lak

35. Ovqat hazm qilish sistemasining qaysi qismida oqsillar parchalanmaydi?

A) og'iz bo'shlig'ida B) oshqozonda

C) 12 barmoqli ichakda D) ingichka ichakda

36. Ovqat hazm qilish sistemasining qaysi qismida fermentlar ishlab chiqilmaydi ?

A) og'iz bo'shlig'ida B) qizilo'ngachda

C) oshqozonda D) ingichka ichakda

37. Odam organizmida uglevodlarni parchalovchi fermentlarni belgilang.

1. lizotsim; 2. ptialin; 3. tripsin; 4. amilaza;5. enterokinaza.

A) 1;3 B) 1;2;5 C) 2,4 D) 3; 4; 5

38 Halqumning vazifalarini belgilang.

1) ovqatni og'iz bo'shlig'idan qizilo'ngachga o'tkazish; 2) havoni burun bo'shlig'idan hiqildoqqa o'tkazish; 3) ovqatni oshqozonga o'tkazish; 4) tovush hosil qilish

A) 1,3 B) 2,4 C) 1,2 D) 1,2,3,4

39. Halqumga xos bo'lmagan xususiyatni belgilang ?

A) shilliq va muskul qavatlardan iborat

B) ovqatni og'iz bo'shlig'idan qizilo'ngachga o'tkazadi

C) havoni burun bo'shlig'idan hiqildoqqa o'tkazadi

D) burun, og'iz, qizilo'ngachga bo'linadi

40. Pulpit va nekroz qaysi a'zo kasalliklari hisoblanadi?

A) nerv tuguni B) nerv tolasi C) tish D) og'iz bo'shlig'i

41. Sut tishlari nechta bo'ladi, bolaning necha yoshidan chiqib, necha yoshida batamom tushib bo'ladi?

A) 6 oyligidan, 11-12 yoshida,

B) 20 ta 6 oyligidan 2 yoshigacha chiqib, 6 yoshidan to 12 yoshigacha tushib tugaydi,

C) 18 ta 1 yosh, 9-10 yoshigacha tushib tugaydi,

D) 20 ta 2 yoshigacha, 12 yoshigacha chiqadi

42. Qizil o'ngachning umumiy uzunligi qancha?

A) 10-12sm B) 12-14 sm C) 14-16 sm D) 23-25 sm

43. Ovqat hazm qilish sistemasining qaysi qismida hazm shirasi ishlab chiqarilmaydi?

A) og'iz bo'shlig'i B) oshqozon

C) o'n ikki barmoqli ichak D) ingichka ichak

44. Ovqat hazm qilish sistemasining qaysi qismida lipazalar faoliyat ko'rsatmaydi ?

A) og'iz bo'shlig'i B) oshqozon

C) o'n ikki barmoqli ichak D) ingichka ichak

45. Ovqat hazm qilish sistemasining qaysi qismida proteazalar faoliyat ko'rsatmaydi?

A) og'iz bo'shlig'i B) oshqozon

C) o'n ikki barmoqli ichak D) ingichka ichak

46. Ovqat hazm qilish sistemasining qaysi qismida karbogidrazalar faoliyat ko'rsatmaydi ?

A) og'iz bo'shlig'i B) oshqozon

C) o'n ikki barmoqli ichak D) ingichka ichak

47. Ovqat hazm qiluvchi organlardan chiquvchi vena qon tomirlariga xos xususiyatni ko'rsating ?

A) yuqori kovak venaga quyiladi B) pastki kovak venaga quyiladi

C) buyrak venasiga qo'shiladi D) jigarga boradi

48. Ovqat hazm qilish sistemasining qaysi qismida fermentlar ishlab chiqilmaydi?

A) og'iz bo'shlig'ida B) qizilo'ngachda

C) oshqozonda D) ingichka ichakda

48. Ovqat hazm qilish sistemasining qaysi qismida oqsillar parchalanmaydi ?

A) og'iz bo'shlig'ida B) oshqozonda

C) 12 barmoqli ichakda D) ingichka ichakda

49. Ovqat zarrachalari og'iz bo'shlig'idan keyin qaerga tushadi

A) qizilo'ngach B) halqumga

- C) burun – halqumga D) bo‘g‘izga
50. Katta odamda halqumning uzunligi qancha bo‘ladi, nima vazifani bajaradi ?
 A) 7-9 sm, ovqatni og‘iz bo‘shlig‘idan qizilo‘ngachga o‘tkazib beradi,
 B) 15 sm, ovqatni og‘iz bo‘shlig‘idan qizilo‘ngachga o‘tkazib beradi,
 C) 23-25 sm, ovqatni tomoqdan oshqozonga o‘tkazib beradi,
 D) 15 sm, ovqatni og‘iz bo‘shlig‘idan qizilo‘ngachga, havoni burun bo‘shlig‘idan hiqildoqqa o‘tkazish,
51. Medaning ichki shilliq pardasi ostida qancha bezlar bor va ulardan qanday fermentlar ajraladi ?
 A) 14 mln ga yaqin, pepsin, lipoza, xloridkislota,
 B) 14 mln dan ortiq, tripsin, lipoza, amilazo,
 C) 7,5 mln, enterkinaza, lipoza,
 D) 10-12 mln, entrogastron, entrogastrin,
52. Katta yoshdagi odam oshqozonining sig‘imi taxminan necha litrligini belgilang
 A) 1 B)1,5 C) 2 D) 2,5
53. Oshqozonning ichki shilliq pardasidagi bezlar ajratadigan shiraning tarkibini aniqlang.
 A) tripsin, lipaza, xlorid kislota B) ptialin, lipaza, xlorid kislota
 C) pepsin, lipaza, xlorid kislota D) tripsin, amilaza, xlorid kislota
54. Xlorid kislota qaysi fermentning aktivlik kuchini oshiradi?
 A) pepsin B) lipaza C) ptialin D) amilaza
55. Me‘da(oshqozon)da oqsilni qaysi ferment parchalaydi ?
 A) tripsin B) pepsin C) enterokinaza D) lipaza;
56. Me‘daning ichak shilliq pardasi ostida joylashgan bezlar (1) soni qanchaga etadi va ingichka ichakning butun yuzasida qancha vorsinkalar (2) bo‘ladi?
 a) 14 mlrd; b) 4 mln; c) 14 mln; d) 30-40 ming
 A) 1-b, 2-c B) 1-c, 2-b C) 1-c, 2-d D) 1-a, 2-b
57. Oshqozondagi bezlarda ishlab chiqariladigan moddalar?
 A) pepsin, lipaza, tripsin; B) lipaza, xlorid kislota, pepsin
 C) insulin, xlorid kislota, shilimshiq modda D) gastrin, enterokinaza, pepsin.
58. Ovqat tarkibidagi yog‘larni emulsiya holatiga keltiruvchi moddani aniqlang.
 A) tripsin B) sekretin C) o‘t suyuqligi D) ptialin
59. Pepsin fermenti qayerda sintezlanadi ?
 A) 12 barmoq ichakda B) ko‘richakda
 C) ingichka ichakning shilliq qavatida
 D) oshqozonning shilliq qavatida
60. Oqsillar parchalanishida ishtirok etadigan fermentlarni aniqlang.
 1. pepsin 2. amilaza 3. tripsin 4. laktoza 5. ptialin 6. maltaza 7. enterokinaza
 A) 2,5,6 B) 1,3,5 C) 1,3,7 D) 2,6,7
61. Qaysi ferment ovqat tarkibidagi oqsillarni parchalaydi ?
 A) ptialin B) lipaza C) amilaza D) pepsin
62. O‘n ikki barmoqli ichakka qaysi bezlarning suyuqligi kelib quyiladi ?
 A) ichki sekretiya bezlarining suyuqligi,
 B) tashqi sekretiya bezlarining suyuqligi,
 C) endokrin bezlardan ishlab chiqilgan suyuqliklar,

- D) oshqozon osti bezining suyuqligi , jigarning o`t suyuqligi,
63. Katta odamda 1 sutkada 12 barmoqli ichakka qancha oshqozon osti bezi suyuqligi , qancha o`t suyuqligi kelib quyiladi ?
 A) 500-800, 700-1200, B) 700-800, 1200-800,
 C) 300-400, 600-800 ml, D) 400-500 ml, 1000-1200,
64. Ichak tarkibidagi qaysi muskulning harakati natijasida oziq moddalari ichak shirasi bilan aralashadi ?
 A) ununasiga joylashgan ko`ndalang yo`lli
 B) aylanasiga joylashgan ko`ndalang yo`lli
 C) uzunasiga joylashgan silliq
 D) aylanasiga joylashgan silliq
65. Ichak tarkibiga qaysi to`qimalar kiradi ?
 1) epiteliy 2) muskul 3) nerv 4) biriktiruvchi 5) hosil qiluvchi
 A) 1,2,3,5 B) 2,3,4 C) 2,4,5 D) 1,2,3,4
66. Ichak epiteliyasi embrionning qaysi murtak qavatidan shakllanadi ?
 A) ektoderma B) endoderma C) mezoderma D) blastoderma;
67. Ichak tarkibidagi qaysi muskullarning harakati natijasida oziq moddalari ichak bo`shlig`i bo`ylab yuqoridan pastga tomon siljiydi ?
 A) uzunasiga joylashgan ko`ndalang yo`lli
 B) aylanasiga joylashgan ko`ndalang yo`lli
 C) uzunasiga joylashgan silliq
 D) aylanasiga joylashgan silliq
68. Ingichka ichakda faoliyat ko`rsatuvchi (a) va bu yerdan ajraluvchi (b) fermentlarni ko`rsating? 1) tripsin 2) lipaza 3) amilaza 4) enterokinaza
 A) a-1,2,3,4; b-1,2,3,4 B) a-2,4; b-2,4
 C) a-1,2,3,4; b-1,2,4 D) a-1,2,3,4; b-2,4
69. Ingichka ichakdan ajralib chiqadigan suyuqlikda qanday fermentlar bo`ladi ?
 A) lipaza, pepsin B) ptialin, tripsin
 C) enterokinaza, lipaza, D) tripsin, ptialin, lipaza
70. Ingichka ichakning 1 mm 2 sathida ... ga yaqin vorsinka bo`ladi ?
 A) 30-40 ming B) 4 ming C) 30-40 ta D) 20-30 ta
71. Katta odamda ingichka ichakning uzunligi qancha bo`ladi ?
 A) 3-4 metr, B) 4-5 metr, C) 5-6 metr, D) 6-7 metyr,
72. Vorsinkalarni funksiyasi kim tomonidan aniqlangan?
 A) Pavlov, B) Sechenov, C) Ugolev, D) Mechnikov,
73. Odam ingichka ichagining butun yuzasida ... ga yaqin vorsinkalar bo`ladi
 A) 30-40 dona B) 2-2,5 mln C) 2,5 mln D) 4 mln
74. Oshqozon osti bezi suyuqligi tarkibida qanday fermentlar bor, ular ovqat tarkibidagi qanday moddalarni parchalaydi (fermentlar va ular parchalaydigan moddalari to`g`ri berilgan qatorni aniqlang), 1. tripsin, 2. lipaza, 3. amilaza, a) uglevodlarni, b) yog`larni, c) oqsillarni
 A) 1c, 2b, 3a, B) 1b, 2a, 3c, C) 1a, 2b, 3c, D) 1a, 2c, 3a,
75. Quyidagi birikmalarning qaysi biri vorsinkalarda kapillar (a) va limfa (b) tomirlariga so`riladi? 1) oqsillar (aminokislota); 2) yog'lar; 3) karbon suvlar
 A) a-1;b-2,3 B) a-2;b-1, 3 C) a-3;b- 1,2 D) a - 1, 3; b - 2

76. Qaysi ichakda vorsinkalar bo`lmaydi?
 A) 12 barmoqli ichakda,
 B) ingichka ichakda,
 C) yo`g`on ichak va to`g`ri ichakda,
 D) 12 barmoqli ichakda, yo`g`on ichak va to`g`ri ichakda
77. Yo`g`on ichakka ovqat tarkibidagi qanday moddalar so`riladi?
 A) faqat suv, B) suvning 40-45%, uglevodning 2%,
 C) oqsillarning 3%, uglevodning 2%, D) suv, mineral tuzlar,
78. Odam organizmidagi eng katta bez
 A) qalqonsimon bez, B) gipofiz, C) oshqozon osti bezi, D) jigar,
79. Ko`richak qaerda joylashgan?
 A) Ingichka ichakning yo`g`on ichakka tutash yo`lida
 B) oshqozon va o`n ikki barmoqli ichak o`rtasida
 C) o`n ikki barmoqli ichakning ingichka ichakka tutash yo`lida
 D) yo`g`on ichakning to`g`ri ichakka o`tish yo`lida
80. Ovqat hazm qilish kanalining asosan qaysi qismida ovqat moddalari qonga so`riladi?
 A) oshqozonda B) yo`g`on ichakda
 C) ingichka ichakda D) to`g`ri ichakda
81. Katta odamda yo`g`on ichakning uzunligi o`rtacha necha metr bo`ladi?
 A) 6 B) 5 C) 3 D) 1,5
82. Qaysi ichak ko`richak, sigmasimon va to`g`ri ichaklarga bo`linadi?
 A) 12 barmoqli B) to`g`ri C) ingichka D) yo`g`on
83. Hazm qilish yo`lining qaysi bo`limida suv ayniqsa shiddat bilan qonga qayta so`riladi?
 A) 12 barmoqli ichakda B) oshqozonda
 C) yo`g`on ichakda D) ingichka ichak
84. Yuqumli sariq kasalligida jigarda qanday o`zgarishlar bo`ladi?
 1) o`t suyuqligi ishlab chiqarmaydi 2) qonni tozalash xususiyatini yo`qotadi 3) jigar hujayralari yallig`lanib emiriladi 4) o`t suyuqligi bevosita qonga o`tadi 5) o`t suyuqligi o`n ikki barmoqli ichakka quyiladi
 A) 1,2 B) 2,3 C) 3,4 D) 4,5
85. O`ng (a) va chap (b) qovurg`alar ostida joylashgan organlarni ko`rsating?
 1) oshqozon 2) jigar 3) taloq
 A) a-1; b-2,3 B) a-2; b-3 C) a-1; b-3 D) a-3; b-1,3
86. Jigarda hosil bo`luvchi o`t suyuqligining ahamiyati qanday?
 A) yog`larni emulsiya holatiga keltiradi va lipaza fermentining faolligini oshiradi
 B) yog`larni va oqsillarni emulsiya holatiga keltiradi hamda lipaza bilan tripsinning faolligini oshiradi
 C) yog`larni emulsiya holatiga keltiradi va lipaza fermentining faolligini kamaytiradi
 D) uglevod va oqsillarni emulsiya holatiga keltiradi
87. Organizmda jigar qanday vazifalarni bajaradi?
 A) eritrotsitlarni parchalaydi, qonni tozalaydi;
 B) o`t suyuqligini sintezlaydi,

- C) oqsil va uglevodlar modda almashinuvida ishtiroq etadi;
D) barchasi;
88. Qorin bo'shlig'i o'ng tomonining yuqori qismida qaysi organ joylashgan?
A) taloq B) ayrisimon bez C) me'da osti bezi D) jigar
89. Jigarning o'ng bo'lagi (1) va chap bo'lagi (2) tananing qaysi qismida joylashgan?
a) o'ng qovurg'a yoyi ostida; b) chap qovurg'a yoyi ostida; c) to'sh suyagining ostida;
d) taloqning ostida
A) 1a, 2c B) 1b, 2c C) 1b, 2d D) 1c, 2d
90. Jigarda spirtning parchalanishidan nima hosil bo'ladi va moddalarning jigarga ta'siri qanday bo'ladi
A) xlorid kislota, bu esa o't pufagida to'planib 12 barmoqli ichakka tushib ovqat hazm qilishda ishtirok etadi,
B) jigarni himoya funksiyasini oshiradi,
C) jigar faoliyatini aktivlashtiradi,
D) sirka kislota va boshqa zaharli moddalar hosil bo'ladi, ular jigar hujayralarini yallig'lantirib, surunkali gepotitga olib keladi,
91. Jigar qonni zaharli moddalardan tozalashdan tashqari yana qanday vazifa bajaradi?
A) eritrotsitlarni sintezlaydi;
B) oqsil va uglevodlar almashinuvida qatnashadi;
C) yog' va vitaminlarni sintezlaydi;
D) trombotsitlarni saqlaydi;
92. Odam tanasidagi bezlar ishida hajm jihatdan 2-o'rinda turadigan bez qanday qismlardan iborat?
A) taloq, tana, dum, bosh,
B) gipofiz, bosh, tana, dum,
C) buyrak usti, langergans orolchalari, gipototsit, alviola ,
D) oshqozon osti, bosh, tana, dum
93. Me'da osti bezida ishlab chiqariladigan qaysi moddalar o'n ikki barmoq ichakka quyiladi ? 1-insulin; 2-lipaza; 3-tripsin; 4-glyukogon; 5-gastin; 6-amilaza; 7-pepsin.
A) 1,2,3 B) 4,5,6 C) 2,6,7 D) 2,3,6
94. Me'da osti bezi to'qimasining necha foizi tashqi sekretiya vazifasini bajaradi?
A) 70-80 B) 100 C) 98-99 D) 50
95. Oshqozon osti bezi funksiyasiga ko'ra ... bez
A) ichki sekretiya bezi, B) tashqi sekretiya,
C) aralash, D) amfoter,
96. Insulin qayerda ishlab chiqiladi, nima funksiyani bajaradi?
A) jigarda, modda almashinuvida,
B) jigarda, ovqat hazm qilishda,
C) taloqda, fitotsit,
D) oshqozon osti bezining langergans orolchalari deb ataluvchi qismida qand almashinuvini boshqarishda,

97. Insulin gormonining kamayishi qanday kasdalliklarni keltirib chiqaradi?
 A) gepotit, B) insult, C) diabit, D) dermatit,
98. Oshqozon osti bezi necha gramm va u nechta qismdan tashkil topgan?
 A) 70-80; 3 B) 80-90; 2 C) 100; 3 D) 70; 1
99. Oshqozon osti bezining insulin gormonining ahamiyati?
 A) qondagi qand moddasining ortiqcha qismi jigar va muskulda glikogen sifatida zapas holda to'planishini ta'minlaydi;
 B) Ijigar va muskullarda zapas holda to'plangan glikogen moddasini parchalab, glyukozaga aylantiradi;
 C) jigar va muskullarda zapas holda to'plangan kraxmal moddasini parchalab, glyukozaga aylantiradi;
 D) I- jigar va muskullarda zapas holda to'plangan kletchatka moddasini parchalab, glikogenga aylantiradi;
100. O't suyuqligi ovqat hazm qilishda nima vazifani bajaradi?
 A) katalizatorlik funksiyasini,
 B) ishqoriylik xususiyatini,
 C) kislota;li xususiyatni,
 D) ovqat tarkibidagi yog'larni emulsiya holiga keltiradi, lipaza fermentining aktivligini oshiradi,
101. Quyida berilganlarni fermentlar (1) va gormonlarga (2) ajrating.
 a) amilaza; b) timozin; c) ptialin; d) tiroksin; e) melatonin; f) pepsin; h) tripsin
 A) 1-a, c, f, h; 2-b, d, e, B) 1-a, b, c, h; 2-c, d, e,
 C) 1-b, e, h, g; 2-a, c, f, D) 1-b, f, e, 2-a, c, f, h
102. Ovqat hazm qilish shartli reflekslarining markazi qayerda joylashgan?
 A) oraliq miyaning talamus qismida
 B) gipotalamusda
 C) bosh miya yarimsharlarining po'stloq qismida
 D) oraliq va uzunchoq miyada
103. Oshqozon-ichaklarning harakatini kuchaytiruvchi nerv sistemasi?
 A) markaziy B) periferik C) parasimpatik D) simpatik
104. Oshqozon ichaklarining harakatini susaytirish kabi funksiyalarni qaysi nerv sistemasi boshqaradi?
 A) simpatik B) parasimpatik C) somatik D) periferik
105. Ovqat hazm qilishning nerv markazlari qaerda joylashgan?
 A) orqa miyada, o'rta miyada, talamusda;
 B) uzunchoq miyada, oraliq miyaning ko'rish do'mbog'i ostida (gipotalamusda);
 C) talamusda, miya ko'prigida;
 D) miya ko'prigida, miyachada, uzunchiq miyada;
106. Muhitning issiq harorati ta'sirida ovqat hazm qilish organlari faoliyatida qanday o'zgarishlar kuzatiladi?
 a) so'lak bezlarining ishi susayadi; b) so'lak bezlarning ishi kuchayadi;c) me'da osti bezining ishi susayadi;d) me'da-ichak shilliq pardasidagi bezlarning ishi kuchayadi;
 e) me'da-ichak bezlarining ishi susayadi; f) o't suyuqligining hosil bo'lishi pasayadi;j) o't suyuqligi ko'p hosil bo'ladi

- A) a, c, e, f B) b, d, j C) a, c, d, j D) b, e, f
107. Alkogol ta'sirida qaysi organlarda sirroz kasalligi kelib chiqadi?
A) oshqozon B) buyrak C) ichaklar D) jigar
108. Me'da shilliq pardasining yallig'lanish kasalligi?
A) gastrit B) enterit C) kolit D) gepatit;
109. Kolit kasalligi bu ?
A) ingichka ichakni yallig'lanishi;
B) oshqozonning shilimshiq pardasini yalliglanishi;
C) yo'g'on ichakni yallig'lanishi
D) 12 barmoq ichakni yallig'lanishi
110. Ingichka ichak shilliq pardasining yallig'lanish kasalligi?
A) gastrit B) enterit C) kolit D) gepatit
111. Gastrit (1), enterit (2), kolit (3) qaysi organlar slulliq pardasining yalUgianishi hisoblanadi? a) me'da; b) ingichka ichak; c) yo'g'on ichak
A) 1-a, 2-b, 3-c B) 1-a, 2-c, 3-b C) 1-b, 2-a, 3-c D) 1-c, 2-b, 3-a
112. Ovqatdan zaharlanishdan kelib chiqadigan kasalliklarni aniqlang
A) ichburug', xolera B) qorin tifi , botulizm
C) gastrit, vabo D) salmonellyoz, botulizm
113. Salmonellyoz kasalligining belgilarini aniqlang.
1) ko'ngil ayniydi 2) qorinning pastki qismida og'riq paydo bo'ladi 3) qorinning yuqori qismida og'riq paydo bo'ladi 4) og'iz, til quriydi 5) tanglayning shilliq pardasi sarg'ayadi 6 qusadi
A) 1,2 3 B) 1,3 6 C) 3,4 1 D) 4,51
114. Me'da-ichaklarning yuqumli kasalliklarini aniqlang?
A) salmonelloz, butulizm B) ichburug', qorin tifi;
C) vabo, dizenteriya D) barchasi.
115. Virusli gepotitning B turi qanday yuqadi?
A) zararlangan taomlar,
B) oziq, hovuz suvlarini qaynatmasdan istemol qilishdan,
C) stirillanmagan shprits va ignalar orqali,
D) shu kasallikni yengil turlari bilan xastalangan odamdan qon olib quyish natijasida, stirillanmagan shprits va ignalar orqali,
116. A, B, C gepatit viruslarining yuqish yo'llarini belgilang.
1) zararlangan ovqat; 2) idish; 3) qaynatilmagan suv; 4) yaxshi sterillanmagan shprits; 5) kasal odam qonini quyish
A) A- 1, 2, 3; B va C- 4,5 B) A - 3, 4; B va C-1,2,5
C) A - 4, 5; B va C-1,2,3 D) A, B-4,5; C-1,2, 3
117. Sariq kasalligida nima uchun odamning ko'zi va terisi sarg'ayadi. Chunki.....
A) sariq kasalligida jigar hujayralari emirilmaydi, jigarning to'siqlik roli pasayadi.
B) ko'z va terida pigment ko'payadi
C) jigarda ishlangan o't suyuqligi o'n ikki barmoqli ichakka quyilmay, bevosita qonga o'tadi
D) o't suyuqligi ko'p ishlab chiqilib, ichakda qayta qonga so'riladi.
118. Gijja kasalliklarining asosiy belgilarini aniqlang?

1) qorinning o`ng tomonida og`riq paydo bo`ladi, 2) qorinda vaqti-vaqti bilan og`riq paydo bo`ladi, 3) rangi oqarib sarg`ayadi, 4) ich ketishi, 5) ozib quvvatsizlanadi, 6) ko`ngil ayniydi

A) 1,2,3,5, B) 2,3,4,5, C) 3,4,5,6, D) 1,4,5,6

119. Nos chekuvchilarda qaysi kasalliklar ko`p uchraydi?

1) og`iz bo`shlig`i raki; 2) qizilo`ngach raki; 3) o`n ikki barmoqli ichak raki; 4) me`da raki; 5) yo`g`on ichak raki; 6) o`pka raki.

A) 1, 2, 4 B) 1, 3, 4 C) 1, 4, 5 D) 2, 5

120. Nos tarkibidagi zaxarli moddalar til ostidagi qon tomirlariga so`rilib ... kabi muhim organlarni zaxarlaydi.

1) o`pka; 2) yurak; 3) miya; 4) jigar; 5) buyrak; 6) taloq

A) 2,3,4 B) 1,2,6 C) 1,5,6 D) 1,3,4

VII BOB. MODDALAR VA ENERGIYA ALMASHINUVI

1. Moddalar almashinuvi deganda ... ?

A) kislora va karbonat angardria almashinuvi tushiniladi,

B) tuz va suvlar almashinuvi,

C) odam tashqi muhitdan ovqat va suv qabul qilishi, organizmda uning o`zgarishi, hazm qilishi, hosil bo`lgan qoldiq moddalarning tashqi muhitga chiqarilishi,

D) ovqat tarkibidagi moddalarning boshqa moddalarga aylanishi,

2. Moddalar almashinuvi qanday jarayonlar tufayli amalga oshadi?

A) sintez reaksiyalari asosida,

B) oziqlanish, nafas olish jarayonida,

C) oziqlanish, nafas olish, qon aylanish,

D) assimilyatsiya va dissimilyatsiya orqali,

3. Moddalar almashinuvi natijasida hosil bo`ladigan organizm uchun zararli bo`lgan moddalarni belgilang.

A) siydik kislotasi, azot, aminokislota, uglevod, oqsillar

B) siydik kislotasi, kislorod, aminokislota, kreatin

C) azot, siydik kislotasi, kislorod, karbonat angidridi, mochevina

D) siydik kislotasi, azot, mochevina, kreatin, karbonat angidridi

4. Organizmdagi moddalar almashinuvi natijasida hosil bo`lgan zararli moddalarni zararsizlantiruvchi organni belgilang

A) oshqozon osti bezi, B) buyrak, C) jigar, D) taloq

5. Assimilyatsiya jarayonining organizmda tutgan o`rni qaysi javobda to`g`ri berilgan

A) hujayralarning tarkibiy qismlari yangilanadi,

B) hujayralar ko`payadi,

C) yosh organizmlarning o`sish va rivojlanishini ta`minlaydi,

D) energiya hosil bo`ladi, qoldiq moddalar ayirish organlari orqali tashqariga chiqariladi,

E) A,B,C to`g`ri

6. Nima sababdan keksalarning terisi salqi, yuzlarida ajin paydo bo`ladi, tana muskullari b`shashib, ularning hajmi kichrayadi, qorni osilib qoladi?

A) dissimilyatsiya jarayoni kuchaygani uchun,

B) assimilyatsiya jarayoni kuchaygani uchun,

C) qarigani uchun,

D) organizm organ va to`qimalar toliqqani uchun,

7. Ovqat tarkibidagi qaysi moddalar energiya hosil qilmaydi ?

A) oqsillar, B) yog`lar,

C) uglerodlar, D) mineral tuzlar, suv, vitaminlar,

8. Sifatli oqsillar qanday oziq-ovqat tarkibida bo`ladi?

A) mevalarda, sabzavotlarda,

B) hayvon, parranda maxsulotlarida,

C) parranda tuxumida, bali yog`i va ikrasida

D) o`simlik maxsulotlarida,

9. Sifatsiz oqsillar qanday maxsulotlar tarkibida bo`ladi?

A) mevalarda, sabzavotlarda, o`simlik maxsulotlarida

B) hayvon, parranda maxsulotlarida,

C) parranda tuxumida,

D) baliq yog`i va ikrasida

10. Qon tarkibida normada qancha miqdorda glyukoza bo`lishi kerak?

A) 1%, B) 5%, C) 10-20%, D) 80-120 mg,

11. Organizmda ortiqcha uglerod nimaga aylanadi?

A) shakarga, B) kraxmalga,

C) glyukogenga, D) polisaxaridga,

12. Odam meyorida ovqat iste`mol qilsa-yu, suv iste`mol qilmasa necha kun yashaydi? (tana massasi necha % kamaygunga qadar yashashi mumkin)

A) 40-45 kun, 20-22% kamaysa halok bo`ladi,

B) 30-35 kun, 30-40% kamaysa halok bo`ladi,

C) 20-22% tana massasi kamaysa halok bo`ladi, bir hafta ichida,

D) 90 kun, 30-40% kamaysa halok bo`ladi,

13. Odam mutlaqo ovqat iste`mol qilmasa, lekin suvni meyorida iste`mol qilib tursa qanday hodisa kuzatiladi?

A) 40-45 kun yashaydi, tana massasi 40% kamaygungacha,

B) 30-35 kun yashaydi, tana massasi 30-35% kamaygungacha,

C) 20-22% tana massasi kamayguncha, 40-45 kun yashaydi,

D) 10 kun yashaydi, tana massasi 40% kamaygungacha,

14. Katta yoshdagi odamning bir kecha-kunduzdagi suvga ehtiyoji qancha?

A) 3-4 .L B) 5-6 .L C) 7-8 .L D) 2-3 .L

15. Organizmga yod moddasi yetishmasa qaysi bezning faoliyati buziladi, qanday kasallik kelib chiqadi

A) gipofiz meksidema,

B) ayrisimon bez, bazidov,

C) buyrak ucti beziga miokard,

D) qalqonsimon bez, bo`qoq

16. Vitaminlarni odam organizmi uchun muhim modda ekanligini aniqlagan olim nomi qaysi qatorda to'g'ri ko'rsatilgan
 A) K.Funk, 1912, B) N.I.Lunin, 1880, C) N.Gryu, 1936, D) Guk, 1965,
17. Vitamin so'zi kim tomonidan qachon fanga kiritilgan?
 A) K.Funk, 1912, B) N.I.Lunin, 1912, C) N.Gryu, 1936, D) Guk, 1965,
18. Vitaminlarning qancha turi bor?
 A) 5 ta, B) 8 ta, C) 11 ta, D) 40 tadan ortiq,
19. Avitaminoz kasalligi qachon kelib chiqadi?
 A) vitamin A yetishmasa,
 B) biror vitamin yetishmasa,
 C) odam organizmida biror vitamin mutloqo yo'qolsa,
 D) Agruppa vitaminlar yetishmasa,
20. Agar odam organizmida biror vitamin mutloqo yo'qolsa, kamaysa, meyoridan ortib ketsa bu jarayonlar qanday ataladi?
 A) avitaminoz, gipovitaminoz, gipervitaminoz,
 B) gipovitaminoz, avitaminoz, gepotoniya,
 C) gipertoniya, avitaminoz seroz,
 D) shapko'rlik, holsizlik, falajlik,
21. Yog'da eruvchi vitaminlarga qaysi vitaminlar kiradi?
 A) A,D,E,K, B) B guruh K,C,PP C) A,D,C, D) D,A,P,
22. Suvda eruvchi vitaminlar qatorini aniqlang
 A) A,B,D, B) B guruh C,PP, C) A,D,C, D) D,A,P,
23. Yog'da (1) va suvda (2) eriydigan vitaminlarni ajrating.
 a) PP; b) C; c) A; d) E; e) D; f) B_i; j) K
 A) 1 - a, b, f; 2 - c, d, e, j B) 1-c, d, e, j; 2-a,b,f
 C) 1-a,c,d,f;2-b,e,j D) 1-c, d, f, j; 2 - a, b, e
- 24.. Vitamin A yetishmasa qanday o'zgarishlarga olib keladi?
 1. teri quruqlashib yoriladi, 2. oyoq qo'l muskullari uyushib og'riydi, 3. nafas yo'llari, oshqozon ichak ichki qavati yallig'lanadi, 4. holsizlik, tez charchash, 5. ko'rish o'tkirligi pasayadi, 6. aqliy faoliyati pasayadi, 7. bolalar o'smirlarning o'sish va rivojlanishi susayadi,
 8. beri-beri kasalligi vujudga keladi(uzoq vaqt yetishmasa)
 A) 1,2,4,5,6,7,8, B) 1,3,5,7, C) 1,2,4,6, D) 2,4,6,8,
25. Ko'zning ravshanligini ta'minlash, ranglarni yaxshi ajatish, teridagi yaralarning tuzalishi, bolalarning o'sishi va rivojlanishida muhim o'rin tutadigan vitaminni aniqlang.
 A) D B) A C) PP D) B1
26. A vitamini qaysi mahsulotlarda bo'lmaydi?
 1) baliq yog'i 2) tuxum sarig'i 3) guruch po'stlog'i 4) loviya 5) jigar 6) yong'oq
 7) karam 8) sabzi
 A) 1,2,3,4 B) 2,3,4,5 C) 3,4,6,7 D) 1,2,5,8
27. A vitamini quyidagi jarayonlarning qaysi birlarini boshqaradi (a) va qaysi birlariga ta'sir qilmaydi (b) ? 1) ko'z o'tkirligini ta'minlash 2) organizmning

oʻsishi va rivojlanishini boshqarish 3) aqliy ish faoliyatining yaxshi boʻlishini taʼminlash

4) moddalar almashinuvini boshqarish 5) asos hujayralarining rivojlanishini boshqarish 6) epiteliy toʻqimasining normal funksional holatini boshqarish

A) a-1,2,6 b-3,4,5 B) a-1,2,5,6 b-3,4

C) a-2,3,4 b-1,5,6 D) a-3,4 b-1,2,5,6

28. A vitamin

1-terining ustki qavati, nafas yoʻllari, hazm yoʻllari ichki shilliq qavatining yangilanishini taʼminlaydi; 2-oqsil va uglevod almashinuvida qatnashadi; 3-markaziy nerv sistemasida qoʻzgʻalish va tormozlanish jarayonlarini normal oʻtishini taʼminlaydi; 4-Ca va P almashinuvida qatnashadi; 5-koʻz oʻtkirliги yaxshi boʻlishini taʼminlaydi; 6-qon ivish jarayonida qatnashadi; 7-odam organizmining oʻsishi va rivojlanishida ahamiyatga ega; 8-hujayralarning boʻlinib koʻpayishida ahamiyatga ega.

A) 1,2,5,7 B) 1,3,4,8 C) 1,5,7,8 D) 1,3,5,6,7

29. Odam organizmida qaysi vitamin yetishmasligi natijasida teri quruqlashib yoriladi, nafas yoʻllari va oshqozon-ichak ichki qavatining yalligʻlanishi kasalliklari yuzaga keladi?

A) A vitamini B) K vitamini C) B vitamini D) B1 vitamini

30 Qaysi vitamin yetishmasligi natijasida organizmda shapkoʻrlik kasalligi paydo boʻlishini belgilang

A) C, B) A, C) B1, D) B6

31. A vitamini yetishmasa qaysi retseptorlarning faoliyati buziladi?

A) proprioretseptorlar, B) hid bilish,
C) harakat, D) kolbacha va tayoqchasimon

32 B1 vitamini qaysi jarayonlarda muhim rol oʻynaydi?

1. qoʻzgʻalish va tormozlanish jarayonlarning normal oʻtishida, 2. odamning aqliy faoliyatining yaxshi boʻlishida, 3. organizmning oʻsishi, rivojlanishida, 4. uglevodlar almashinuvida

A) 1,2, B) 2,3, C) 3,4, D) 1,4

33 Bolalar va oʻsmirlar organizmining oʻsishi va rivojlanishi qaysi vitamin yetishmasligi natijasida susayadi?

A) A, B) B1, C) B2, D) B6

34. Ovqatda qanday vitamin boʻlmasligi oqibatida beri-beri deb ataluvchi kasallik paydo boʻladi?

A) vitamin A, B) vitamin B2, C) vitamin D, D) vitamin B1

35. Qaysi kasallik umumiy holsizlik, tez charchash bilan ajralib turadi?

A) raxit, B) singa, C) dermatit, D) shapkoʻrlik

36. Baliq moyida qaysi vitaminlar boʻladi?

A) A va D, B) D va B1, C) B1 va C, D) B2 va B6

37. Organizmda vitamin B1 yetishmasa qanday oʻzgarishlar va kasalliklar kelib chiqadi?

1) teri quruqlashib yoriladi, 2) oyoq qoʻl muskullari uvishib ogʻriydi,

- 3) nafas yo'llari oshqozon ichak ichki qavati yallig'lanadi, 4) holsizlik tez charchash,
- 5) ko'rish o'tkirligi pasayadi, 6) aqliy faoliyati pasayadi, 7) bolalar- o'smirlarning o'sish va rivojlanishi susayadi, 8) beri-beri kasalligi vujudga keladi,
 A) 1,2,4,5,6,7,8, B) 1,3,5,7, C) 1,2,4,6, D) 2,4,6,8,
38. B guruh vitaminlariga qaysi vitaminlar kiradi?
 A) tiamin, B) riboflavin,
 C) B6, B12, B15, D) barchasi to'g'ri
39. Nerv tolalari falajlanib terida sezuvchanlik oldiniga kuchayib so'ng yo'qoladi, oyoq-qo'l harakati kuchsizlanadi, oyog'ini yaxshi ko'tara olmaydi, qadami kalta-kalta, xuddi oyog'ida kishan solingan odamga o'xshab yuradi, bu belgilar qaysi vitamin yetishmasa kelib chiqadi, kasallikning nomi qanday nomlanadi?
 A) B1- beri-beri, B) B2- diareya,
 C) PP-demensiya, D) PP-dermatit,
40. Odamning aqliy faoliyatini boshqaruvchi vitamin va gormonlarni ko'rsating.
 A) D vitamini, paratgormon B) C vitamini, glyukokortikoid gormoni
 C) C vitamini, tiroksin gormoni D) B vitamini, tiroksin gormoni
41. Organizmda C vitamini yetishmasa qanday kasallik kelib chiqadi?
 A) shapko'rlik, B) singa, C) beri-beri, D) raxit,
42. Quyidagi xastalıklar qaysi vitaminlarning yetishmasligidan kelib chiqadi?
 1. singa, 2. raxit, 4. beri-beri, 5. shapko'rlik, a) D vitamini, v) A vitamini, g) B1 vitamini, d) C vitamini
 A) 1-d, 2-a, 4-g, 5-v, B) 1-a, 2-d, , 4-v, 5-g
 C) 1-d, 2-b, 4-v, 5-g, D) 1-g, 2-v, 4-d, 5-a
43. Temir moddasi hujayralarda ... ishtirok etadi
 A) gazlar almashinuvida, B) moddalarning oksidlanish jarayonida,
 C) endokrin bezlarning faoliyatida, D) A,B
44. Quyosh nuri ta'sirida qanday vitamin hosil bo'lishini belgilang
 A) C, B) A, C) B1, D) D
45. Qaysi moddalar hayotiy jarayonlarning o'tishida muhim rol o'ynaydi, lekin energiya hosil qilmaydi? 1) oqsillar, 2) yog'lar, 3) vitaminlar, 4) uglevodlar, 5) natriy xlorid, 6) suv, 7) kalsiy fosfat, 8) glyukoza
 A) 1,3,7,8, B) 2,4,5,8, C) 3,5,6,7, D) 1,6,7,8
46. Qaysi vitamin yetishmaganda, xuddi odamning oyog'iga kishan solingandek yuradi?
 A) B6, B) B2, C) A, D) B1
47. Qon hosil bo'lishida ishtirok etuvchi vitamin va uning tarkibidagi element?
 A) D; Fe; B) C; Mg; D) B12; Co;
48. Qon ivishda qaysi vitamin muhim rol o'ynaydi ?
 A) B1; B) PP; C) K; D) A
49. Kaltsiy va fosfor almashuvini boshqaradigan vitamin va garmonlarni ko'rsating?
 A) D vitamini somatotropin B) D vitamini, paratgormon

- C) E vitamini, kaltsitonin D) K vitamini, timozin
50. D (a) va C (b) vitaminlari qaysi mahsulotlarda bo‘lmaydi?
a) B1 b) A; 1) manna 2) sut va sut mahsulotlari 3) loviya 4) no‘xat 5) yong‘oq 6) jigar 7) tuxum sarig‘i 8) piyoz 9) baliq yog‘i 10) sariyog‘
A) a-1,3,4,5,6,8,10; b-1,2,3,4,5,6,7,8,9,10
B) a-1,3,4,5,6,8,9,10; b-2,3,4,5,6,7,9,10
C) a-1,3,4,5,6,7,8,10; b-1,2,3,4,5,6,7,9,10
D) a-1,3,4,5,6,8,10; b-2,3,4,5,6,7,8,10
51. D vitamin yetishmasligidan organizmda tuzlarning almashinuvi buziladi. Bu tuzlarning va kelib chiqadigan kasalning nomini belgilang?
A) Ca, Na; raxit; B) Ca, P, raxit;
C) Na, K, spazmafiliya; D) P,N, beri-beri;
52. Kalsiy va fosfor almashinuvini boshqaradigan vitamin va gormonlarni ko‘rsating.
A) D vitamini, paratgormon B) C vitamini, glyukokortikoid gormoni
C) C vitamini, tiroksin gormoni D) Bi vitamini, tiroksin gormoni
53. Oqsil va uglevodlar almashinuvini boshqaradigan vitamin va gormonlarni ko‘rsating.
A) D vitamini, paratgormon B) C vitamini, glyukokortikoid gormoni
C) C vitamini, tiroksin gormoni D) B\ vitamini, tiroksin gormoni
54. Qaysi hayvon va o‘simlik mahsulotlarida vitamin A (1) va vitamin B\ (2) uchraydi? a) baliq yog‘i; b) tuxum sarig‘i; c) jigar; d) loviya; e) yong‘oq
A) 1- a, b, c; 2- b, c, d, e B) 1- b, c, d; 2- a, b, e
C) 1- c, d, e; 2- a, b D) 1- a, c, d; 2- b, d, e
55. Gipovitaminoz B\ kasalligida (1) va avitaminoz B\ kasalligida (2) kuzatiladigan belgilarni aniqlang. a) qo‘l-oyoq muskullarining uvishib og‘rishi; b) holsizlik, tez charchash; c) beri-beri kasallik yuzaga keladi; d) nerv tolalari falajlanadi; e) terida sezuvchanlik oldin kuchayadi, keyin yo‘qoladi; f) oyog‘ini yaxshi ko‘tara olmaydi va qadamini kalta-kalta qilib qo‘yadi; j) aqliy faoliyati pasayadi; k) o‘zlashtirish, esda saqlash qobiliyati pasayadi
A) 1- a, b, j, k; 2- c, d, e, f B) 1- c, d, e, f; 2- a, b, j, k
C) 1- a, b, c, d; 2- e, f, j, k D) 1- b, d, f, j; 2- a, c, e, k
56. Ratsional ovqatlanishning qoidalarini ko‘rsating.
A) energetik, plastik B) energetik, sifat
C) miqdor, sifat, rejim D) miqdor, rejim, plastik
57. Ultrabinafsha nurlari ta‘sirida odam terisida qanday vitamin sintezlanadi?
A) vitamin D B) vitamin C C) vitamin A D) vitamin B
58. Qaysi vitamin oqsillar va uglevodlar almashinuvida muhim o‘rin tutadi?
A) riboflavin B) nikotin kislota
C) askorbinat kislota D) tiamin
59. Jigar, loviya, no‘xat tarkibida qaysi vitaminlar ko‘p uchraydi?
A) tiamin, riboflavin, nikotin kislota
B) riboflavin, askorbin kislota

- C) tiamin, askorbin kislota, riboflavin
 D) nikotin kislota, askorbin kislota
60. Asosan o'simlik mahsulotlarida uchraydigan vitaminni belgilang.
 A) A B) B C) D D) C
61. Ratsional ovqatlanish qoidasiga ko'ra kechki ovqat bir kecha-kunduzgi ovqat kaloriyasining necha foizini tashkil etishi kerak?
 A) 10-15 B) 15-20 C) 25-30 D) 35-40
62. Agar bir sutkada oziq moddalarning parchalanishi natijasida organizmda 3600 kkal energiya hosil bo'lsa, uning qanchasi tana haroratining doimiyligini ta'minlash uchun (1), qanchasi to'qima va organlar hayotiy jarayonlarining normal o'tishi va ish bajarishi uchun (2) sarflanadi?
 A) 1 - 1800 kkal; 2 - 1800 kkal B) 1 - 1200 kkal; 2 - 2400 kkal
 C) 1 - 2400 kkal; 2 - 1200 kkal D) 1 - 2000 kkal; 2 - 1600 kkal
63. Organizmda energiya qayerdan hosil bo'ladi?
 A) ovqatdan,
 B) oksidlanish- qaytarilish reaksiyalaridan,
 C) oqsillar, yog'lar, uglevodlarning kislorod bilan oksidlanib parchalanishi natijasida,
 D) assimilyatsiya- dissimilyatsiya tufayli,
64. Oziq moddalarning parchalanishidan hosil bo'lgan energiyaning qancha qismi to'qima va organlarning hayotiy jarayonlarning normal o'tishi va ish bajarishi uchun sarflanadi?
 A) 2/3, B) 2/4, C) 1/4, D) 1/3,
65. Odam organizmda kecha-kunduz davomida sarflanadigan energiya nechta qismdan iborat, ular qaysilar?
 A) 3 qismdan: ovqatlanish, nafas olish va oziqlanish uchun sarflanadigan energiya,
 B) 3 qismdan: aqliy, jismoniy, asosiy moddalar almashinuvi uchun sarflanadigan energiya,
 C) 3 qismdan: asosiy, moddalar almashinuvini ta'minlash uchun sarflanadigan energiya, ovqat hazm qilishda bir kecha-kunduzda bajaradigan ishiga sarflanadigan energiya,
 D) 4 qismdan, 1,2,3,4 guruhlarga,
66. Asosiy moddalar almashinuvi uchun sarflanadigan energiya qachon qanday ishlar uchun sarflanadi?
 A) kunduzgi hayotiy faoliyat modda energiya almashinuvi uchun,
 B) ertalab nahorda va kechasi odam qimirlamay yotgan paytda,
 C) ertalab nahorda, kechasi nafas olish, yuragi, buyraglari, jigari va boshqa hayotiy muhim a'zolari normal ishlab turishini ta'minlash uchun,
 D) ertalab , tushda, kechqurun modda almashinuvi, ovqat hazm qilish uchun,
 E) B va C to'g'ri
67. Tana massasi 45 kg bo'lgan bolada " Asosiy moddalar almashinuvini ta'minlash uchun" 24 soatga qancha energiya kerak
 A) 1080 kkal, B) 1280 kkal, C) 1680 kkal, D) 980 kkal,

68. Iste`mol qilingan ovqat tarkibida 100gr oqsil, 100 gr yog`, 100 gr uglevod bor deylik, bu moddalar organizmda parchalanishidan qancha energiya hosil bo`ladi ?
 A) 1750 kkal, B) 2800 kkal, C) 1300 kkal, D) 168 kkal,
69. Ovqatlanishning ilmiy asosda ratsional tashkil etishning nechta qoidasi bor, ular qaysilar?
 A) 2 ta: miqdor qoidasi, kunlik rejim,
 B) 3 ta: miqdor, sifat, gigiyena,
 C) 3 ta: miqdor, sifat, ovqat rejimi,
 D) 4 ta: miqdor, sifat, gigiyena, kunlik rejim,
70. Maktab o`quvchisining bir kunlik ovqat rejimi va maxsulotning o`rtacha taqsimlanishi foiz hisobida to`g`ri berilgan qatorni belgilang
 1- ertalabki nonushta, 2- tushki ovqat, 3- kechki ovqat, 4- qo`shimcha ovqat,
 a) 35- 40%, b) 15-20 %, c) 25-30 %, d) 10-15%
 A) 1c, 2b, 3d, 4a, B) 1b, 2c, 3a, 4d,
 C) 1c, 2a, 3b, 4d, D) 1d, 2a, 3b, 4c,
71. Ovqat odam organizmida qanday funksiyalarni bajaradi?
 A) plastik funksiya, energetik funksiya,
 B) zapas oziq, harakat,
 C) zapas oziq, harakat, faoliyat, energiya,
 D) sintez, tiriklikni ta`minlash,
72. 10 gr oqsil parchalanganda qancha energiya hosil bo`ladi?
 A) 9300 KKAL, B) 36 KKAL, C) 11 KKAL, D) 41 KKAL,
73. 10g uglevod parchalanganda qancha energiya hosil bo`ladi?
 A) 93KKAL, B) 36 KKAL, C) 11 KKAL, D) 41KKAL,
74. 10 gr yog` istemol qilganda qancha energiya hosil bo`ladi?
 A) 93 KKAL, B) 36 KKAL, C) 11 KKAL, D) 41 KKAL,
75. Ikkinchi nomi "tiamin" deb ataluvchi vitaminni aniqlang.
 A) D B) C C) B2 D) B1

VIII BOB. AYIRISH SISTEMASI

1. Ayirish organlariga ... kiradi
 A) buyrak, B) o`pka, C) A,B,D, D) teri,
2. Siydik ayirish organlariga ...
 A) buyrak, B) jigar, C) teri, buyrak,
 D) buyrak, siydik yo`li, siydik pufagi, siydik chiqorish kanali,
3. Buyrak qayerda joylashgan?
 A) qorin bo`shlig`ida,
 B) bel qismida,
 C) tos kamarining yuqorisida,
 D) qorin bo`shlig`ining bel qismida, birinchi va ikkinchi bel umurtqasining ikki yonida
4. Har bir buyrakning o`rtacha og`irligi qancha bo`ladi?

- A) 75 gr, B) 150 gr, C) 200 gr, D) 180 gr,
5. Buyrakning ichki oqimtir qavati nima deyiladi?
A) buyrak jomi, B) mag`iz, C) malpigi kanalchalari, D) nefron,
6. Buyrak to`qimasi nimadan tashkil topgan?
A) parenxema, B) buyrak hujayralari, buyrak jomi,
C) nefronlardan, D) muskuldan,
7. Har qaysi buyrakda qancha nefronlar bor ?
A) 500000, B) 1 mln, C) 1,5 mln, D) 7-8 yuz ming,
8. Buyrakning ish boshqaruvchi asosiy tuzilmasi nima hisoblanadi ?
A) buyrak po`sti, B) buyrak mag`zi,
C) genli halqasi, D) nefron
9. Buyrakka darvoza qismidan ... kiradi (a)va... chiqadi (b) .
1) buyrak arteriyasi; 2) buyrak venasi; 3) siydik yo`li; 4) buyrak aortasi; 5) tojsimon arteriya
A) a - 1, 4; b - 2, 3 B) a - 1; b - 2, 3 C) a - 5; b - 2, 3 D) a - 1, 5; b - 2, 3, 4
10. Birlamchi siydikning tarkibi qon plazmasining tarkibiga yaqin bo`ladi, unda faqat .. bo`lmaydi
A) glyukoza, B) glikogen , C) lipid, D) oqsil
11. Birlamchi siydikning tarkibi qonning qaysi qismi tarkibiga yaqin bo`ladi?
A) qon plazmasi, B) leykositlar, C) eritrositlar, D) trombositlar
12. Buyrakda siydik hosil bo`lishining filtratsiya davri nimaga bog`liq ?
A) kapillyarlardagi bosimning past, kapsuladagi bosimning yuqori bo`lishiga,
B) kapillyarlardagi bosimning yuqori, kapsuladagi bosimning past bo`lishiga,
C) kapillyar va kapsuladagi bosimning bir xil bo`lishiga,
D) buyrakdagi qadahsimon kapsulalar
13. Qaysi a`zoda arteriya 2 marta kapillyarlarga tarmoqlanadi ?
A) jigarda, B) o`pkada, C) buyrakda, D) oshqozonda
14. Buyrakdan ajraladigan moddalarni belgilang.
1) siydik kislota; 2) qoldiq azot; 3) ortiqcha tuzlar; 4) kreatinin; 5) oqsil; 6) lipaza;
7) oziq moddalar
A) 1, 2, 3, 4 B) 1, 2, 3, 5 C) 1, 3, 5, 6 D) 3, 4, 6, 7
15. Sog'lom odamning ikkilamchi siydigida quyidagi birikmalarning qaysilari bo'lmasligi kerak?1) tuz; 2) oqsil; 3) glukoza; 4) kreatinin; 5) mochevina
A) 1, 2, 3, 4, 5 B) 2, 3, 4, 5 C) 2,3 D) 1,4,5
16. Quyidagi birikmalarning qaysilari sog'lom odamning ikkilamchi siydigi taxkibida uchraydi ?
1) tuz; 2) oqsil; 3) glukoza; 4) kreatinin;5) mochevina
A) 1, 2, 3, 4, 5 B) 2, 3, 4, 5 C) 2, 3 D) 1,4,5
17. Ikkilamchi siydik quyida berilganlarning qaysi birida bo`ladi ?
A) maligi tugunchasida B) Shumlyanskiy kapsulada
C) buyrak jomida D) kalavasimon kanalchalarida
18. Ikkilamchi siydik tarkibida qanday moddalar uchraydi ?
A) azot, mochevina, oqsil, tuz va suv

- B) qoldiq azot, mochevina, kreatin, tuz va suv
 C) azot, kreatin, tuz, mochevina, vitaminlar
 D) azot, mochevina, vitaminlar, tuz va suv
19. Bir sutkada katta yoshli odamda qancha siydik hosil bo`ladi ?
 A) 0,5, L B) 1,0, L C) 1,5, L D) 1-1,5 ,L
20. Reabsorbsiya jarayoni deb nimaga aytiladi ?
 A) birlamchi siydik tarkibidagi moddalarning vena tomirlariga qayta so`rilishi ,
 B) birlamchi siydikdagi moddalarning arteriya tomiriga qayta so`rilishi,
 C) birlamchi siydikdan ikkilamchi siydikning hosil bo`lishiga ,
 D) filtratsiya davriga
21. Katta odamda siydik yo`lining uzunligi qancha va u necha qavatdan iborat?
 A) 30 sm, 3 qavat, B) 15 sm, 2 qavat,
 C) 40 sm, 5 qavat, D) 20 sm, 2 qavat
22. Buyrakda siydik ajralishini kuchaytiruvchi (a) va kamaytiruvchi (b) nervlar hamda gormonlarni juftlab ko'rsating.
 1) simpatik nerv tolalari; 2) parasimpatik nerv tolalari; 3) vazopressin; 4) tiroksin
 A) a - 1, 3; b - 2, 4 B) a - 2, 4; b - 1, 3
 C) a - 1, 3, 4; b-2 D) a - 2; b - 1, 3, 4
23. Buyrakda siydik hosil bo`lishining birinchi davri qanday nomlanadi?
 A) filtratsiya B) reabsorbsiya C) plazmoliz D) transpiratsiya
24. Buyrakda siydik hosil bo`lishni ikkilamchi davri ... deyiladi.
 A) filtratsiya davri B) reabsorbsiya jarayoni
 C) nefronlarni shakllanish jarayoni D) birlamchi siydik hosil bo`lishdavri
25. Katta odamda siydik yo'lining uzunligi qancha (sm) va uning devori qanday qavatlardan tashkil topgan?
 A) 40; shilliq, muskul, biriktiruvchi B) 25; shilliq, muskul, biriktiruvchi
 C) 40; shilliq, muskul, epithelial D) 30; shilliq, muskul, seroz
26. Siydik pufagining hajmi katta odamda qancha bo`ladi, uning ichki, o`rta, tashqi qavatlari qanday nomlanadi?
 A) 500-700 ml shilliq, muskul, seroz, B) 250-300 ml shilliq, muskul, seroz,
 C) 150- 250 shilliq, muskul, seroz, D) 800-1200 ml seroz, shilliq, muskul,
27. Siydik pufagida nechta teshik bo`ladi ?
 A) 1 ta, B) 2 ta, C) 3 ta, D) 4 ta,
28. Siydik puffagi faoliyatini kuchaytiruvchi nervlarni ko'rsating ?
 A) simpatik nervlar B) adashgan nerv
 C) somatik nerv
 D) orqa miyaning dumg`aza qismidan chiquvchi nervlar
29. Siydik ajralishini qaysi gormon ko`paytiradi ?
 A) katexolamin B) antidiuretik C) esteregen D) tiroksin
30. Buyrak qon tomirini toraytirib, siydik ajralishini kuchaytiruvchi nervlarni ko'rsating ?
 A) adashgan nerv
 B) simpatik nerv

- C) orqa miyaning dumg‘aza segmentidan chiquvchi parasimpatik nervlar
D) o‘rta miyadan chiquvchi parasimpatik nervlar
31. Buyrakda siydik hosil bo‘lishining filtratsiya davri nimaga bog‘liq?
A) kapillarlardagi bosimning yuqori, kapsuladagi bosimning past bo‘lishiga
B) buyrakdagi qadahsimon kapsulalar soniga
C) kapillarlardagi bosimning past, kapsuladagi bosimning yuqori bo‘lishiga
D) kapillar va kapsuladagi bosimning bir xil bo‘lishiga
32. Buyrakning birlamchi siydik hosil bo‘ladigan qismi?
A) Shumlyanskiy kapsulasi B) piramidalar
C) nefronlar D) kalavasimon naychalar
33. Buyrakning po‘st qavatida voronka shaklidagi Shumlyanskiy kapsulasi joylashgan bo‘lib, u ... tashkil topgan.
A) bir qavatli yupqa pardadan B) ikki qavatli yupqa pardadan
C) uch qavatli yupqa pardadan D) egri-bugri kalavasimon kanalchadan
34. Nerv tolalari hamda ichki sekretiya bezlari siydik ayirish organlariga qanday ta‘sir etadi?
1) simpatik nervlar, 2) parasimpatik nervlar, 3) antidiuretik gormon (A.D.G), 4) qalqonsimon bezdan ishlab chiqiladigan tiroksin a) siydik ajralishini kuchaytiradi, b) siydik ajralishini kamaytiradi, buyrak qon tomirlarini toraytiradi, c) reobsortsiya jarayonini kuchaytiradi, siydik ajralishini kamaytiradi, d) reobsortsiya jarayonini pasaytirib, siydik ajralishini ko‘paytiradi
A) 1b, 2c, 3a, 4d, B) 1b, 2a, 3c, 4d, C) 1c, 2a, 3d, 4b, D) 1d, 2a, 3b, 4d,
35. Siydik ayirish organlarini yallig‘lanish kasalliklarini nimalar keltirib chiqaradi?
A) shamollash, B) angina, tish kasallikari,
C) shamollash ichketish, D) o‘pka kasali, ichketish,
36. Reabsorbsiya jarayonini pasaytiradigan ichki sekretiya bezi va gormonini belgilang.
A) gipofiz, vazopressin B) qalqonsimon bez, tiroksin
C) gipofiz, oksitotsin D) qalqonsimon bez, timozin
37. Nefrit qanday kasallik ?
A) sezuvchi nervning yallig‘lanishi
B) haraiatJantiruvni nervning yallig‘lanishi
C) buyrakning yallig‘lanishi
D) orqa miya hujayralarining yallig‘lanishi
38. Quyida berilganlarning qaysilari siydik ajralishini kamaytiradi ?
A) simpatik nerv tolalari, antidiuretik gormon,
B) parasimpatik nerv tolalari, tiroksin gormoni,
C) simpatik nerv tolalari, tiroksin gormoni,
D) parasimpatik nerv tolalari, antidiuretik gormon,
- 39 Buyrak-tosh kasalliklarining asosiy sababi nima ?
A) birlamchi siydik hosil bo‘lishining tezlashuvi,
B) organizmda tuz almashinuvining buzilishi, kam harakat
C) organizmda qon aylanishining jadallashuvi,

D) organizmda uglevod va oqsil almashinuvining buzilishi

IX BOB. TERI

1. Teri qoplami va uning hosilalari embrionning qaysi murtak qavatidan shakllanadi ?

A) ektoderma B) endoderma C) mezoderma D) blastoderma

2. Teri ustini qoplab turadigan to'qimani aniqlang.

A) kubsimon epiteliy B) yassi biriktiruvchi C) yassi epiteliy D) tuksimon epiteliy

3. Terining epidermis qavati necha kunda yangilanadi ?

A) 10-15 B) har kuni C) 3-5 D) 15-17

4. Teri necha qavatdan iborat?

A) 3, B) 1, C) 2, D) 4

5. Tananing qaysi qismlarida terining qalinligi 4 mm bo'ladi ?

1) qo'lning kaft, 2) yuz, 3) ko'krak, 4) oyoqning tovon, 5) qorin, 6) tananing orqa, 7) son

A) 2,3,4,5, B) 3,4,5,6, C) 4,5,6,7, D) 1,4,6,7

6. Epidermisning ustki qavati har necha kunda butunlay yangilanadi?

A) 4-5, B) 7-11, C) 1-2, D) 15-20

7. Teri qanday to'qima xiliga kiradi?

A) biriktiruvchi, B) epiteliy, C) hosil qiluvchi, D) muskul,

8. O'rta yochli odamda terining sathi o'rtacha qancha bo'ladi?

A) 2m², B) 1,5-2m², C) 3-3,5 m², D) 1-1,5m²

9. Teri nechta qavatdan iborat va bu qavatlar qanday nomlanadi?

A) 3 qavatdan : ektoderma, mezoderma, entoderma,

B) 2 ga, ichki va tashqi,

C) 3 qavat: epidermis, derma, gipoderma,

D) 3 qism:: teri usti, asl teri, teri osti yog` qavati

10. Derma qavati qanday to'qimadan tashkil topgan, unda nimalar bo'ladi ?

A) Epiteliy to'qimadan mayda qon tomirlari, limfa tomirlari, nerv tolalarining uchlari retseptorlar,

B) biriktiruvchi to'qimadan mayda qon tomirlari, limfa tomirlari, nerv tolalari uchlari, retseptorlar va soch va tuk ildizlari, ter va yog` bezlari, mayda muskul tolalari,

C) yosh nozik hujayralar, yog` oqsil uglevodlar, suv va azot qoldiqlari,

D) asl teri muskul to'qimasi, teri osti yog` kletchatkasi,

11. Gipoderma bu ..?

A) kasallik, B) asl teri, C) terining eng ustki qavati, D) teri osti yog` qavati,

12. Derma qanday to'qimadan hosil bo'lgan?

A) biriktiruvchi, B) silliq muskul, C) bezli to'qima, D) ko'ndalang-targ`il

13. Terining qaysi qismida qon va limfa tomirlari joylashgan?

A) epidermis, B) derma,

- C) teri osti yog` kletchatkasi, D) derma, teri osti yog` kletchatkalari
14. Terining funksiyalarini to`g`ri belgilang.
 A) sezish, nafas olish B) himoya
 C) ayirish va tana haroratini doimiy saqlash D) barcha javoblar to`g`ri.
15. Terining qaysi qismida qon va limfa tomirlari bo`ladi?
 A) epidermisda B) dermada
 C) teri osti yog` klechatkasida D) epidermis va dermada
16. Ter bezlari ayirishi natijasida bir kecha – kunduzda ajraladigan ter miqdori, tarkibidagi osh tuzi va azot qoldigini miqdorini aniqlang?
 A) 500ml, 2g, 1g; B) 100ml,1g,1g; C) 400ml, 3g,2g; D)800ml, 5g, 2g.
17. Ter va yog` bezlari terining qaysi qavatida joylashgan?
 A) gipoderma B) derma C) derma va gipoderma D) epidermis va derma
18. Mayda muskul tolalari tananing qaysi qismida uchraydi?
 A) barmoqlarda B) qovurg'alar orasida
 C) kaftlarda D) terining derma qavatida
19. Sog`lom onaning sut bezlaridan bir sutkada o`rtacha qancha sut ajraladi?
 A) 500 gr, B) 300-310 gr, C) 600-700 gr, D) 1-1,5l, gr
20. Odam terisida qanday reseptorlar bo`ladi?
 A) sovuqni sezuvchi, B) og`riqni sezuvchi,
 C) issiqni sezuvchi, D) barcha javoblar to`g`ri
21. Odam terisida qancha ter bezlari bor?
 A) 1mln dan ortiq, B) 2mln dan ortiq, C) 12 mln, D) 15mln
22. Ona suti tarkibida ...?
 1) oqsil, 2) yog`, 3) uglevod, 4) har xil mineral tuzlar, 5) suv va vitamin fermentlari) 87%, b) 1,5%, c) 4,5 %, d) 6,5%, e) 0,3%, i) 0,2%
 A) 1b, 2c, 3d, 4e, 5a, B) 1a, 2c, 3d, 4a,
 C) 1c, 2a, 3d, 4a, 5i, D) 1d, 2a, 3c, 4b, 5e,
23. Odam embrioni tuxum yo'lida qancha vaqt bo'ladi?
 A) ikki hafta B) bir hafta C) 18-20 kun D) 3kun
24. Jismoniy mashq bajarish vaqtida 2000 ml ter ajralgan bo'lsa, uning tarkibidagi azot qoldig'i (a) va osh tuzi (b) ning miqdorini aniqlang.
 A) a-1g; b-2g B) a-4g; b-8g C) a-8g; b-4g D) a-3g; b-6g
25. Qon plazmasi (a) va ona suti (b) tarkibidagi oqsillar miqdorini aniqlang.
 A) a - 7-8%; b - 4,5% B) a - 7-8%; b - 1,5%
 C) a - 7-8%; b - 6,5% D) a - 7-8%; b - 0,3%
26. Qon plazmasi (a) va ona suti (b) tarkibidagi yog'lar miqdorini aniqlang.
 A) a - 0,9%; b - 1,5% B) a - 0,8%; b - 4,5%
 C) a - 0,8%; b - 6,5% D) a - 0,9%; b - 4,5%
27. Ona suti (a) va qon plazmasi (b) tarkibidagi uglevodlar miqdorini aniqlang.
 A) a - 0,1%; b - 1,5% B) a - 1,5%; b - 0,1%
 C) a - 4,5%; b - 0,1% D) a - 6,5%; b - 0,1%
28. Ona suti (a) va qon plazmasi (b) tarkibidagi mineral tuzlar miqdorini aniqlang.
 A) a - 0,9%; b - 0,3% B) a - 0,3%; b - 0,9%

- C) a - 0,8%; b - 0,9% D) a - 0,9%; b - 0,8%
29. Teri organizmda necha xil funksiyani bajaradi?
A) 3 xil, B) 4 xil, C) 5 xil, D) 6 xil,
30. Retseplarning tashqi muhit ta'sirida moslashishi ... deyiladi
A) moslanuvchanlik, B) divergensiya,
C) adaptarlik, D) adaptatsiya,
31. Bir kecha-kunduzda katta odamda o`rtacha qancha ter ajraladi?
A) 300 ml, B) 400 ml, C) 11 ml, D) 500 ml,
32. Odam terisi orqali organizm uchun zarur bo`lgan kislorodni necha % oladi ?
A) 1%, B) 2%, C) 3%, D) 4%,
33. Bolalar sovuni tarkibidagi qaysi moddalar teridagi mikroblarni yo'qotadi (a) va terini yumshatadi (b)?
A) a - sulfat kislota; b – letsitin B) a - xlorid kislota; b - vazelin
C) a - bor kislota; b – Jyutein D) a - bor kislota; b - lanolin
34. Organizmni chiniqtirishda qanday gigiyena qoidalariga amal qilinadi?
1) Chiniqtirishni asta sekinlik bilan boshlash, 2) chiniqtirishning izchillik prinsipi, 3) vaqtida ovqatlanish, 4) havoda chiniqtirish, 5) individual xususiyatlarni hisobga olish, 6) chiniqtirishda o`z-o`zini nazorat qilib turish
A) 1,2,3,5,6, B) 1,2,5,6, C) 1,2,4,6, D) 1,3,5,
35. Chiniqtirish turlari to`g`ri berilgan qatorni toping ?
1) havoda chiniqtirish, 2) akrobatik o`yinlar, 3) suvda chiniqtirish, 4) yugurish, 5) quyoshda chiniqtirish
A) 1,2,4,5, B) 1,3,5, C) 1,2,4, D) 1,2,5,
36. Teri timdalangan, qirilgan vaqtda qanday birinchi yordam ko`rsatiladi?
A) sovuq suv bilan yuviladi, yod eritmasi, yashil dori surtish
B) bint b-n bog`lash
C) kaliy permanganatning (1:1000) eritmasi bilan yuviladi,
D) solyarkada tikiladi (yuviladi),
37. Issiq va oftob urganda qanday birinchi tibbiy yordam ko`rsatiladi?
A) bemor salqin joyga o`tkaziladi, ko`proq sovuq choy, mineral suv ichiladi,
B) sovuq suvda ho`llangan sochiq yoki doka bilan bilak, qo`ltiq, son, tizza osti sohalariga qo`yiladi,
C) bemorning umumiy holiga qarab, ustidan sovuqroq suv quyish mumkin,
D) yuqoridagilarni barchasini qo`llash mumkin
38. Sovuq urganda qanday birinchi tibbiy yordam ko`rsatiladi?
A) issiq xonaga o`tkaziladi,
B) issiq suvda cho`miltiriladi,
C) spirt ichiladi,
D) terining shu joyi iyumshoq jun ro`mol yoki bosshqa issiq yumshoq mato bilan isitiladi
39. Odam ter bezlari orqali 3 g osh tuzi ajratgan bo`lsa, ...
A) 1500 ml ter ajratgan bo`ladi B) 6 g azot qoldigi ajratgan
C) 750 ml ter ajratgan bo`ladi D) 2 g azot qoldigi ajratgan

X BOB. ICHKI SEKRETSIYA BEZLARI

1. Tashqi va ichki sekreksiya bezlariga mos keladiganlarni belgilang.

1) tashqi sekreksiya, 2) ichki sekreksiya, a) so`lak bezi, b) epifiz, v) yog`I g) ter, d) qalqonsimon, e) oshqozon osti, j) buyrak usti

A) 1-a, v,g, 2- b, d, j, B) 1-a,b,e,, 2- a,d,j,

C) 1-b,v,g, 2-d,e,j, D) 1-j,e,d, 2- g,v,b,

2. Aralash bezlarga misollar keltiring

A) qalqonsimon, jinsiy bez, B) buyrak usti, gipofiz,

C) oshqozon osti, teri bezi, D) oshqozon osti, jinsiy bezlar

3. Odam tanasida necha xil bez bor?

A) 2 xil, B) 3 xil, C) 4 xil, D) 5 xil,

4. Tashqi sekreksiya bezlariga qaysi bezlar kiradi?

A) ter, yog`, sut, epifiz, so`lak(quloq oldi, til osti, jag` osti, me`da va ichak shilliq qavati bezlari),

B) gipofiz, epifiz , qalqon oldi, jigar, qalqon oldi ayrisimon bez, buyrak usti bezi,

C) buyrakning po`st qismi, moyak, qalqonsimon,

D) ter, yog`, sut, so`lak(quloq oldi, til osti, jag` osti hamda me`da va ichak shilliq qavatidagi bezlari)

5. Ichki sekreksiya bezlariga qaysi bezlar kiradi?

A) ter, yog`, sut, epifiz, so`lak(quloq oldi, til osti, jag` osti, me`da va ichak shilliq qavati bezlari),

B) gipofiz, epifiz, qalqon oldi, qalqon simon ayrisimon bez, buyrak usti bezi,

C) buyrakning po`st qismi, moyak, qalqonsimon bez,

D) ayrisimon bez, me`da, buyrak usti,

6. Aralash bezlarga qaysi bezlar kiradi?

A) oshqozon osti va jinsiy bezlar,

B) gipofiz, epifiz, qalqon oldi, jigar, qalqon oldi ayrisimon bez, buyrak usti ,

C) buyrakning po`st qismi, moyak, qalqonsimon,

D) ayrisimon bez, me`da, buyrak usti,

7. Ichki sekreksiya bezlarining hammasi birgalikda qaysi sistemani tashkil etadi?

A) ichki sekreksiya sistemasi,

B) endokrin sistemasi,

C) ovqat hazm qiluvchi bezlar sistemasi,

D) o`shish, rivojlanish, ko`payishni ta`minlovchi sistema,

8. Gipofiz bezi tananing qayerida joylashgan, massasi qancha, nechta bo`lakdan iborat?

A) bosh miyada, 0,5-0,6 gr, 3 bo`lakdan,

B) buyrak ostida, 0,5-0,6 gr, 3 bo`lakdan,

C) quloq ortida 0,6- 0,8 gr, 4 bo`lakdan,

D) bosh miyaning ostki sohasi, kalla suyagining turk egarchasi deb ataladigan qismida, 0,5-0,6 gr, 3 bo`lakdan,

9. Nanizm va gigantizm qaysi gormonning faoliyati natijasida kelib chiqadi?

- A) ganadotrop, B) somatotrop,
 C) laktotrop, D) adrenokortikotrop,
10. Gipofiz bezining ishi qaysi nerv sistemasi tomonidan boshqariladi?
 A) somatik B) vegetativ C) periferik D) simpatik
11. Ichki sekretiya bezlari ishlab chiqargan mahsulotlar qanday ataladi?
 A) enzimlar B) fermentlar C) antitanaiar D) gormonlar
12. Gipofizning oldingi (1) va oraliq (2) bo'lagidan ajraladigan gormonlarni belgilang.
 a) somatotrop; b) melatonin; c) intermidin; d) tiroksin
 A) 1-a, 2-b B) 1-b, 2-a C) 1-c, 2-b D) 1-a, 2-c
13. Gipofizning oraliq bo'lagidan ajraluvchi gormonni ko'rsating.
 A) somatotrop B) vazopressin C) intermidin D) oksitotsin
14. Qaysi bezning ko'p gormon ishlab chiqarishi gigantizmga olib keladi?
 A) buyrak usti B) oshqozon osti C) gipofiz D) qalqonsimon
15. Kalla suyagining turk egarchasida qaysi bez joylashgan?
 A) epifiz B) qalqonsimon C) gipofiz D) ayrisimon
16. Vazopressin gormoniga qarama-qarshi (a) va o'xshash (b) gormonlarni ko'rsating?
 1) intermidin 2) tiroksin 3) adrenalini 4) androgen
 A) a-1; b-2 B) a-2; b-3 C) a-3; b-2 D) a-3; b-4
17. Vazopressin gormoni qaysi jarayonni boshqaradi?
 A) bolalarda o'sish va rivojlanishni
 B) terida pigment hosil bo'lishini ta'minlaydi
 C) sut bezlari faoliyatini
 D) reabsorbsiya jarayonini
18. Vazopressin gormoniga xos bo'lmagan javobni ko'rsating.
 A) qon tomirlarini toraytiradi
 B) gipofiz bezining oraliq bo'lagidan ajraladi
 C) qon bosimini oshiradi
 D) ish faoliyati jihatidan simpatik nervga o'xshaydi
19. Vazopressin va adrenalini gormonlari ...
 A) qon tomirlarini toraytirib, qon ivishini tezlashtiradi
 B) qon tomirlarini toraytiradi va arterial bosimini oshiradi
 C) hujanraga kirgan mikroblarni zaharlaydi va neytrallaydi
 D) nerv hujayralarining ish faoliyatini taminlaydi
20. Qaysi gormon intermidin gormoni singari odam organizimida pigment almashinuvini boshqarishda ishtirok etadi?
 A) gonadotrop B) tireotrop C) gomotrop D) melatonin
21. Odamning immunitet xususiyatini oshiruvchi gormonni belgilang.
 A) tiroksin B) paratgormon C) katexolomin D) timozin
22. Qaysi gormonlar organizmda bir xil jarayonlarni boshqarishda ishtirok etadi?
 A) ganadotrop, laktotrop B) melatonin, intermidin
 C) intermidin, oksitotsin D) melatonin, paratireoidin

23. Qaysi kasallikda ko'p terlash, asabiylashish, uyqusizlik, yurak urishining kuchayishi, odamning ozishi kuzatiladi?
- A) tireotoksikoz B) endemik bo`qoq
C) gipoterioz D) tetaniya
24. Tiroksin gormoni buyrak faoliyatiga qanday ta`sir ko`rsatadi?
- A) buyrak qon tomirlarini kengaytirib, siydik ajralishini pasaytiradi,
B) buyrak qon tomirlarini toraytirib, siydik ajralishini kuchaytiradi,
C) reabsorbiya jarayonini pasaytirib, siydik ajralishini kuchaytiradi,
D) reabsorbiya jarayonini kuchaytirib, siydik ajralishini pasaytiradi
25. Qalqonsimon bez tananing qayerida joylashgan, katta yoshdagi odamda bu bezning massasi qancha bo`ladi?
- A) uzunchoq miyada 25-30 gr,
B) oraliq miyada 0,2- 0,5 gr,
C) to`sh suyagi ostida 0,5-0,7 gr,
D) bo`yinning oldingi qismida, hiqildoqni ustida 25-30 gr,
26. Qalqonsimon bezning funksiyasi qaysi qatorda berilgan?
- 1) moddalar almashinuvida ishtirok etadi, 2) yurak ishini gumoral boshqarilishida ishtirok etadi, 3) ovqat hazm qilish, nafas olishni boshqarishda ishtirok etadi, 4) bolalarda o`shish va rivojlanishda, 5) nerv sistemasining funksiyasining normal takomillashuvida
- A) 1,2,3,5, B) 1,2,4,5, C) 1,3,5, D) 2,3,4,
27. Gipotireoz kasalligi qaysi bezning funksiyasi pasayishidan kelib chiqadi, uning belgilari nimalardan iborat?
- A) qalqonsimon tanasi shishadi aqliy faoliyati zaiflashadida saqlash o`zlashtirish qobiliyati pasayadi
B) epifiz, alahsiraydi, xotirasi yo`qoladi,
C) issiq vaqtda ham sovqotadi, doimo bo`shashganlik seziladi,
D) tanasi shishadi, aqliy faoliyati zaiflashadi, o`zlashtirish qobiliyati pasayadi,
28. Endemik bo`qoq kasalligi bilan ko`proq kimlar kasallanadi?
- A) doimo quduq artezian suvidan foydalanuvchilar,
B) ariq va hovuz suvini iste`mol qiluvchilar,
C) yodlanmagan tuz iste`mol qiluvchilar,
D) doimiy ravishda buloq suvidan foydalanuvchilar,
29. Bazedov kasalligining kelib chiqish sabablari nimada?
- A) gipofiz funksiyasining o`zgarishi,
B) epifiz funksiyasining o`zgarishi,
C) ayrisimon bez funksiyasining pasayishi,
D) qalqonsimon bez funksiyasining oshishi tiroksin gormonining ko`p sintezlanishi
30. Ko`zlarning chaqchayib qolishi, ko`p terlash, asabiylashish, uyqusizlik, ozish, yurak o`ynashi kabi holatlarning kelib chiqishi qaysi kasallikning belgilari hisoblanadi?
- A) meksidema, B) bazedov, C) raxit, D) gipoterioz,
31. Qalqon oldi bezining paratgormon ishlab chiqarilishi juda kamayib ketsa

bemorda qaysi belgilar kuzatiladi?

1) nerv-muskul sistemaning qo'zg'aluvchanligi pasayadi; 2) soch to'kiladi; 3) tana muskullari bo'shashadi; 4) suyaklar mo'rt bo'lib qoladi; 5) nerv-muskul sistemaning qo'zg'aluvchanligi ortadi; 6) odam umumiy holsizlanadi va tez charchaydi; 7) odamda tetaniya holati yuzaga keladi

A) 3, 5, 7 B) 1, 2, 3, 6 C) 2, 4, 5, 7 D) 1, 3, 6

32. Odam tanasining umumiy qaltirashi, ya'ni tutqanoq holati qaysi bezning vazifasi buzilishi natijasida yuzaga keladi?

A) ayrisimon; B) qalqonsimon; C) qalqonoldi; D) gipofiz;

33. Qalqon orqa bezlarining funksiyasi ortib, paratgormon ishlab chiqarilishi ko'paysa,....

A) nerv-muskul tizimining qo'zg'aluvchanligi ortib, odamning qovoqlari, lablari pիրpirab uchadi, qo'llari qaltiraydi

B) soch to'kiladi, suyaklar yumshab, egiluvchan, mo'rt bo'lib qoladi

C) nerv-muskul sistemasining qo'zg'aluvchanligi pasayib, tana muskullari bo'shashib qoladi, odam umumiy holsizlanadi, tez charchaydi

D) odamning burni, labi,

34. Paratgormon ishlab chiqarilishi ko'paysa bemorda qaysi belgilar kuzatiladi?

1) nerv-muskul sistemaning qo'zg'aluvchanligi pasayadi; 2) soch to'kiladi; 3) tana muskullari bo'shashadi; 4) suyaklar mo'rt bo'lib qoladi; 5) nerv-muskul sistemaning qo'zg'aluvchanligi ortadi; 6) odam umumiy holsizlanadi va tez charchaydi; 7) odamda, tetaniya holati yuzaga keladi

A) 2, 4, 5, 7 B) 1, 3, 6 C) 1, 2, 3, 6 D) 3, 5, 7

35. Qaysi gormonning yetishmasligi odam tanasining umumiy qaltirashiga(tutqanoq) olib boradi?

A) timozin; B) tiroksin; C) paratgormon; D) insulin;

36. Qaysi gormon juda kamayib ketsa soch to'kiladi?

A) tiroksin B) vazopressin C) paratgormon D) melatonin

37. Nerv-muskul tizimining qo'zg'aluvchanligi ortib, odamning qovoqlari, lablari pիրpirab uchadi, qo'llari qaltiraydi, agar...?

A) paratgormon ko'p ishlab chiqarilsa; B) timozin yetishmasa;

C) paratgormon kam ishlab chiqarilsa; D) tiroksin ortib ketsa.

38. Paratgormon ishlab chiqarilishi juda kamayib ketsa bemorda qaysi belgilar kuzatiladi?

1) nerv-muskul sistemaning qo'zg'aluvchanligi pasayadi; 2) soch to'kiladi; 3) tana muskullari bo'shashadi; 4) suyaklar mo'rt bo'lib qoladi; 5) nerv-muskul sistemaning qo'zg'aluvchanligi ortadi; 6) odam umumiy holsizlanadi va tez charchaydi;

7) odamda tetaniya holati yuzaga keladi

A) 2, 4, 5, 7 B) 1, 3, 6 C) 1, 2, 3, 6 D) 3, 5, 7

39. Tetaniya nima?

A) odam tanasining umumiy qaltirashi

B) muskul tolalari qisqarib, bo'shasha olmay qolishi

- C) harafcatiantiruvchi nerv tolasining yalHg'lanishi
 D) bosh miya to'qimasining yallig'lanishi
40. Quyidagi qaysi gormonlar organizmning o'sishi va rivojlanishiga ta'sir ko'rsatadi?
 A) vazopressin, timozin B) somatotrop, tiroksin
 C) glyukokortikoid, tiroksin D) insulin, timozin
41. Necha yoshdagi odamda ayrisimon bezning eng ko'p massasi 30-40 g ni tashkil etadi?
 A) 25 B) 70 C) chaqaloqlarda D) 14-15
- 42..Odamning immunitet xususiyatini oshiruvchi gormonni belgilang.
 A) tiroksin B) paratgormon C) Icatexoiamin D) timozin
43. Qaysi bez 14-15 yoshgacha kattalashib, so`ngra asta-sekin kichrayadi?
 A) gipofiz, B) ayrisimon bez,
 C) qalqonoldi, D) buyrak usti,
- 44.Ayrisimon bez tanada qanday vazifani bajaradi?
 A) qalqon oldi bez faoliyatini cheklab turadi,
 B) pigment hosil bo`lishini boshqaradi,
 C) jinsiy bezlar faoliyatiga ta`sir etadi, organizmning immunitet xususiyatini oshiradi,
 D) ovqat hazm qilishda ishtirok etadi,
45. Nima uchun o'smirlik davridan keyin organizmning immuniteti susayadi?
 A) tiroksin gormoni limfotsitlar hosil bo'lishini susaytiradi
 B) melatonin gormonining aktivligi kuchayadi
 C) ayrisimon bezdan ajraladigan timozin miqdori kamayadi
 D) adrenalini miqdori kamayadi
- 46 Melatonin (1), intermidin (2), timozin (3) gormonlari qaysi bezlar gormoni hisoblanadi?
 a) epifiz; b) qalqonsimon; c) buyrakusti;d) ayrisimon; e) gipofiz
 A) 1a,2e,3d B) 1e, 2a, 3d C) 1a, 2c, 3d D) 1e,2d,3a
47. Qaysi gormon reabsorbtsiya jarayonini pasaytirib, siydik ajralishini ko'paytiradi?
 A) tiroksin; B) vazopresin; C) timozin; D) adrenalini
48. Qaysi gormon ta'sirida qonda qand, jigarda glikogen miqdori ortadi?
 A) glyukagon; B) glyukokortikoid; C) androgen; D) katexolamin;
49. Odam organizmida ishlab chiqariladigan paratgormon (1), glukokortikoid (2), somatotrop (3), melatonin (4) gormonlari organizmda qaysi funksiyalarni boshqaradi?
 a) kalsiy-fosfor almashinuvini; b) oqsil va uglevodlar almashinuvini; c) pigment almashinuvini; d) oqsillar sintezlanishini
 A) 1-a, 2-c, 3-b, 4-d B) 1-a, 2-b, 3-d, 4-c
 C) 1-d, 2-b, 3-a, 4-c D) 1-a, 2-b, 3-c, 4-d
50. Buyrak usti bezining gormonlari ...
 A) insulin, katexolamin B) testesteron, adrenalini

- C) androgen, esterogen D) esteron, estradiol
51. Esterogen gormoni qayerda ishlab chiqariladi?
1) buyrakusti bezining po'stloq qavatida; 2) tuxumdonda; 3) urug'donda
A) 1 B) 1,2 C) 1,3 D) 2, 3
52. Buyrak usti bezi ichki qavati nima deb ataladi?
A) po'stloq, B) miya C) endoderma, D) gipoderma,
53. Buyrak usti bezining miya qismidan qanday gormonlar ishlab chiqiladi?
A) paratgormon, timozin,
B) intermidin, lyutinlovchi,
C) mineralokortikoid , glyukokortikoid, androgen,
D) noradrenalin, katexolamin, adrenalin
54. Buyrak usti bezining gormonlari -...
A) insulin, katexolamin B) testesteron, adrenalin
C) androgen, esterogen D) esteron, estradoil
55. Buyrak usti bezlarining ustki po'stloq qavatidan hosil bo'ladigan gormonni belgilang.
A) adrenalini B) esterogen C) melotonin D) katexolamin
56. Quyida nomlari ko'rsatilgan gormonlar va ularning funksiyalari to'g'ri bo'lgan javoblarni belgilang?
1) mineralokortikoid, 2) glyukokortikoid, 3) androgen, esterogen, 4) adrenalini,
5) katexolamin a) arterial qon bosimini oshiradi, yurak qisqarishini tezlatadi, b) erkak va ayollarda jinsiy bezlar funksiyasini kuchaytiradi, c) organizmda oqsil, yog'lar, ugleoidlar almashinishini boshqarishda ishtirok etadi, d) organizmda mineral tuzlar almashinuvini boshqarishda ishtirok etadi
A) 1a, 2b, 3c, 4a, 5a, B) 1d, 2c, 3b, 4a, 5a,
C) 1b, 2c, 3a, 4a, 5d, D) 1d, 2a, 3a, 4c, 5d
57. Me`da osti bezining vazni qancha bo'ladi?
A) 70-80 gr, B) 0,7-0,9 gr, C) 1-1,5 gr, D) 5-7 gr,
58. Qondagi ortiqcha qand moddasi nimaga aylanadi?
A) kraxmalga, B) yog`ga, C) oqsilga, D) glyukogenga,
- 59.. Odam tanasidagi qaysi bez uch qismdan bosh, tana va dumdan iborat bo'ladi?
A) jigar B) oshqozon osti C) so'lak bezi D) quloq oldi so'lak bezi
60. Qaysi gormon o'smirlarda balog'atga yetish belgilari yuzaga kelishiga ta'sir ko'rsatadi?
A) katexolamin, testosteron B) itermedin, progesteron
C) paratgormon, esterogen D) testosteron, progesteron
61. Qonda qand, jigarda glikogen miqdoriga ta'sir qiluvchi gormon(lar)ni ko'rsating?
1) vazopressin 2) adrenalini 3) glukokortikoid 4) insulin
A) 3 B) 1,4 C) 2,3 D) 3,4
62. Qonda qandning miqdori... mg % dan oshaversa siydik bilan tashqariga chiqarila boshlaydi.
A) 60- 8 B) 80-120 C) 120-130 D)140-150

63. Urug'don qanday gormon va hujayralar ishlab chiqaradi?
 A) testosteron, tuxiun B) progesteron, urug`
 C) testosteron, urug` D) estradiol, tuxum
64. Tuxuindon qanday gormon va hujayralar ishlab chiqaradi?
 A) testosteron, tuxum B) progesteron, urug`
 C) testosteron, urug` D) estrogen, tuxum
65. Umurtqa pog'onasining lordoz (a) va kifoz (b) qismlari ro'parasida joylashgan ichki sekretiya bezlarini ko'rsating?
 1) epifiz 2) gipofiz 3) qalqonsimon 4) qaloqon orqa 5) ayrisimon 6) buyrak usti
 A) a-1,3,4; b-1,5 B) a-2,4,6; b-1,3 C) a-3,4 b-5,6 D) a-3,4,6; b-5
66. Neyrogormonlarga xos bo'lgan xususiyatni belgilang?
 1) aralash sekretiya bezlaridan ajraladi 2) ichki sekretiya bezlaridan ajraladi 3) gipotalamusdan ajraladi 4) organizmda kalsiy va fosfor almashinuvini boshqaradi 5) gipofiz faoliyatini boshqaradi
 A) 1,4 B) 2,5 C) 3,4 D) 3,5
67. Neyrogormonlarga xos bo'lmagan xususiyatni belgilang?
 A) o'rta miyadagi gipotalamusdan ajraladi
 B) gipofiz faoliyatini boshqaradi
 C) oraliq miyadagi gipotalamusdan ajraladi
 D) Markaziy nerv sistemasi tomonidan endokrin sistemani boshqarishda qatnashadi
68. Bo'yi o'sishdan to'xtagan katta yoshdagi ... odamlarda gormonning ko'p ishlab chiqarilishi natijasida qanday kasallik kelib chiqadi ?
 A) qandsiz diabet B) Addison kasalligi C) nanizm D) akromegaliya
69. Bo'yinning oldingi qismida joylashgan bo'lib, hiqildoqni oldingi va yon tomonlardan yopib turadigan bezning nomi?
 Uning vazni chaqaloqda(1); 5-10 yoshli bolalarda(2), kattalarda(3)
 A) qalqonsimon bez, 1-1g, 2-10g, 3-25-30g;
 B) qalqonsimon bez; 1-25g, 2-10, 3-1g;
 C) ayrisimon bez; 1- 12g, 2- 30-40g, 3- 6g;
 D) ayrisimon bez; 1-25g, 2-15g, 3-6g;
70. Kalla suyagining turk egarchasida qaysi bez joylashgan?
 A) epifiz B) qalqonsimon C) gipofiz D) ayrisimon
71. Epifiz bezining vazni?
 A) 0,5 -0,6g, B) 0,2g, C) 1,0g, D) 12g;
72. 8 yoshli boladagi tireotoksikoz kasalligining ko'rinishlarini belgilang.
 1) ko'p terlash; 2) bo'y o'sishi sekinlashishi; 3) ko'zning chaqchayishi; 4) asabiylashish; 5) soch to'kilishi; 6) uyqusizlik; 7) ozish; 8) burni, labi, iyagi, qo'l panjalarining hajmi kattalashishi; 9) qalqonsimon bez kattalashishi
 A) 1,2,3,4,5,6,7 B) 1, 3,4,6,7,9 C) 3,4,5,6,7,8 D) 1,3,4,5,6,7,8,9
- 73.. Ko'p terlash, asabiylashish, uyqusizlik, ozish, yurak o'ynash qaysi kasallikda namoyon bo'ladi?
 A) gipoterioz; B) akromegaliya; C) tireotoksikoz; D) Addison;

XI BOB. NERV SISTEMASI

1. Markaziy nerv sistemasiga ... kiradi ?

1) orqa miyadan chiqadigan 31 juft sezuvchi, harakatlantiruvchi nerv tolalari, 2) bosh miyadan chiqadigan 12 juft nervlar, 3) orqa va bosh miya, 4) umurtqa pog'onasi atrofida va ichki organlarda joylashgan nerv tugunlari, 5) orqa miya, bosh miyaning pastki qismlari, ya'ni uzunchoq miya, 6) Voroliy ko'prigi, 7) o'rta oraliq miya miyacha, 8) bosh miya yarim sharlari va ularning po'stloq qismi

A) 1,2,4,5,6,7,8, B) 1,2,4, C) 1,5,6, D) 3,5,6,7,8

2. Odam tanasidagi sezgi organlari, skelet muskullari ishini nerv sistemasining qaysi qismi boshqaradi ?

A) somatic nerv sistemasi, B) pereferik nerv sistemasi,
C) simpatik nervlar, D) vegetative nerv sistemasi,

3. Nafas olish, qon aylanish, ovqat hazm qilish, ayirish, ichki sekretsia bezlari faoliyatini nerv sistemasini qaysi qismi boshqaradi ?

A) somatic nerv sistemasi, B) pereferik nerv sistemasi,
C) simpatik nervlar, D) vegetative nerv sistemasi,

4. Pereferik nerv sistemasiga ... kiradi ?

1) Orqa miyadan chiqadigan 31 juft sezuvchi, harakatlantiruvchi nerv tolalari, 2) bosh miyadan chiqadigan 12 juft nervlar, 3) orqa va bosh miya, 4) umurtqa pog'onasi atrofida va ichki organlarda joylashgan nerv tugunlari, 5) orqa miya, bosh miyaning pastki qismlari, ya'ni uzunchoq miya, 6) Voroliy ko'prigi, 7) o'rta, oraliq miya, miyacha, 8) bosh miya yarim sharlari va ularning po'stloq qismi

A) 1,2,4,5,6,7,8, B) 1,2,4, C) 1,5,6, D) 6,7,8,

5. Vegetativ nerv sistemasi qaysi organlar ishini boshqaradi?

A) nafas o'Jisn, qon aylanish, skelet muskullari
B) endokrin bezlar, sezgi organlari
C) ovqat hazm qilish, ayirish, nafas olish, qon aylanish, endokrin bezlar
D) ichki organlar, skelet muskullari

6. Orqa miya tuzilishini ifoda etuvchi javoblar qaysi qatorda berilgan ?

1) orqa miya umurtqa kanali ichida joylashgan, 2) uzunligi 40-45 mm, vazni 30-40 mg, 3) orqa miyada 13 mln dan ortiq nerv hujayra bor, 4) orqa miyaning uzunligi 40-45 sm, vazni 30-40 gr, 5) nerv hujayralarining tanasi 0.1 mm dan oshmaydi, 6) ba'zi nerv hujayralari tanasining uzunligi 1,5 m gacha boradi, 7) orqa miya 31-33 ta sigmentdan iborat, 8) orqa miya 3 qavat parda bilan o'raglan, tashqi qavat qattiq, o'rta qavati o'rgimchak to'rsimon, ichki qavati yumshoq

A) 1,2,3,5,6,7, B) 2,3,6,7,8 ,C) 3,6,7,8, D) 1,3,4,7,8,

7. Orqa miya qayerdan boshlanib, qayerda tugaydi ?

A) bosh miyaning o'rta bo'lagidan uzunchoq miyachada,
B) bosh miyadan Vorolev ko'prigigacha,
C) 2-3 bo'yin umurtqasidan boshlanib, dumg'aza umurtqasining boshlang'ich qismigacha,

D) yuqori qismi birinchi bo`yin umurtqasiga to`g`ri keladi, uzunchoq miyadan boshlanib pastki qismi 1,2 bel umurtqasigacha davom etadi,

8. Orqa miya segmentlarining joylashish tartibi va soni to`g`ri berilgan qatorni aniqlang

1) bo`yin qismidagi segmentlar soni, 2) bel qismidagi sigmentlar soni, 3) ko`krak qismidagi sigmentlar soni, 4) dumg`aza qismidagi sigmentlar soni, 5) dum qismidagi sigmentlar soni a) 5 ta, b) 8 ta, c) 12 ta, d) 1-3 ta

A) 1b, 2a, 3c, 4a 5d, B) 1b, 2a, 3a, 4d, 5a,

C) 1b, 2c, 3a, 4a, 5d, D) 1a, 2b, 3c, 4d,

9. Orqa miyaning kulrang moddasidan qanday nervlar chiqadi ?

A) simpatik,

B) harakatlantiruvchi, sezuvchi, vegetative,

C) 31 juft sezuvchi, harakatlantiruvchi nerv tolalari,

D) 12 juft harakatlantiruvchi nerv,

10. Orqa miyaning turli segmentlaridagi nerv hujayralarini bir-biriga va bosh miyaning nerv hujayralari bilan tutash tirish funksiyasini orqa miyaning qaysi qismi bajaradi?

A) oq modda,

B) kulrang modda,

C) orqa miyaning sigmentar qismi,

D) orqa miyaning pastki8 qismi,

11. Orqa miyaning kulrang moddasida ... bo`ladi ?

A) bir juft oldingi, bir juft orqa, bir juft yon shoxlar bo`ladi,

B) oldingi shoxlarda sezuvchi nerv hujayralar,

C) orqa shoxlarda sezuvchi nerv hujayralari, oldingi shoxlarida harakatlantiruvchi nerv hujayralari, yon shoxlarida vegetative nerv hujayralar joylashgan,

D) ohaksimon modda,

12. Orqa miya necha xil funksiyani bajaradi ?

A) 1 xil, B) 2 xil, C) 3 xil, D) juda ko`p,

13. Orqa miya reflektor funksiyasi ... dan iborat?

A) o`tkazuvchanlik,

B) reflekslar hosil qilish,

C) ta`surotlarni qabul qilish va o`tkazish,

D) orqa miyaning turli sigmentlarini bir-biri bilan bog`lash,

14. Refleks bu ...?

A)organizmni tashqi muhit ta`sirlarida javob reaksiyasi,

B) organizmni ichki muhit ta`sirlarida javob reaksiyasi,

C) ta`surotlar qabul qilish, va uzatish,

D) organizmni tashqi va ichki muhit ta`sirlarida organizmning javob reaksiyasi,

15. Orqa miyaning ko`ndalang kesimida oq va kulrang moddalar farqlanadi. Oq modda (1) va kulrang modda (2) nimadan tashkil topgan?

a) nerv hujayralaridan; b) nerv tolalaridan;c) neyrogliyadan; d) retseptorlardan

A) 1-b, 2-a

B) 1-a, 2-c

C) 1-c, 2-d

D) -a, 2-b

16. Orqa miyaning qaysi segmentida joylashgan nerv markazlari qo'lning tashqi yuzasi, kaft, barmoqlarning terisi va muskullarining sezish va harakatlanish funksiyasini ta'minlaydi?

A) ko'krak B) bel C) dumg'aza D) bo'yin

17. Orqa miyaning qaysi segmentida joylashgan nerv markazlari qo'lning ichki yuzasi teri va muskullarining sezish va harakatlanish funksiyasini ta'minlaydi?

A) ko'krak B) bel C) dumg'aza D) bo'yin

18. Refleks yoki ketma-ketlik bilan berilgan qatorini aniqlang

1) retseptor, 2) sezuvchi nerv tolasi, 3) harakatlanuvchi nerv tolasi, 4) nerv markazi, 5) ishchi organ

A) 1,2,4,3,5, B) 1,2,3,4,5, C) 1,2,5,3,4, D) 1,3,4,5,

19. Refleks yoyining har bir qismi bajaradigan funksiyalarini to'g'ri yoritilgan javobni aniqlang?

1) retseptor, 2) sezuvchi nerv tolasi, 3) nerv markazi, 4) harakatlanuvchi nerv tolasi, 5) ishchi organ, a) miyada joylashgan sezuvchi, oraliq va harakatlanuvchi nerv hujayralaridan iborat, b) to'qima va organlarda joylashgan bo'lib, tashqi va organlarda joylashgan bo'lib tashqi va ichki muhit ta'sirini qabul qilib qo'zg'atadi, c) retseptorning qo'zg'alishidan hosil bo'lgan impulsni nerv markaziga yetkazadi, d) muskul, bel, qon tomirlari ichki organlar, e) nerv markazi; aridagi qo'zg'alishni ishchi organga yetkazadi

A) 1b, 2c, 3a, 4e, 5d, B) 1a, 2b, 3c, 4d, 5e,

C) 1b, 2c, 3a, 4d, 5e, D) 1c, 2a, 3b, 4d, 5e,

20. Tizza reflekslarini hosil bo'lishi, refleks yoyi, ketma-ketlik bilan berilgan qatorni aniqlang? 1) reseptor sezuvchi nerv tolasi, 2) oraliq nerv hujayra, 3) sezuvchi nerv hujayra, 4) harakatlanuvchi nerv hujayra, 5) harakatlanuvchi nerv tolasi, 6) muskul

A) 1,3,2,4,5,6, B) 1,2,3,4,5,6, C) 1,3,4,2,5,6, D) 1,2,4,5,6,

21. Orqa miya kulrang moddasi ... joylashgan

1) oldingi shoxlarida; 2) orqa shoxlarida; 3) yon shoxlarida;

a) vegetativ nerv hujayralari, b) sezuvchi nerv hujayralari; v) harakatlantiruvchi nerv hujayralari.

A) 1-a; 2-b; 3-v B) 1-b; 2-a; 3-v C) 1-v; 2-b; 3-a D) 1-b; 2-v; 3-a

22. Orqa miya kulrang moddasining necha juftdan oldingi, orqa, yon shoxlari bo'ladi?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

23. Umurtqa pog'ona ichidagi orqa miya uch qavat parda bilan o'ralgan. Tashqi (1), o'rta (2) va ichki (3) qavatlar qanday pardalardan iborat?

a) qattiq; b) yumshoq; c) o'rgimchak to'rsimon; d) ohakli

A) 1-b, 2-c, 3-a B) 1-a, 2-c, 3-b C) 1-d, 2-a, 3-b D) 1-a, 2-b, 3-d

24. Orqa miyada joylashgan nerv markazlarining ishi buzilganda, muskullarda nima ro'y beradi?

A) periferik shollik B) markaziy shollik;

C) muskullar taranglashadi D) barchasi;

25. Odamlarning orqa miyasida ... dan ko'proq nerv hujayralari bo'ladi?
 A) 13 mlrd B) 13 mln C) 12 mlrd D) 13 ming
26. Orqa miyaning o'n oltinchi segmentidan chiqmaydigan nervlarni belgilang?
 a) oldingi shox b) yon shox c) orqa shox; 1) sezuvchi nerv 2) harakatlantiruvchi nerv 3) aralash nerv 4) simpatik nerv 5) parasimpatik nerv
 A) a-1,2,4,5; b-1,2,3,5; c-3,4,5 B) a-2,3,4,5; b-1,2,3,5; c-2,3,4,5
 C) a-1,3,4,5; b-1,2,3,4; c-2,3,4,5 D) a-1,3,4,5; b-1,2,3,5; c-2,3,4,5
27. Orqa miyaning ko'ndalang kesimida oq va kulrang moddalar farqlanadi. Oq modda (1) va kulrang modda (2) nimadan tashkil topgan? a) nerv hujayralaridan; b) nerv tolalaridan; c) neyrogliyan; d) retseptorlardan
 A) 1-b, 2-a B) 1-a, 2-c C) 1-c, 2-d D) 1-a, 2-b
28. Orqa miyaning o'n beshinchi segmentidan chuquvchi nervlarni ko'rsating
 a) oldingi shox b) yon shox c) orqa shox; 1) sezuvchi nerv 2) harakatlantiruvchi nerv 3) aralash nerv 4) simpatik nerv 5) parasimpatik nerv
 A) a-1; b-3; c-2 B) a-2; b-3; c-1 C) a-2; b-5; c-1 D) a-2; b-4; c-1
29. Orqa miyaning oq moddasini vazifasi?
 A) reflektor B) o'tkazish C) himoya D) tayanch;
30. Orqa miyaning orqa shoxdan chiqqan nerv tolasi qanday nomlanadi?
 A) sezuvchi B) harakatlantiruvchi C) aralash D) adashgan
31. Orqa miyaning qaysi segmentida joylashgan nerv markazlari qo'lning ichki yuzasi teri va muskullarining sezish va harakatlanish funksiyasini ta'minlaydi?
 A) ko'krak B) bel C) dumg'aza D) bo'yin
32. Orqa miyaning qaysi segmentida joylashgan nerv markazlari qo'lning tashqi yuzasi, kaft, barmoqlarning terisi va muskullarining sezish va harakatlanish funksiyasini ta'minlaydi?
 A) ko'krak B) bel C) dumg'aza D) bo'yin
33. Orqa miyaning yigirma yettinchi segmentidan chiqmaydigan nervlarni belgilang?
 a) oldingi shox b) yon shox c) orqa shox; 1) sezuvchi nerv 2) harakatlantiruvchi nerv 3) aralash nerv 4) simpatik nerv 5) parasimpatik nerv
 A) a-1,2,4,5; b-1,2,3,5; c-3,4,5 B) a-2,3,4,5; b-1,2,3,5; c-2,3,4,5
 C) a-1,3,4,5; b-1,2,3,4; c-2,3,4,5 D) a-1,3,4,5; b-1,2,3,5; c-2,3,4,5
34. Orqa miyaning yigirma yettinchi segmentidan chiquvchi nervlarni belgilang?
 a) oldingi shox b) yon shox c) orqa shox; 1) sezuvchi nerv 2) harakatlantiruvchi nerv 3) aralash nerv 4) simpatik nerv 5) parasimpatik nerv
 A) a-1; b-3; c-2 B) a-2; b-3; c-1 C) a-2; b-5; c-1 D) a-2; b-4; c-1
35. Orqa va bosh miyadagi nerv hujayralari atrofida qanday hujayralar joylashgan?
 A) neyron B) neyrogliya C) epiteliy D) miofibril.
36. Orqa miyaning bo'yin sigmentida joylashgan nerv markazlari tananing qaysi qismida sezish va harakatlanish funksiyasini ta'minlaydi
 A) bosh miyaning,
 B) bosh va bo'yin sohasini,
 C) tananing bosh sohasidan to ko'krak 5- qovurg'asiga,

D) qo`lning tashqi yuzi, kaft va barmoqlarning terisi hamda muskullar, tananing bosh sohasidan to ko`krak 5- qovurg`asiga,

37. Ko`krak qafasining 5- qovurg`asidan qovuqqa qadar va qo`lning ichki yuzi ,teri muskullarini sezish va harakatlanish funksiyasini orqa miyaning qaysi sigmenti bajaradi?

A) orqa miyaning bel sigmenti,

B) orqa miyaning ko`krak sigmentidagi nerv markazlari,

C) orqa miyaning dumg`aza sigmentidagi joylashgan nerv markazlari,

D) orqa miyaning bo`yin qismi sigmentlaridagi nerv markazlari,

38. Qovuq sohasidan boshlab oyoqlarni oldingi sohasi, barmoqlarning uchigacha bo`lgan organlarni sezish va harakatlanish funksiyasini orqa miyaning qaysi sigmentlarida joylashgan nerv markazlari boshqaradi?

A) bo`yin, B) bel, C) qorin, D) ko`krak,

39. Orqa miya suyuqligi qayerda joylashgan

A) qattiq va o`rgimchak to`rsimon parda orasida

B) qattiq va ichki parda orasida

C) o`rgimchak to`rsimon va ichki parda orasida

D) oq va kulrang modda orasida

40. Periferik nerv sistemasiga jami nechta nervlar va nerv tolalari kiradi?

A) 43 B) 55 C) 74 D) 86

41. Periferik nerv sistemasiga kiruvchi nerv tolalari sonini ko`rsating?

A) orqa miyadan chiquvchi 31 juft, bosh miyadan chiquvchi 12 ta

B) orqa miyadan chiquvchi 31 ta, bosh miyadan chiquvchi 12 ta

C) orqa miyadan chiquvchi 31 ta, bosh miyadan chiquvchi 12 juft

D) orqa miyadan chiquvchi 31 juft, bosh miyadan chiquvchi 12 juft

42. Bosh miya qanday funksiyalarni bajaradi?

1. miyaning qismlarini birlashtirib turadi, 2. aql idrok , fikrlash, qobiliyat, ong, ruhiy xususiyatni ta`minlaydi, 3. tashqi va ichki muhitni ta`sirini analiz va sintez qilib, unga javob qaytaradi, 4. katta yarim shar ishini boshqaradi, 5. tananing barcha to`qima va a`zolari ish faoliyatini bir- biriga bog`lab boshqaradi, 6. organizm bilan tashqi muhitning aloqasini ta`minlab, uni muhit sharoitiga moslashtiradi

A) 1,2,3,5,6, B) 2,3,5,6, C) 1,2,4,5,6, D) 1,3,5,6,

43. Bosh miyaning og`irligi katta odamda qancha bo`ladi?

A) 2020-2970 gr, B) 1020-1970 gr, C) 1-1,5 kg, D) 1,5-2 kg,

44. Odamning aqliy faoliyati nimaga bog`liq?

A) miya suyuqligiga,

B) miya egatchalariga,

C) bosh miya hajmiga,

D) bosh miya yarimsharlari po`stloq qismidagi nerv hujayralarining murakkab fiziologik biokimyoviy fizik xususiyatlariga bog`liq,

45. Bosh miya necha qismdan iborat?

A) 2 ta, B) 3 ta, C) 4 ta, D) 5 ta,

46. Bosh miyaning stvol qismiga miyaning qaysi qismlari kiradi?
A) uzunchoq va orqa miya,
B) uzunchoq miya, voroliy ko`prigi, o`rta miya, miyacha, oraliq miya
C) katta yarim sharlar, uzunchoq miya,
D) miyacha, uzunchoq, orqa miya,
47. Odamning miya sopidan nechta bosh miya nervlari chiqadi?
A) 12; B) 10; C) 31; D) 31-33
48. Uzunchoq miya shikastlanishi natijasida qaysi organlar faoliyatini nerv yo`li bilan boshqarish buziladi?
1) yurak 2) bronx 3) qalqonsimon bez 4) siydik qopi 5) me`da 6) ichak 7) epifiz
A) 1,2,4,5,6 B) 1,2,3,4,5,6,7 C) 1,2,4,5,6,7 D) 1,2,5,6
49. Uzunchoq miyada qanday markazlar joylashgan? 1) nafas olish; 2) ovqat hazm qilish bezlarining shira ajralishi; 3) harakat; 4) yurak faoliyati; 5) moddalar almashinuvi
A) 1,2, 4 B) 2, 3, 4 C) 3, 4,5 D) 3, 5
50. Uzunchoq miyadagi nafas olish markazidan har... ritmik ravishda nerv impulslari orqa miyaning ... qismida joylashgan ... muskullar harakatini boshqaruvchi nerv markazlariga ta`sir qilib, ularni qo`zg`atadi.
A) 2-3 sekundda; ko`krak va bel; diafragma va qovurg`alararo
B) 4-5 sekundda; bo`yin va ko`krak; diafragma va qovurg`alararo
C) 4-5 sekundda; bel va bo`yin; diafragma va qovurg`alararo
D) 4-5 minutda; bo`yin va ko`krak; qovurg`alararo tashqi va ichki
51. Uzunchoq miyadan chiqqan parasimpatik nerv tolalari odamning qaysi organlariga boradi?
A) faqat qorin bo`shlig`ining yuqori qismida joylashgan organlarga;
B) ichki organlar, bosh va yuz sohasidagi organlarga;
C) chanoq bo`shlig`ida joylashgan organlarga;
D) qorin bo`shlig`ining pastki qismida joylashgan organlarga;
52. Uzunchoq miyaning uzunligi(1), vazni(2), tashqi qismi(a), ichki qismi(b) qanday rangda bo`lishi to`g`ri berilgan qatorni aniqlang?
1) 3-3,5sm, 2) 7g; 3) 0,5-0,6g, 4) 0,2g, 5) 5-6sm, a) oq, b) kulrang;
A) 1, 2, a, b; B) 1, 3, a,b; C) 5, 2, b, a; D) 1, 4, b,a;
53. Uzunchoq miyaning shikastlanishi nimaga olib keladi?
A) muskullar taranglashadi va nafas olish qiynlashadi;
B) nafas olishning va yurak ishining to`xtab qolishiga;
C) nafas olish va yurak urishi tezlashadi; D) tana harorati pasayadi;
54. Uzunchoq miya qayerda joylashgan, uning uzunligi va massasi qancha?
A) umurtqa pog`onasi kanalida uzunligi 3-3,5 sm, massasi 7 gr,
B) bosh miyaning pastki qismida joylashgan bo`lib, uning quyi qismi orqa miyaga, yuqori qismi miya ko`prigiga tutashgan 3-3,5 sm, 7 gr,
C) Bosh miyaning ensa qismida 1-1,5 sm, 5-6 gr,
D) orqa miyaning boshlang`ich qismi bo`lib, uzunligi 0,7- 0,9 sm, og`irligi 1-1,5 gr,

55. Nafas olish, yurak ishini boshqaruvchi nerv markazlari qayerda joylashgan?
 A) orqa miyada, B) uzunchoq miyada,
 C) katta yarim sharlarda, D) miyachada,
56. Yuqori tomondan oʻrta miya, yon tomonlardan miyacha bilan tutashib turadigan bosh miyaning boʻlimini aniqlang.
 A) gipotalamus B) oraliq miya
 C) miya koʻprigi D) uzunchoq miya
57. Miya koʻprigiga xos boʻlmagan xususiyatlarni belgilang?
 1) yuqori tomondan oʻrta miya bilan chegaralangan 2) yuqori tomondan gipotalamus bilan chegaralangan 3) yon tomondan miyacha bilan tutashgan 4) uchlik koʻz soqqasi adashgan nerv markazi joylashgan 5) uchlik koʻz soqqasi va yuz muskullarini harakatlantiruvchi nerv markazlari joylashgan
 A) 1,3,4 B) 2,4 C) 1,3,5 D) 2,3,4
58. Miya koʻprigi qaerda joylashgan?
 A) uzunchoq miyaning ustki qismida; B) uzunchoq miyaning ostki qismida;
 C) oʻrta miyaning ustida; D) orqa miyaning ustida;
59. Miya koʻprigi ustida ... joylashgan.
 A) talamus B) gipotalamus C) miyacha D) oʻrta miya
60. Ushbu berilganlarning qaysi birida uchlik va koʻz soqqasini harakatlantiruvchi nervlarning markazlari joylashgan.
 A) miya koʻprigi B) oraliq miya C) uzunchoq miya
61. Miya koʻprigiga xos boʻlmagan (a) va xos boʻlgan (b) xususiyatalarni koʻrsating?
 1) uzunchoq miyaning ostki qismida joylashgan 2) bu yerda uchlik, koʻz soqqasi va til muskullarini harakatlantiruvchi nerv markazlari joylashgan 3) yon tomondan miyacha bilan tutashgan 4) ogʻriqni sezuvchi retseptorlarining poʻstloqosti markazi joylashgan 5) oʻrta miya bilan tutashgan
 A) a-2,4; b-1,3,5 B) a-3,5; b-1,2,4 C) a-4; b-1,2,3,5 D) a-1,2,4; b-3,5
62. Oʻrta miyaga xos boʻlgan xususiyatlarni belgilang?
 1) simpatik nerv markazi joylashgan 2) parasimpatik nerv markazi joylashgan 3) uchlik va adashgan nerv markazi joylashgan 4) poʻstloqosti koʻrish va eshitish markazi joylashgan 5) ustki tomondan miya koʻprigi bilan chegaralangan.
 A) 2,3,5 B) 1,3,5 C) 2,4 D) 1,4
63. Oʻrta miyaga xos boʻlmagan xususiyatlarni belgilang?
 1) simpatik nerv markazi joylashgan 2) parasimpatik nerv markazi joylashgan 3) uchlik va adashgan nerv markazi joylashgan 4) poʻstloqosti koʻrish va eshitish markazi joylashgan 5) ustki tomondan miya koʻprigi bilan chegaralangan.
 A) 2,3,5 B) 1,3,5 C) 2,4 D) 1,4
64. Oʻrta miyaga xos boʻlmagan (a) va xos boʻlgan (b) xususiyatalarni koʻrsating?
 1) toʻrt tepalikning orqadagi ikkita tepaligida poʻstloq osti koʻrish markazi joylashgan
 2) Varoliyev koʻprigining yuqorisida joylashgan 3) eshitish nervi orqali kelgan qoʻzgʻalishning bosh miy yarimsharlari poʻstlogʻining chakka qismidagi quyi

eshitish markaziga o'tkazadi 4) ko'rish nervi orqali kelgan qo'zg'alishni bosh miya yarimsharlari po'stlog'ining ensa qismidagi oliy nerv markaziga o'tkazadi

A) a-3,4; b-1,2 B) a-2,4; b-1,3 C) a-1,3; b-2,4 D) a-1; b-2,3,4

65. Po'stloq osti ko'rish markazlari , po'stloq osti eshitish markazlari qayerda joylashgan?

A) uzunchoq miyada, B) o'rta miyada,

C) oraliq miyada, D) miyachada,

66. Ko'rish do'mbog'i va do'mboq osti sohasi qaysi miyaning tarkibiy qismi hisoblanadi?

A) oraliq miya B) o'rta miya

C) miya ko'prigi D) po'stloq osti markazi

67. Odam tanasidagi barcha muskullarning harakatlarining tartibli bajarilishi, muvozanatda bo'lishini bosh miyaning qaysi qismi ta'minlaydi?

A) o'rta miya B) miyacha C) oqimtir yadro D) targ'il tana

68. Miyacha qayerda joylashgan, massasi qancha?

A) bosh miya yarim sharlarining ensa bo'lagining ostida, 150 gr,

B) oraliq miya yonida, 120 gr,

C) uzunchoq miyaning ustida, 90 gr,

D) katta yarim sharlar ostida, 140 gr,

69. Miyacha shikastlansa, yoki kasallansa:

1. tana muskullari bo'shashadi, 2. odam tik turish, yugurish, sakrash, harakatlari qiyinlashadi, 3. sezuvchanlik yo'qoladi, 4. odam mast odamga o'xshab gindiraklab yuradi, 5. muvozanat koordinatsiyasi susayadi

A) 1,2,4,5, B) 1,2,3,4, C) 1,3,4, D) 1,3,4,5,

70. Oqimtir yadro bosh miyaning qaysi qismlarining funksiyalarini boshqaradi?

1) miyacha 2) uzunchoq miya 3) miya ko'prigi 4) o'rta miya 5) oraliq miya

A) 1,4,5 B) 1,2,3 C) 3,4 D) 4,5

71. Oqimtir yadro bosh miyaning qaysi qismlarining funksiyalarini boshqarishda ishtirok etmaydi?

1) miyacha 2) uzunchoq miya 3) miya ko'prigi 4) o'rta miya 5) oraliq miya

A) 1,4,5 B) 1,2,3 C) 3,4 D) 4,5

72. Oqimtir yadro zararlansa, qanday holat kuzatiladi?

A) muskullar tonusi pasayadi, qo'l va oyoqlar osilib qoladi

B) qo'l va oyoqlar harakati qiyinlashadi, yuz muskullarining tarangligi oshadi

C) tana muskullari tarangligi pasayib, ixtiyorsiz harakatlar paydo bo'ladi

D) muskullar tarangligi oshadi, qo'l-oyoqlar tarashadek qotib qoladi

73. Oqimtir yadro (1), targ'il tana (2) zararlansa qanday hodisalar namoyon bo'ladi?

a) tana muskullarining tarangligi pasayadi; b) oqimtir yadroning ishi kuchayadi; c) ixtiyorsiz harakatlar paydo bo'ladi; d) muskullarning tarangligi ortadi; e) qo'l-oyoqlarning harakati qiyinlashadi; f) yuz muskullarining tarangligi ortadi

A) 1- a, b, c; 2 -d, e, f B) 1- d, e, f; 2-a, b, c

C) 1 - a, c, d; 2- b, e, f D) 1- a, c, f; 2 - b, c, d

74. Tana muskullarining harakatini boshqaruvchi nerv markazlari qayerda joylashgan?

1) miyachada; 2) oqimtir yadroda; 3) uzunchoq miyada; 4) varoliy ko'prigida

A) 1 B) 1,2 C) 2,3 D) 1,4

75. Po'stloq osti nerv markazi necha qismdan iborat?

A) 2 B) 3 C) 4 D) 5

76. Oqimtir yadroning vazifasini belgilang.

A) tana muskullari tarangligini va harakatini boshqaradi;

B) oraliq va o'rta miyaning ishini boshqaradi;

C) chaynash va yutish jarayonlarni boshqaradi;

D) tana muskullari tarangligini va harakatini boshqaradi; oraliq va o'rta miyaning ishini boshqaradi;

77. Oqimtir yadro ishini nima boshqaradi?

A) katta yarimsharlar, B) targ'il tana, C) miyacha, D) talamus,

78. Oqimtir yadro qanday markaz hisoblanadi?

A) nafas olish va harakatlanishni boshqaradi

B) tana muskullar tarangligi va harakatlarini boshqaruvchi

C) eshitish va sezishni boshqaradi

D) munozanat va ko'rishni boshqaradi

79. Oqimtir yadro zararlansa odamda qanday o'zgarishlar yuz beradi?

1) tana muskullari tarangligi ortadi; 2) tana muskullari tarangligi pasayadi, 30 qo'l- oyoqlarning harakati qiyinlashadi; 4) muskullar lattadek osilib qoladi; 5) yuz muskulari bo'shashdi; 6) yuz bir tomonga osilib qoladi; 7) yuz muskullari tarangligi ortadi

A) 1, 3, 7 B) 2, 3, 4 C) 1, 5, 6 D) 1, 2, 5

80. Odam bosh miyasida qaysi nerv markazi shikastlansa, tana muskullarining tarangligi pasayib, odamda ixtiyorsiz harakatlar paydo bo'ladi?

A) miyacha B) oqimtir yadro C) targ'il tana D) uzunchoq miya

81. O'ng va chap yarimsharlar uchun umumiy bo'lgan oliy nerv markazlarini ko'rsating.

1) hid bilish; 2) siypalash; 3) eshitish; 4) gapirish; 5) intonatsiya; 6) hisoblash;

7) mo'ljal olish; 8) o'qish; 9) geometrik shakllarni aniqlash; 10) ko'rish

A) 1,2,3,4,10 B) 1, 2, 3, 10 C) 1, 2, 3, 4, 6, 7, 10 D) 1, 3, 5, 8, 9, 10

82. Tananing chap tomonidagi to'qima va organlar ishini miyaning qaysi qismi boshqaradi?

A) o'ng yarim shar, B) chap yarim shar,

C) oily nerv markazi, D) bosh miya,

83.. I – Bosh miya yarim sharlarining 1) tashqi va 2) ichki qavati qanday moddadan tashkil topgan II – Po'stloq qavatining qalinligi b) nerv hujayralari soni qancha?

A) I - 1) oq, 2) kulrang, II - a) 25-30 mm, b) 14-16 mlrd

B) I - 1) kulrang, 2) oq; II - a) 25-30 mm b) 12-16 mln

C) I - 1) kulrang 2) oq; II - a) 25-30 mm, b) 14-16 mlrd

- D) I - 1) oq, 2) kulrang; II - a) 20-25 mm b) 14-16 mlrd
84. Miya po'stlog'i mikroskopda tekshirilganda undagi nerv hujayralari 6 qavat bo'lib, uchinchi qavatida qanday hujayralar bo'ladi?
A) donasimon B) yirik piramidasimon C) yulduzsimon D) piramidasimon
85. Ma'lumki, miya po'stlogining nerv hujayralari olti qavatdan iborat bo'lib, uning eng pastki qismida qanday hujayralar joylashgan?
A) piramidasimon B) yulduzsimon
C) nerv hujayralarining kalta o'simtalari D) duksimon
86. Bosh miyaning oq moddasini zararlovchi virusni ko'rsating?
A) polimiyelit B) qutirish C) OITV D) adenovirus
87. Bosh miyaning qaysi qismi gormonlar ishlab chiqaradi?
A) uzunchoq miya B) o'rta miya C) miya ko'prigi D) oraliq miya
88. Bosh va yuz sohasidagi organlarni boshqaruvchi nervlarni ko'rsating?
1) o'rta va uzunchoq miyadagi simpatik nervlar 2) adashgan nerv 3) o'rta va uzunchoq miyadagi parasimpatik nervlar 4) orqa miyaning ko'krak segmentlaridan chiquvchi simpatik nervlar
A) 1,2 B) 2,3 C) 3,4 D) 2,4
89. Bosh miya shikastlanganda yoki miyaga qon quyilganda qanday holat kuzatiladi?
A) muskullar tonusi pasayadi, qo'l va oyoqlar osilib qoladi
B) qo'l va oyoqlar harakati qiyinlashadi, yuz muskullarining tarangligi oshadi
C) tana muskullari tarangligi pasayib, ixtiyorsiz harakatlar paydo bo'ladi
D) muskullar tarangligi oshadi, qo'l-oyoqlar tarashadek qotib qoladi
90. Bosh miya katta yarim sharlari po'stlog'ining qaysi qismi ta'sirlarni analiz va sintez qilishda muhim rol o'ynaydi?
A) assotsiativ B) ensa, chakka C) sezish D) chakka, peshona
91. Bosh miya po'stlog'idagi (1) va orqa miyada (2) joylashgan nerv markazlarining ishi buzilganda qanday o'zgarishlar namoyon bo'ladi?
a) muskullarning tarangligi ortadi; b) muskullarning tonusi pasayadi; c) qo'l-oyoq harakatsizlanib, osilib qoladi; d) qo'l-oyoq tarashadek qotib qoladi
A) 1- b,c; 2-a, d B) 1-b, d; 2-a,c C) 1-a, d; 2-b, c D) 1-a,c; 2-b,d
92. Bosh miya po'stlog'ining chekka qismining yuqori va o'rta sohasida qaysi sezgi markazi joylashgan?
A) eshitish B) ko'rish C) ta'm bilish D) hid bilish
93. Bosh miya yarimsharlari po'stlog'i tuzilishining qaysi xususiyatlari unda ko'p miqdorda nerv hujayralari joylashuviga imkon beradi?
1) pushta va egatlar sonining ortishi; 2) bosh miya og'irligining ortishi; 3) po'stloqda hujayralarning 6 qavat bo'lib joylashishi; 4) po'stloqda oliy nerv markazlari sonining ko'payishi
A) 1 B) 1, 3 C) 1, 3, 4 D) 2, 3, 4
94. Bosh miya yarimsharlari qaysi qismida eshitish , markazlari joylashgan?
A) peshona B) chakka C) ensa D) tepa
95. Bosh miyaning qaysi qismining shikastlanishi nafas olishni to'xtatib qo'lishiga

sabab bo'ladi?

A) miyacha B) uzunchoq miya C) o'rta miya D) oraliq miya

96. O'ng va chap yarimsharlar uchun umumiy bo'lgan oliy nerv markazlarini ko'rsating.

1) hid bilish; 2) siypalash; 3) eshitish; 4) gapirish; 5) intonatsiya; 6) hisoblash; 7) mo'ljal olish; 8) o'qish; 9) geometrik shakllarni 9) aniqlash; 10) ko'rish

A) 1, 2, 3, 4, 10 B) 1, 2, 3, 10 C) 1, 2, 3, 4, 6, 7, 10 D) 1, 3, 5, 8, 9, 10

97. O'ng yarimsharlar po'stlog'ining oliy nerv markazlarini ko'rsating.

1) hid bilish; 2) siypalash; 3) eshitish; 4) gapirish; 5) intonatsiya; 6) hisoblash; 7) mo'ljal olish; 8) o'qish; 9) geometrik shakllarni aniqlash; 10) ko'rish

A) 1, 2, 3, 5, 7, 9, 10 B) 1, 2, 3, 4, 6, 8, 10

C) 1, 2, 3, 5, 8, 9, 10 D) 1, 2, 3, 6, 8, 9, 10

98. Qadoqsimon tana qanday funksiyani bajaradi?

A) o'ng va chap yarim sharlarni birlashtirib turadi,

B) o'ng va chap yarim sharlarning bir-biri bilan aloqasini ta'minlaydi,

C) miya hujayralarini oziqlantiradi,

D) miyaning sezuvchanlik xususiyatini oshirib, ta'surotlarni analiz va sintezlaydi,

99. Bosh miya yarim sharlari po'stloq qavatining qalinligi qancha bo'ladi?

A) 1,5-2 mm, B) 2,5-3 mm, C) 10-12 mm, D) 19-22 mm,

100. Bosh miya po'stlog'ida qancha nerv hujayralari joylashgan

A) 100000 dan ortiq, B) 200000 dan ortiq, C) 14-16 mln, D) 14-16 mlrd,

101. Miya po'stlog'ining pushta va egatlarining umumiy sathi qancha?

A) 40 m kv, B) 180 m kv, C) 60 m kv, D) 1468-1670 sm kv,

102. Miya yarim sharlari qanday qismlarga bo'linadi?

A) o'rta, oraliq, uzunchoq miya, B) o'rta, oraliq, miyacha, uzunchoq miya,

C) peshona, chakka, tepa, D) peshona, chakka, tepa, ensa qismiga,

102. Miya po'stlog'i hujayralari joylashish tartibi ketma-ketlik bilan berilgan qatorni toping 1. qavat 2. qavat 3. qavat 4. qavat 5. qavat 6. qavat

a) nerv hujayralari kalta o'simtalardan tashkil topgan, b) piramidasimon hujayralar, c) donasimon hujayralar, d) yirik piramidasimin hujayralardan, e) yulduzsimon tuzilgan hujayralari, j) duksimon nerv hujayralari

A) 1a, 2b, 3c, 4d, 5e, 6j, B) 1a, 2b, 3c, 4d, 5j, 6e,

C) 1a, 2c, 3b, 4e, 5d, 6j, D) 1c, 2a, 3d, 4j, 5e, 6b,

103. Miya po'stlog'ining turli qismlarida joylashgan nerv hujayralarining po'stloq sathi funksiyasiga ko'ra nechta zonaga bo'linadi?

A) 2 ta, B) 3 ta, C) 4 ta, D) 5 ta,

104. Sezgi a'zolarining oliy nerv markazi bosh miya katta yarim sharlarining qayerida joylashgan?

A) o'ng yarim sharda, B) chap yarim sharda,

C) harakat zonasida, D) sezish zonasida,

105. Muskullar, paylar, bo'g'imlar, suyaklarning retseptorlaridan impuls qabul qiluvchi oliy nerv markazi miya po'stlog'ining qaysi zonasida joylashgan?

A) o'ng yarimsharida, B) chap yarim sharida,

- C) harakat zonasida, D) sezish zonasida,
106. Assotsativ zona qanday funksiyani bajaradi?
- A) harakat,
B) sezish,
C) ta'surotlarni analiz va sintez qilish,
D) miya po'stlog'ining turli qismlaridagi nerv hujayralarini bir-biri bilan bog'laydi,
107. Miya po'stlog'ining qaysi qismlarida qanday sezgi markazlari joylashgan?
1. po'stloqning ensa qismida, 2. chakka qismida, 3. peshona qismining ostki ichkari sohasida, 4. tepa qismidagi oldingi markaziy pushtasida, 5. orqa markaziy pushtasida, a) eshitish, b) ko'rish, c) harakat, d) hid bilish, e) tana terisini sezgi markazlari
- A) 1b, 2e, 3d, 4c, 5c, B) 1b, 2a, 3d, 4c, 5e,
C) 1a, 2b, 3d, 4c, 5e, D) 1c, 2a, 3c, 4d, 5e,
108. Bosh miya yarim sharlarining ichki(po'stloq osti) qismi oq moddasi qanday funksiyani bajaradi ?
- A) miya po'stlog'ining turli qismlaridagi hujayralarni, ya'ni nerv markazlarini bir-biri bilan bosh miyaning quyi qismidagi markazlari bilan bog'laydi,
B) miya to'qimalari uchun zapas oziq bo'lib xizmat qiladi,
C) oliy nerv markazining asosi bo'lib, odamning aqliy taraqqiyot darajasini belgilaydi,
D) vegetativ nerv sistemasini ishinmi boshqaradi,
109. Gapirish markazi, yarim sharlarning qaysi qismida joylashgan ?
- A) o'ng yarim shar po'stlog'ining chakka qismida,
B) chap yarim sharda,
C) assotsativ zonada,
D) chap yarim shar po'stlog'ining chakka qismida,
110. Gapga intonatsiya ohang berish markazi qayerda joylashgan ?
- A) o'ng yarim shar po'stlog'ining chakka qismida,
B) chap yarim sharda,
C) assotsativ zonada,
D) chap yarim shar po'stlog'ining chakka qismida,
111. O'ng yarimsharlar po'stlog'ining oliy nerv markazlarini ko'rsating.
- 1) hid bilish; 2) siypalash; 3) eshitish; 4) gapirish; 5) intonatsiya; 6) hisoblash;
7) mo'ljal olish; 8) o'qish; 9) geometrik shakllarni aniqlash; 10) ko'rish
- A) 1,2,3,5,7, 9,10 B) 1 2,3,4 6,8 10 C) 1,2,3,5,8,9,10 D) 1, 2 3 6 8, 9, 10
112. Chap yarimsharlar po'stlog'ining oliy nerv markazlarini ko'rsating.
- 1) hid bilish; 2) siypalash; 3) eshitish; 4) gapirish; 5) intonatsiya; 6) hisoblash;
7) mo'ljal olish; 8) o'qish; 9) geometrik shakllarni aniqlash; 10) ko'rish
- A) 1,2 3,5,7, 9, 10 B) 1, 2,3, 4,6, 8, 10 C) 1,2,3 5,8,9, 10 D) 1,2,3,6,8,9, 10
113. Bosh miya yarimsharlarining qaysi qismida eshitish markazlari joylashgan ?
- A) peshona B) chakka C) ensa D) tepa
- 114..Oq moddadan iborat nerv sistemasi qismlarini ko'rsating.

1) targ'il tana; 2) oqimtir yadro; 3) orqa miyaning tashqi qismi; 4) orqa miyaning ichki qismi; 5) bosh miya yarimsharlari po'stlog'i tashqi qismi;

6) bosh miya yarimsharlari po'stlog'ining ostki qismi

A) 3,6 B) 1, 2, 4, 5 C) 2, 3, 6 D) 2,3,5

115. Kulrang moddadan iborat nerv sistemasi qismlarini ko'rsating.

1) targ'il tana; 2) oqimtir yadro; 3) orqamiyaning tashqi qismi; 4) orqa miyaning ichki qismi; 5) bosh miya yarimsharlari po'stlog'i; 6) bosh miya yarimsharlari po'stlog'ining ichki qismi

A) 3, 6 B) 1, 2, 4, 5 C) 2, 3, 6 D) 2,3,5

116. Bosh miya yarimsharlari po'stlog'i tuzilishining qaysi xususiyatlari unda ko'p miqdorda nerv hujayralari joylashuviga imkon beradi?

1) pushta va egatlar sonining ortishi; 2) boshmiya og'irligining ortishi;

3) po'stloqdahujayralarning 6) qavat bo'lib joylashishi; 4) po'stloqda oliy nerv markazlari sonining ko'payishi

A) 1 B) 1,3 C) 1, 3, 4 D) 2, 3, 4

117. Vegetativ nerv sistemasi nechta qismga bo'linadi?

A) bo'linmaydi, B) 2 qismga, C) 3 qismga, D) 4 qismga,

118. Vegetativ nerv sistemasining markazlari qayerda joylashgan?

1) orqa miyaning birinchi ko'krak sigmentidan to uchinchi bel sigmentigacha,

2) orqa miyaning dumg'aza sigmentlarida,

3) bosh miyaning pastki qismlarida (uzunchoq va o'rta miyada) ,

4) orqa miyaning bo'yin segmenti, 5) orqa miyaning dum segmenti

A) 1,2,3 B) 1,2,4 C) 3,4,5 D) 4,5

119. Vegetativ nerv sistemasi funksiyasiga kirmaydi?

1) ichki organlar ishini boshqarish 2) sezgi organlar ishini boshqarish 3) ichki sekretiya bezlari ishini boshqarish 4) sklet muskullar ishini boshqarish

A) 1,2 B) 2,3 C) 1,3 D) 2,4

120. Vegetativ nerv sistemasi qaysi organlar ishini boshqaradi ?

A) nafas olish, qon aylanish, skelet muskullari

B) endokrin bezlar, sezgi organlari

C) ovqat, hazm qilish, ayirish, nafas olish, qon aylanish, endokrin bezlar

D) ichki organlar, skelet muskullar

121. Vegetativ nerv sistemasining funksiyasi ... muhim biologik ahamiyatga ega.

A) nerv impularining tartqalishida

B) nerv hujayralarining o'zaro bo'lanishida

C) nerv hujayralaridagi moddalar almashinuvini boshqarishda

D) organizmning tashqi muhit sharoitiga moslashuviga

122. Umurtqa pog'onasining atrofida joylashgan nerv tugunlarining ahamiyatini ko'rsating?

A) vegetativ nerv sistemasining faoliyatini kuchaytiradi

B) bu yerdan parasimpatik nervlar boshlanadi

C) bu yerda adashgan nerv markazi joylashgan

D) bu yerda simpatik nervlarning birinchi qismi tugab, ikkinchi qismi boshlanadi

123. Simpatik nerv sistemasi nervlari qayerdan chiqadi (a) va qayerga boradi (b)?
 A) a-orqa miyaning orqa shohlaridan; b- ichki organlarga B) a-orqa miyaning oldingi shohlaridan; b-ichki organlarga
 C) a- orqa miyaning shohlaridan; b- nerv tugunlariga, undan organ va to‘qimalarga
 D) a-orqa miyaning yon shohlaridan; b- organ va to‘qimalarga
124. Simpatik nervlarning parasimpatik nervlardan farqini ko‘rsating?
 1) nervlar orqa va bosh miyadan chiqadi 2) nervlar faqat orqa miyadan chiqadi
 3) nerv tolalari ichki qismdan iborat 4) faqat ovqat hazm qilish va ayirish organlari ishini susaytiradi 5) barcha organlar ishini kuchaytiradi
 A) 1,4 B) 2,3,4 C) 2,5 D) 1,3,4
125. Simpatik va parasimpatik nervlarning umumiy xususiyatlarini ko‘rsating?
 1) ichki organlar faoliyatini bir xil yo‘nalishda boshqaradi 2) nerv markazlarining joylashishi 3) ichki sekretsia bezlarining ishini boshqaradi 4) moddalar almashinuvi jarayonini boshqaradi
 A) 1,2,4 B) 2,3 C) 3,4 D) 2,3,4
126. Simpatik nerv sistemani markazlari qayerda joylashgan?
 A) bosh miya sopining pastki sohasida(o‘rta va uzunchoq miyada) va orqa miyaning dumg‘aza qismida;
 B) orqa miyaning I nchi ko‘krak segmentidan 3 nchi bel segmentigacha;
 C) ichki organlarning ichida yoki yonida; D) oraliq miyada.
127. Simpatik nerv sistemasi qaysi organlar faoliyatini kuchaytiradi?
 1) yurak-qon tomir; 2) ovqat hazm qilish; 3) siydik ajratish; 4) nafas olish
 A) 2,3 B) 3,4 C) 1,2 D) 1,4
128. Simpatik nerv sistemasi qaysi organlar faoliyatini susaytiradi?
 1) yurak-qon tomir; 2) ovqat hazm qilish; 3) siydik ajratish; 4) nafas olish
 A) 1, 2 B) 2, 3 C) 3,4 D) 1,4
129. Simpatik nerv sistemasining ta‘siri to‘g‘ri ko‘rsatilgan javobni belgilang.
 A) yurak ishini sekinlashtiradi, siydik qopi muskullarini bo‘shashtiradi
 B) me‘da va ichaklarning harakatini susaytiradi, nafas yo‘llarni kengaytiradi
 C) ter ajralishini kuchaytiradi, ko‘z qorachig‘ini toraytiradi
 D) berilganlarning barchasi to‘g‘ri
130. Simpatik nerv tolalari orqa miya segmentining qaysi qismidan chiqadi ?
 A) oldingi shoxidan; B) oq moddasidan;
 C) orqa shoxidan: D) yon shoxidan;
131. Simpatik nerv tolalarining birinchi qismi qayerda tugaydi?
 A) organlarda; B) orqa miyaning oldingi shoxida;
 C) umurtqa pog‘onaning atrofida joylashgan nerv tugunlarida;
 D) to‘qimalarda;
132. Simpatik nerv sistemasi organizmda qanday ishlarni bajaradi ?
 1. yurak ishini tezlashtiradi, 2. yurak ishini sekinlashtiradi, 3. yurak ishini kuchaytiradi, 4. arteriya qon tomirlarini toraytirib qon bosimini oshiradi, 5. me`da va ichak harakatini susaytiradi, 6. siydik qopi muskullarini bo`shashtirib, siydik yig`ilishiga sharoit yaratadi, 7. nafas yo`llarini kengaytiradi, 8. nafas yo`llarini

toraytirib, nafas olishni qiyinlashtiradi, 9. ko`z qorachig`ini kengaytiradi, 10. ter ajralishini kuchaytiradi

A) 1,2,4,5,7,9,10, B) 1,3,4,5,6,7,9,10, C) 1,2,3,5,6,9,10, D) 1,3,5,7,8,9,

133. Simpatik nerv sistemasi qaysi organlar faoliyatini susaytiradi?

1) yurak-qon tomir; 2) ovqat hazm qilish; 3) siydik ajratish; 4) nafas olish

A) 1,2 B) 2,3 C) 3,4 D) 1,4

134 Simpatik nerv sistemasi qaysi organlar faoliyatini kuchaytiradi?

1) yurak-qon tomir; 2) ovqat hazm qilish; 3) siydik ajratish; 4) nafas olish

A) 1,2 B) 2,3 C) 3,4 D) 1,4

135. Simpatik (1) va parasimpatik (2) nerv sistemalarining markazlari to'g'ri ko'rsatilgan javobni belgilang

a) o'rta miyada; b) orqa miyaning dumg'aza segmentida; c) orqa miyaning ko'krak segmentidan uchinchi bel segmentigacha; d) uzunchoq miyada

A) 1 - c; 2 - a, b, d B) 1-a, b, d; 2 - c C) 1 - a, b, c; 2-d D) 1-d; 2- a, b, c

136. Simpatik nerv sistinasining ta'siri to'g'ri ko'rsatilgan javobni belgilang.

A) yurak ishini sekinlashtiradi, siydik qopi muskullarini bo'shashtiradi

B) me'da va ichaklarning harakatini susaytiradi, nafas yo'llarni kengaytiradi

C) ter ajralishini kuchaytiradi, ko'z qorachig'ini toraytiradi

D) Berilganlarning barchasi to'g'ri.

137. Parasimpatik nerv sistemasining nerv markazlari qayerda joylashgan?

A) orqa miyaning birinchi ko'krak sigmentidan to uchinchi bel sigmentigacha,

B) 2-4 dumg`aza sigmentlarida,

C) bosh miyaning pastki qismida, (uzunchoq va o`rta miyada) hamda orqa miyaning dumg`aza sigmentida,

D) orqa miyaning birinchi ko'krak sigmentidan to 3- bel sigmentigacha bo`lgan sohada,

138. Parasimpatik nerv sistemasi organizmda qanday ish bajaradi?

1. yurak ishini sekinlashtiradi, kuchsizlantiradi, 2. yurak ishini kuchaytiradi, tezlatadi,

3. arteriya qon tomirlarini kengaytirib, qon bosimini pasaytiradi, 4, arteriya qon tomirini toraytirib, qon bosimini oshiradi, 5. me`da va ichak harakatini kuchaytiradi, 6. siydik qopi muskullarini qisqartirib, siydik ajralishini ta`minlaydi,

7. bronx hamda ko`z qorachig`ini toraytiradi, 8. ter ajralishini kamaytiradi

A) 1,3,5,6,7,8, B) 1,2,3,5,6,7,8, C) 1,2,4,6,7,8, D) 2,3,4,6,7,8,

139. Parasimpatik nerv sistemasi me`daosti beziga qanday ta`sir qiladi?

A) shira ajratishini ko`paytiradi B) gormon ishlab chiqarishini oshiradi

C) shira ajralishini kamaytiradi D) shira ajralishiga ta`sir qilmaydi

140. Parasimpatik nerv sistemasi qaysi organlar faoliyatini kuchaytiradi?

1) yurak-qon tomir; 2) ovqat hazm qilish; 2)siydik ajratish; 4) nafas olish

A) 1, 2 B) 2, 3 C) 3,4 D) 1,4

141. Parasimpatik nerv sistemasi qaysi organlar faoliyatini susaytiradi ?

1) yurak-qon tomir; 2) ovqat hazm qilish; 3) siydik ajratish; 4) nafas olish

A)1, 2 B)2, 3 C)3,4 D)1,4

142. Odam bosh miyasida qaysi nerv markazi shikastlansa, tana muskullarining tarangligi pasayib, odamda ixtiyorsiz harakatlar paydo bo'ladi?

A) miyacha B) oqimtir yadro C) targ'il tana D) uzunchoq miya

143..Parasimpatik nerv sistemasi qaysi organlar faoliyatini susaytiradi?

1) yurak-qon tomir; 2) ovqat hazm qilish;3) siydik ajratish; 4) nafas olish

A) 1,2 B) 2,3 C) 3,4 D) 1,4

144. Adashgan nervga xos bo'lgan xususiyatlarni ko'rsating?

1) yurak urushini tezlashtiradi 2) me'da va ichaklarning harakatini kuchaytiradi

3) reabsorssiya jarayonini kuchaytiradi 4) jigar va oshqozon osti bezidan shira ajralishini kuchaytiradi

A) 1,2 B) 2,3 C) 1,3 D) 2,4

145. Adashgan nervga xos bo'lmagan xususiyatni ko'rsating?

1) yurak urushini tezlashtiradi 2) me'da va ichaklarning harakatini kuchaytiradi

3) reabsorssiya jarayonini kuchaytiradi 4) jigar va oshqozon osti bezidan shira ajralishini kuchaytiradi

A) 1,2 B) 2,3 C) 1,3 D) 2,4

146. Adashgan nerv qaysi organlar faoliyatini boshqarmaydi?

1) bosh sohasidagi 2) ko'krak qafasi sohasidagi 3) qorin bo'shlig'ining yuqori qismidagi 4) qorin bo'shlig'ining pastki qismi va chanoq bo'shlig'idagi

A) 1,2 B) 2,3 C) 3,4 D) 1,4

147. Adashgan nerv uchun xos xususiyatlarni aniqlang.

1) simpatik nerv; 2) parasimpatik nerv; 3) o'rta miyadan chiqadi; 4) uzunchoq miyadan chiqadi; 5) orqa miyadan chiqadi; 6) so'lak ajralishini kuchaytiradi; 7) ichki organlarga boradi

A) 1, 5, 6 B) 2, 5, 6 C) 2, 4, 7 D) 1, 4, 6, 7

148. Adashgan nerv, bu- ?

A) oraliq va uzunchoq miyadan chiqqan parasimpatik nervning bitta tolasi;

B) simpatik nervning ko'krak segmentidan chiqqan tolasi;

C) o'rta miyadan chiqqan parasimpatik nervning bitta tolasi;

D) uzunchoq miyadan chiqqan ichki organlarga boradigan parasimpatik nervning bitta tolasi;

149. Agar poliomyelit virusi orqa miyaning bel qismini zararlasa, tananing qaysi qismida periferik shol (falajlik) yuzaga keladi?

A) oyoqning orqa yuzasi B) oyoqning oldingi yuzasi

C) qo'lning ichki yuzasi D) qo'lning tashqi yuzasi

150. Markaziy nerv sistemasi qaysi qismlarining yallig'lanishi natijasida meningit (1), ensefalit (2) va miyelit (3) kasalliklari yuzaga keladi?

a) bosh va orqa miya pardalari; b) bosh miya to'qimasi; c) orqa miya to'qimasi

A) 1-a,2-b,3-c B) 1-b, 2-a, 3-c C) 1-c, 2-b, 3-a D) 1-a, 2-c, 3-b

151. Periferik nerv sistemasining kasalliklarini aniqlang.

A) miyelit, meningit B) radikulit, ensefaiit, poliomyelit

C) ganglionit, nevrit, nevrалgiya D) rinit, gastrit, nevrit

152. Periferik nerv sistemasining nerv tugunlarini (1), harakatlantiruvchi

tolalarni(2) va sezuvchi tolalari(3) yallig'lanishi natijasida qanday kasalliklar yuzaga chiqadi?

a) ganglionit; b) nevrалgiya; c) nevrit; d) miozit;

A) 1a,2,b,3,c B) 1a,2c,3b C) 1d,2,a,3b D) 1a,2c,3d

153. Bosh miya va orqa miyani ustidan o`rab turadigan pardaning yallig`lanishidan kelib chiqqan kasallik nomi berilgan qatorni toping

A) meningit, B) miozit, C) ensefalit, D) poliometit,

154. Bosh miya to`qimasining yallig`lanishi natijasida kelib chiqqan kasallik nomi qaysi qatorda berilgan?

A) meningit, B) miozit, C) ensefalit, D) poliometit,

155. Orqa miya to`qimasining yallig`lanishi natijasida kelib chiqqan kasallik nomi qaysi qatorda berilgan?

A) meningit, B) miozit, C) ensefalit, D) mielit

156. Orqa miya nerv hujayralarining yallig`lanishi (orqa miya bir necha sigmentlari nerv to`qimasining) natijasida kelib chiquvchi kasallik nomi qaysi qatorda berilgan?

A) meningit, B) miozit, C) ensefalit, D) poliometit,

157. Agar poliomyelit virusi orqa miyaning bo'yin qismini zararlasa, tananing qaysi qismida periferik shol (falajlik) yuzaga keladi?

A) oyoqning orqa yuzasi B) oyoqning oldingi yuzasi

C) qo'lning ichki yuzasi D) qo'lning tashqi yuzasi

158. Ensefalit nima?

A) odam tanasining umumiy qaltirashi

B) muskul tolalari qisqarib, bo'shasha olmay qolishi

C) harakatlantiruvchi nerv tolasining yallig'lanishi

D) bosh miya to'qimasining yallig'lanishi

159. Agar poliomyelit virusi orqa miyaning ko'krak qismini zararlasa, tananing qaysi qismida periferik shol (falajlik) yuzaga keladi?

A) oyoqning orqa yuzasi B) oyoqning oldingi yuzasi

C) qo'lning ichki yuzasi D) qo'lning tashqi yuzasi

160. Nevralgiya kasalligi qanday kelib chiqadi?

A) shamollash, gripp kasalligidan asorat qolishidan,

B) viruslar orqali bemor odamdan yuqadi,

C) turli yuqumli kasalliklar, ichburug`, ichterlama kasalliklarining asorati qolishidan kelib chiqadi,

D) gripp, o`rta quloqning yallig`lanishi

161. Nevrit nima?

A) odam tanasining umumiy qaltirasbi

B) muskul tolalari qisqarib, bo'shasha olmay qolisbi

C) harakatlantiruvchi nerv tolasining yallig'lanishi

D) bosh miya to'qimasining yallig'lanishi

162. Meningit bilan xastalangan bemorda qanday o'zgarish kuzatiladi?

1) boshi og'riydi; 2) tana harorati ko'tariladi; 3) ko'ngli ayniydi; 4) qo'l oyoqlari

muskullari tarangligi ortadi; 5)bo‘yin muskullar tarangligi ortadi; 6) hushini yo‘qotishi mumkin; 7) tirishish belgilari yuzaga kelishi mumkin.

A) 1,4,5 B) 1,2,3 C) barchasi D) 3,4,7

163. Meningitni qo‘zgatuvchilar nima hisoblanadi?

A) mikroblar B) virus C) zamburug‘ D) spirtli ichimlik

164. Nevrit (1), nefrit (2), nevrалgiya (3), mielit (4) kasalliklari tarifini aniqlang?

a) buyrakning yallig‘lanishi b) orqa miya to‘qimasining yallig‘lanishi c) sezuvchi nerv tolasining yallig‘lanishi d) harakatlantiruvchi nerv tolasining yallig‘lanishi

A) 1-a; 2-b; 3-c; 4-d B) 1-b; 2-a; 3-c; 4-d

C) 1-c; 2-a; 3-d; 4-b D) 1-d; 2-a; 3-c; 4-b

165. Nevrit, nima?

A) odam tanasining umumiy qaltirashi

B) muskul tolalari qisqarib, bo‘shasha olmay qolishi

C) harakatlantiruvchi nerv tolasining yallig‘lanishi

D) bosh miya to‘qimasinmg yallig‘lanishi

165. Ganglionit bu ... ?

A) bosh miyaning yallig‘lanishi, B) orqa miyaning shamollashi,

C) nerv tugunining kasalligi, D) nerv tolasining kasalligi,

166. Nevrolgiya bu ...?

A) bosh miyaning yallig‘lanishi, B) orqa miyaning shamollashi,

C) nerv tugunining kasalligi, D) sezuvchi nerv tolasining kasalligi,

167. Ganglionit qanday kelib chiqadi?

A) shamollash, zotiljam, gripp kasalligidan asorat qolishidan,

B) viruslar orqali bemor odamdan yuqadi,

C) turli yuqumli kasalliklar, ichburug‘, ichterlama kasalliklarining asorati qolishidan kelib chiqadi,

D) gripp, o‘rta quloqning yallig‘lanishi

XII BOB. OLIY NERV FAOLIYATI

1. Odamning xulq atvori, fikrlashi, ongi, va barcha ruhiy xususiyatlarini nima ta‘minlaydi?

A) bosh miya,

B) oliy nerv faoliyati,

C) bosh miya yarim sharlari, va ularning po‘stlog‘i markaziy nerv sistemasining yuqori qismi nerv markazlarining normal funksiyasi,

D) yarim sharlar , atrof muhit, o‘qish, bilim olish, o‘zaro muloqot,

2. Odamning barcha ixtiyoriy harakatlari fikrlashi va ruhiy holatlari nima orqali amalga oshadi?

A) instinkt, B) reflekslar,

C) gormonlar, D) sezuvchi va harakatlanuvchi nervlar,

3. “ Bosh miya reflekslari” kitobi qachon va kim tomonidan yaratilgan?

A) I.M.Sechenov, 1863, B) I.P.Pavlov, 1914,

- C) B.S.Ivanov, 1938, D) I.I.Mechnikov, 1893,
4. Shartsiz reflekslar qaysi nerv hujayralari tomonidan bajariladi
- A) orqa miya nerv markazlari,
 B) katta yarim shardagi markazlar,
 C) uzunchoq miyadagi nerv markazlari,
 D) orqa miya , bosh miyaning quyi qismlaridagi nerv markazlari,
5. Shartli reflekslarning markazi qayerda joylashgan?
- A) miyachaning po'stlog'ida; B) uzunchoq miyada;
 C) bosh miya yarim sharlari po'stlog'ida; D) o'rta miyada;
6. Shartli reflekslarga xos bo'lgan xususiyatni ko'rsating?
- A) ularning hosil bo'lishida orqa, o'rta, uzunchoq va oraliq miya nerv markazlari ishtirok etadi
 B) ularning nerv yo'llari tug'ilgan bolalarda mavjud bo'ladi
 C) bu reflekslar doimiy bo'lib nasldan-naslga o'tadi
 D) bu reflekslar bosh miya yarimsharlari tomonidan nazorat qilinadi
7. Shartli reflekslarga xos bo'lmagan xususiyatni ko'rsating?
- A) shartsiz reflekslar asosida hosil bo'ladi
 B) ularning hosil bo'lishi uchun avval shartsiz, keyin shartli ta'sirlovchi ta'sir ko'rsatishi kerak
 C) ularning hosil bo'lishi uchun avval shartli, keyin shartsiz ta'sirlovchi ta'sir etishi kerak
 D) ularning nerv yo'llari tug'ilgan vaqtda bo'lmaydi
8. Shartli refleks hosil qilishda lampa yorug'ligi ta'sirida bosh miya po'stlog'idagi ko'rish markazi ko'zg'aladi. Bu markazning ko'zg'alishi qaysi markazlarni ko'zg'alishiga olib boradi? Ketma- ketligi to'g'ri berilgan javobni aniqlang.
- 1)miya po'stlog'idagi ovqatlanish markazi ko'zg'aladi; 2) uzunchoq miyadagi po'stloqosti ovqatlanish markazi; 3) so'lak bezlari; 4) o'rta miyadagi po'stloq osti ovqatlanish markazi'
- A) 1,2,3; B) 2,1,3; C) 1,4,2,3; D) 4,2,1,3;
9. Shartsiz reflekslarga xos bo'lmagan xususiyatni ko'rsating?
- A) ularning hosil bo'lishida orqa, o'rta, uzunchoq va oraliq miya nerv markazlari ishtirok etadi
 B) ularning nerv yo'llari tug'ilgan bolalarda mavjud bo'ladi
 C) bu reflekslar doimiy bo'lib nasldan-naslga o'tadi
 D) bu reflekslar bosh miya yarimsharlari tomonidan nazorat qilinadi
10. Shartsiz(a) va shartli(b)tormozlanishlarni hosil bo'lishidagi farqi?
- 1) ta'sirot birinchi marta qo'llanganidayoq kuzatiladi; 2) faqat shartli signalning o'zi bir necha marta qo'llanilganda hosil bo'ladi; 3) shartli ta'sirlovchi bilan shartsiz ta'sirlovchi ta'sir qilib turish kerak;
- A) a-1; b-3; B) a-3; b-2; C) a-1; b-2; D) a-2; b-1;
11. Ovqatlanish (bolaning emishi) , hazm qilish, nafas olish, qon aylanish, siydik ajratish, qanday reflekslar asosida kelib chiqadi?
- A) shartsiz,

- B) shartli,
 C) instinkt harakatlar asosida,
 D) bu hech qanday refleks asosida kelib chiqmay, balki uzoq evolyutsiyaning mahsulidir,
12. Shartli reflekslar qanday hosil bo`ladi?
 A) shartli ta`sirlovchilar asosida,
 B) shartsiz reflekslar asosida,
 C) hayotiy tajriba asosida,
 D) oldin shartli ta`sirlovchi, uning ketidan shartsiz ta`sirlovchi ta`sir etish kerak,
13. Biologik ahamiyatga ko`ra , shartsiz va shartli reflekslar qanday turlarga bo`linadi?
 1) ovqatlanish refleks, 2) tug`ma refleks 3) hayot davomida hosil qilingan refleks, 4) himoyalash refleks, 5) mo`ljallash refleks, 6) jinsiy refleks
 A) 1,2,3 B) 3,4,5 C) 2,3, 6 D) 1,4,5,6
14. Reflekslar natijasiga ko`ra qanday turlarga bo`linadi?
 A) tug`ma va hayot davomida hosil qilingan reflekslar,
 B) so`nar va so`nmas reflekslar,
 C) tabiiy orttirilgan reflekslar,
 D) musbat, manfiy reflekslar
15. Svetoforning qizil chirog`i yonganda odam harakatdan to`xtab, to yashil chiroq yonganacha kutib turadi. Bu ish natijasiga ko`ra qanday refleks turiga kiradi?
 A) shartli, B) shartsiz, C) musbat, D) manfiy
16. Yugurish, ovqatlanish, o`qish, yozish, gapirish, she`r yoki qo`shiq aytish natijasiga ko`ra qanday refleks turiga kiradi?
 A) shartli, B) shartsiz, C) musbat, D) manfiy
17. Markaziy nerv sistemasidagi tormozlanish va qo`zg`alishni inson organida tutgan o`rni?
 A) vaqtincha ish qobiliyati yo`qoladi,
 B) tormozlanish vaqtida nerv hujayrasi dam oladi, o`ziga energiya to`playdi, tormozlanish nevroz kasdalligini oldini oladi,
 C) tormozlanish nevroz kasdalligini oldini oladi,
 D) nerv hujayrasi o`ladi,
18. Quyida oliy nerv faoliyati tiplari berilgan, ularning qanday atalishi to`g`ri beridgan javobni belgilang. 1) kuchli, qo`zg`alish tormozlanishdan ustun bo`lgan muvozanatsiz tip; 2) kuchli, muvozanatlashgan, harakatchan tip; 3) kuchli, muvozanatlashgan, kam harakat tip; 4) kuchsiz, muvozanatlashmagan, tormozlanish qo`zgalishdan ustun tip. a) xolerik; b) melanxolik; v) singvinik; g) flegmatik.
 A) 1-a; 2-b; 3-v; 4-g B) 1-b; 2-a; 3-g; 4-v
 C) 1-a; 2-v; 3-g; 4-b D) 1-b; 2-a; 3-v; 4-g
19. Kuchli, muvozanatlashgan, kamharakat - bu oliy nerv faoliyatining qaysi tipiga taalluqli?
 A) sangvinik B) xolerik C) melanxolik D) flegmatik

20. Odam oliy nerv faoliyati nechta tipga bo`linadi?
 A) 2, B) 3, C) 4, D) 5,
21. Tinib tinchimas, serharakat, boshqalar bilan tez o`rtoqlashib, tez urushib qoladigan, zehni yaxshi, xulq atvori juda murakkab, arzimas narsaga yig`lab o`z-o`zidan kuladigan xususiyatlarga ega bo`lgan bolalar qaysi xarakter tipiga kiradi?
 A) sangvinnik, B) xolerik, C) flegmatik, D) melonxolik,
22. Qobiliyatli, zehnli, yuvosh, har bir ishni nihoyasiga yetkazib, shoshmasdan bajaruvchi, xulq atvori yaxshi, atrofdagi kishilar bilan munosabati yaxshi bo`lgan kishi qaysi xarakter tipi uchun xos?
 A) sangvinnik, B) xolerik, C) flegmatik, D) melonxolik,
23. Kuchli muvozanatlashgan, harakatchan tip uchun xos xususiyatlar qaysi qatorda berilgan?
 A) tez jahli chiqib, tez tarqaydigan,
 B) tepsa tebranmas,
 C) tinib tinchimas, ser harakat, xulq atvori murakkab, ishni shoshmasdan bajaradi,
 D) qobiliyatli, zehnli, ishchan, har bir ishni tezroq bajarishga intiluvchan, atrofdagi kishilar va o`rtoqlariga yaxshi munosabatda bo`ladi
24. Flegmatik tip uchun xos xususiyatlar qaysi qatorda berilgan?
 A) qobiliyatli, zehnli, yuvosh, har bir ishni nihoyasiga yetkazib, shoshilmasdan bajaruvchi, xulq atvori atrofidagi kishilar bilan munosabati yaxshi,
 B) tez jahli chiqib, tez shashtidan tushuvchi bolalar,
 C) tepsa tebranmas,
 D) tinib tinchimas, serharakat, xulq atvori, urakkab bolalar,
25. Melanxolik tip uchun xos xususiyatlar qaysi qatorda berilgan?
 A) kam harakat, ish yoqmas, qo`rqqoq, mustaqil fikrga ega bo`lmagan, fikrlash qobiliyati past bolalar,
 B) tinib tinchimas, ser harakat, zehnli bolalar,
 C) qobiliyatli, lekin ish yoqmas, odamovi,
 D) zehnli, ishchan, o`ta qo`pol,
26. Odamning yuksak hayvonlardan asosiy farqi nimada?
 A) tana tuzilishi,
 B) fikrlay bilishi,
 C) og`zaki va yozma nutqining rivojlanganligi,
 D) modda va energiya almashinuvi,
27. Kuchli, muvozanatlashgan, harakatchan - bu oliy nerv faoliyatining qaysi tipiga taalluqli?
 A) xolerik B) sangvinik C) flegmatik D) melanxolik
28. Odamning gapirish xususiyati taxminan necha yil ilgari paydo bo`la boshlagan?
 A) 500 ming; B) 500mln; C) 30ming; D) 5ming;
- 29 "Nutq bizni odam qildi" bu kimning fikri?
 A) I.P.Pavlov, B) Ch.Darvin, C) Sechenov, D) K.Ber,

30. 1 yoshga kirganda, 2) 2 yoshga kirganda, 3) 3 yoshga kirganda, 4) 4 yoshga kirganda soʻz boyligi qancha boʻladi? a) 30-40 ta, b) 5-10 ta, c) 15-200 ta, d) 300 ta, e) 600, j) 1000, z) 2000
 A) 1a, 2c, 3e, 4j, 5z, B) 1b, 2d, 3j, 4z C) 1a, 2b, 3c, 4e, D) 1b, 2c, 3d, 4e,
- 31- Bolada nutq qobiliyatining paydo boʻlishi va rivojlanishi uchun
 A) bosh miya yarim sharlaridagi nutq markazi normal rivojlangan boʻlishi kerak,
 B) odamlar bilan koʻp muloqotda boʻlishi kerak,
 C) markaziy nerv sistemasining tuzilishi va funksiyasi normal rivojlangan boʻlishi kerak,
 D) eshitish aʼzolari, eshitish markazi sogʻlom boʻlishi kerak,
32. Birinchi signal sistemasi reflekslariga qanday reflekslar kiradi?
 A) koʻrish, hid bilish, eshitish,
 B) taʼm bilish, ogʻriqni sezish,
 C) tashqi va ichki taʼsirlovchilar sezgi organlariga taʼsir qilish natijasida hosil boʻlgan shartli reflekslar,
 D) yozma va ogʻzaki nutq
33. 2- signal sistemasiga quyidagilarning qaysi biri kiradi?
 A) koʻrish, hid bilish, eshitish,
 B) taʼm bilish, ogʻriqni sezish,
 C) tashqi va ichki taʼsirlovchilar sezgi organlariga taʼsir qilish natijasida hosil boʻlgan shartli reflekslar,
 D) yozma va ogʻzaki nutq va ularni tahlil qilish, aytib berish, oʻzlashtirish, amalda qoʻllash,
- 34.. Ogʻzaki (a) va yozma (b) nutq poʻstloqning qaysi sohasidagi markazlarga taʼsir qilmaydi? 1) ensa 2) chakka 3) tepa 4) peshona
 A) a-1,2,3; b-2,3,4 B) a-2,3,4; b-1,2,3 C) a-2,3,4; b-1,3,4 D) a-1,3,4; b-2,3,4
35. Ogʻzaki (a) va yozma (b) nutq bosh miya yarimsharlari poʻstlogʻining qaysi qismiga taʼsir qiladi? 1) tepa; 2) chakka; 3) peshona; 4) ensa
 A) a-1,2; b-3 B) a-1,3; b-4 C) a-4; b-1 D) a-2; b-4
36. Ovqatning taʼmi va hidiga reflekslarning hosil boʻlishi qaysi refleksga misol boʻladi?
 A) ikkilamchi signal sistemaning shartli refleksi;
 B) birlamchi signal sistemaning shartli refleksi;
 C) ikkilamchi signal sistemaning shartsiz refleksi;
 D) birlamchi signal sistemaning shartsiz refleksi;
37. Xursandchilik, kulgu, qoniqish, yaxshi kayfiyat, qanday hissiyot turiga kiradi?
 A) musbat, B) manfiy, C) indikson, D) ichki,
38. Qaygʻurish, qoʻrqish, taajjublanish, yigʻlash qanday hissiyot turiga kiradi?
 A) musbat, B) manfiy, C) indikson, D) ichki,
39. Xotira nerv sistemasining qaysi qismi bilan bogʻliq?
 A) yarimsharlar poʻstlogʻi B) orqa miyada C) miyacha D) oraliq miyada
40. Oliy nerv markazlarida qolgan taʼsir iziga nima deyiladi?
 A) xotira B) hissiyot C) uyqu D) fkrash

41. Uyqu nima?

- A) uxlash,
- B) dam olish,
- C) fiziologik holat,
- D) bosh miya yarim sharlari po`stloq qismidagi nerv markazlarining tormozlanish natijasida hosil bo`ladigan fiziologik jarayon,

42. Uyqu vaqtida ...?

- 1) analizatorlarning faoliyati pasayadi yoki butunlay yo`qoladi,
- 2) ko`rish, eshitish, hid va ta`m bilish, harakatlanish, terini issiq sovuqni , siypalashni, kuchsiz og`riqni sezish xususiyati deyarli yo`qoladi,
- 3) fikrlash, ong, tashqi muhitdagi voqealarni, o`zgarishlarni sezish, ular haqida xulosa qilish qobiliyati deyarli yo`qoladi, shartli reflekslar hosil bo`lmaydi,
- 4) orqa miya, uzunchoq miya, o`rta oraliq miyadagi markazlarning ish faoliyati butunlay yo`qolmaydi, balki ma`lum darajada pasayadi,
- 5) orqa miya, uzunchoq miya, o`rta oraliq miyadagi markazlarning ish faoliyati deyarli yo`qoladi

A) 1,2,5 B) 4,5 C) 1,4,5 D)1,2,3,4

43. Uyqu qanday turlarga ajratiladi ?

- 1) tabiiy fiziologik uyqu, insomniya, 2) gipnotik va narkotik uyqu, 3) oyparastlik, letargiya uyqusi, 4) tushki, tungi, ertalabki,

A) 1,2 B)3,4 C) 1,3 D) 2,4

44. Tabiiy fiziologik uyquning yoshga bog`liq holdagi vaqtlar to`g`ri berilgan qatorni aniqlang

- 1) chaqaloqlarda, 2) 1 yoshli bolada, 3) 6-7 yoshda,4) 13-14 yoshda, 5) kattalarda,
- a) 18-20 soat, b) 21-22 soat, c) 12-13 soat, d) 16-17 soat, e) 8 soat, j) 9,5-10 soat

A) 1a, 2b, 3c, 4d, 5e, B) 1b, 2c, 3a, 4d, 5j,

C) 1a, 2b, 3d, 4c, 5j, D) 1b, 2d, 3c, 4j, 5e,

45. Tibbiyotda har xil operatsiyalarni o`tkazishda qanday uyqu turidan foydalaniladi?

A) letargiya uyqusidan, B) gipnotik uyqudan,

C) insomniya uyqusidan, D) narkotik uyqudan,

46. Uyqu kasalliklari berilgan qatorni aniqlang

- 1) oyparast kasalligi, 3) narkotik uyqu, 2) letargiya, 4) insomniya , agripniya,

A) 1,2 B) 3,4 C)1,2,4 D) 3,4

XIII BOB. SEZGI ORGANLARI

1. Analizatorlar bu ...

A) sezuvchi hujayralar,

B) analiz qiluvchi hujayralar,

C) tanadagi sezuvchi hujayralar,

D) bosh miya po`stlog`ining turli qismlaridagi maxsus nerv hujayralar to`plami

2. Analizator necha qismdan iborat?

A) 2, B) 3, C) 4, D) 5,

3. Analizatorlarning markaziy qismi qayerda joylashgan , qanday vazifani bajaradi?

A) tananing qanday qismlarida (teri, pay, ko`z, quloq, burun, til, ichki a`zolar va qon tomirlar devorida) tashqi va ichki muhitning barcha,

B) bu sezuvchi nerv tolasidan iborat bo`lib u retseptordan ta`sirni qabul qilib, uni analizatorning markaziy qismiga uzatadi,

C) bosh miya po`stlog`ining turli sohalarida joylashgan sezuvchi nerv markazlari retseptorlardan kelgan ta`sir analiz va sintez qilinadi,

D) terida tashqi muhit ta`surotlarini qabul qiladi,

4. Analizatorlarning pereferik qismi qayerda joylashgan, vazifasi nimadan iborat?

A) tananing turli qismlarida (teri, pay, ko`z, quloq, bvorun, til, ishchi a`zolar va qon tomirlar devorida) tashqi va ichki muhitning barcha o`zgarishlarini qabul qiladi,

B) bu sezuvchi nerv tolasidan iborat bo`lib u retseptordan ta`sirni qabul qilib uni analizatorning markaziy qismiga uzatadi,

C) bosh miya po`stlog`ining turli sohalarida joylashgan sezuvchi nerv markazlari retseptorlardan kelgan ta`sir analiz va sintez qilinadi,

D) terida tashqi muhit taassurotlarni qabul qiladi,

5. Analizatorlarning o`tkazuvchi qismi qanday vazifani bajaradi?

A) tananing turli qismlarida (teri, pay, ko`z, quloq, burun, til, ichki a`zolar va qon tomirlar devorida) tashqi va ichki muhitning barcha,

B) bu sezuvchi nerv tolasidan iborat bo`lib u retseptordan ta`sirni qabul qilib uni analizatorning markaziy qismiga uzatadi,

C) bosh miya po`stlog`ining turli sohalarida joylashgan sezuvchi nerv markazlari retseptorlardan kelgan ta`sir analiz va sintez qilinadi,

D) terida tashqi muhit taassurotlarini qabul qiladi,

6. Tashqi retseptorlar qanday vazifani bajaradi, qayerda joylashgan?

A) tashqi muhit o`zgarishlarini qabul qiladi,

B) odam tanasining ichki qismidagi o`zgarishlarni qabul qiladi,

C) tashqi muhit o`zgarishlarini qabul qiladi bularga ko`rish, eshitish, muvozanat, teridagi og`riqni, issiq- sovuqni, siypalashni ta`m bilish, hid bilish retseptorlar kiradi,

D) me`da ichak va boshqa ichki a`zolarida qon tomir devorida tana muskullarida pay va bo`g`imlarda joylashgan,

7. Ichki retseptorlar qanday vazifani bajaradi, qayerda joylashgan?

1) tashqi muhit o`zgarishlarini qabul qiladi,. 2) odam tanasining ichki qismidagi o`zgarishlarni qabul qiladi, 3) bularda ko`rish, eshitish, muvozanatni teridagi og`riqni , issiq- sovuqni siypalashni, ta`m bilish, hid bilish retseptorlari kiradi, 4) me`da- ichak va boshqa ichki a`zolarida , 5)qon tomir devorida, tana muskullarida, pay va bo`g`imlarda joylashgan,

A)1,2 B)3,4 C)2,4,5 D)5,4

8. Odam terisining butun sathida qancha retseptor bor?

- A) 2200, 4400 atrofida, B) 200-400 ta, C) 1 mln, D) 8 mln,
9. Odam organizmining quyida keltirilgan a'zolarida joylashgan retseptorlar sonini aniqlang. 1) terining 1 sm³ sathida; 2) butun tana sathida; 3) barcha ichki a'zolarida; a) 1 mlrd.; b) 500-600; v) 200-400; s) 2 mlrd.; d) 6 mln; e) 8 mln.; g) 250-400
- A) 1-v, 2-e, 3-a. B) 1-g, 2-e, 3-a. C) 1-b, 2-s, 3-a. D) 1-v, 2-s, 3-b.
10. Ko'rish analizatorining yordamchi qismlarini belgilang.
1) sklera; 2) kamalak parda; 3) ko'z soqqasini harakatlantiruvchi muskullar; 4) qovoqlar, kipriklar; 5) ko'z yosh bezi; 6) gavhar
- A) 4, 5, 6 B) 3, 4, 5 C) 1, 2, 4, 5 D) 2, 3, 4
11. Ko'zning fibroz pardaning oldingi qismida nima bo'ladi?
A) gavhar; B) kamalak parda; C) shoh parda; D) retseptorlar;
12. Ko'zning optik sistemasini aniqlang.
1) shox parda; 2) to'r parda.; 3) gavhar; 4) shishasimon tana; 5) tomirli parda; 6) ko'z ichi suyuqligi
- A) 5,2,1,3 B) 2,5,4,6 C) 1,6,3,4 D) 1,2,3,6
13. Ko'zning rangli pardasi o'rtasida nima joylashgan?
A) shoh pardasi B) ko'z qorachig'i C) ko'z gavhari D) kipriksimon muskul
14. Buyumlarga yaqindan qaraganda ko'z gavhari ...
A) qalinlashadi B) yassilashadi C) cho'ziladi D) o'zgarmaydi
15. Uzoqdagi buyumlarga qaraganda ko'z gavhari
A) yassilashadi B) o'zgarmaydi C) qalinlashadi D) qisqaradi.
16. Ko'z gavhari atrofini qanday muskullar o'rab turadi?
A) aylana B) to'g'ri C) kipriksimon D) narvonsimon
17. Ko'rish maydoni nima?
A) ko'zni harakatlantirmay atrofdagi buyumlarni, ularning rangini ko'ra olish;
B) ikkita buyum bir-biriga qo'shib ketmasdan, alohida ko'rinishi;
C) faqat markazni ko'rish;
D) chetki ko'rish chegarasi;
18. Markaziy va chetki ko'rish yig'indisi nima deb ataladi?
A) ko'rish o'tkirligi B) ko'rish maydoni
C) markaziy ko'rish D) uzoqdan ko'rish
19. Gavharning shaklining o'zgarishiga nima deyiladi?
A) akkomodatsiya; B) miopiya; C) glaukoma; D) katarakta
20. Ko'z gavharining do'ngligi ortib ketsa qanday kasallik kelib chiqadi?
A) gipermetropiya B) miopiya C) konyuktivit D) uzoqdan ko'rish
21. Ko'z qachon dam oladi?
A) yaqindagi buyumlarga qaraganda; B) uzoqdagi buyumlarga qaraganda;
C) ko'zning ochib-yumib turganda; D) qorongi xonada o'tirganda;
22. Ko'z qorachig'i atrofi ... bilan o'ralgan.
A) aylana va to'g'ri yo'nalgan muskullar B) arteriya va vena qon tomiri
C) simpatik va parasimpatik nerv D) yarim doira va tik muskullar
23. Kipriksimon muskullar nimani ta'minlaydi?
A) qorachiqning torayib kengayishini B) gavhar shaklining o'zgarishini

- C) koʻzning yumilib ochilishini D) koʻz soqqasining harakatini
24. Koʻz soqqasining tashqi qismi qanday qavatlardan iborat?
- A) tashqi, ichki, oraliq, B) ektoderma, mezoderma, entoderma,
- C) fibroz, qon tomir, toʻrsimon parda, D) koʻz soqqasi, koʻz gavhari, qorachiq,
25. Koʻz soqqasining ichki qismiga nimalar kiradi?
- A) koʻz ichi suyuqligi, koʻz gavhari, shishasimon tana,
- B) toʻr parda, shox parda, qorachiq,
- C) qorachiq, gavhar kolbachalari,
- D) silindrsimon hujayralar, radopsin, oqsil,
26. Shox parda koʻzning qaysi qismida joylashgan?
- A) koʻz soqqasida,
- B) fibroz pardasining oldingi qismi,
- C) fibroz pardasining yon va orqa qismida,
- D) koʻz soqqasining qon tomir qavatida,
27. Koʻz toʻqimalarini oziq moddalar va kislorod bilan koʻzning qaysi qavati taʼminlaydi?
- A) toʻrsimon parda, B) shox parda,
- C) qon tomir qavati, D) teri muskul qavati,
28. Qon tomir qavatining oldingi qismi nima deb ataladi u qanday rangda boʻladi?
- A) koʻz soqqasining oq pardasi oq,
- B) rangli parda qora, koʻk sargʻish, jigarrang,
- C) koʻzning qon tomir pardasi qizgʻish,
- D) tashqi fibroz sklera,
29. Tayoqchasimon, kolbachasimon hujayralar koʻzning qaysi qismida joylashgan, qanday vazifani bajaradi?
- A) toʻrsimon pardaning orqa qismida, yorugʻlik kam boʻlganda koʻrishni taʼminlaydi, yorugʻlik koʻp boʻlganda koʻrishni taʼminlaydi, ranglarni ajratadi,
- B) toʻr pardaning oldingi qismida tungi va kunduzgi koʻrishni taʼminlaydi,
- C) shox parda oʻrtasida yorugʻlik nuqtalarini qabul qiladi,
- D) koʻz gavharini oʻrtasida tasvirlarni yaxlitlashtiradi, koʻrishni taʼminlaydi,
30. Akkomodatsiya bu ...
- A) gavharning qalinlashishi,
- B) qorachiqning torayishi,
- C) qorachiqning kengayishi,
- D) yaqindagi buyumlarga qaraganda gavhar qalinlashadi, aksincha uzoqdagi narsalarga qaraganda gavhar yassilashadi bu hodisa akkomodatsiya deyiladi
31. Koʻzni qimirlatmay turganda atrofdagi buyumlarni ,ularning rangini koʻra olish xususiyati?
- A) koʻzning koʻrish maydoni , B) ranglarni ajrata olmaslik,
- C) uzoqdan koʻrish, D) koʻz ichidagi bosimning ortishi,
32. Miopiya bu ...
- A) yaqindan koʻrish, B) ranglarni ajrata olmaslik,
- C) uzoqdan koʻrish, D) koʻz ichidagi bosimning ortishi,

33. Daltonizm bu ...
 A) yaqindan ko`rish, B) ranglarni ajrata olmaslik,
 C) uzoqdan ko`rish, D) ko`z ichidagi bosimning ortishi,
34. Glaukoma bu ..
 A) yaqindan ko`rish, B) ranglarni ajrata olmaslik,
 C) uzoqdan ko`rish, D) ko`z ichidagi bosimning ortishi,
35. O`quvchi yozganda, kitob o`qiganda kitob ko`zdan qancha uzoqlikda turishi kerak?
 A) 20-25 sm, B) 30-35 sm, C) 25-30 sm, D) 40 sm,
36. Ko`z qorachig`i qachon torayadi va kengayadi?
 A) yorug`lik kam bo`lganda torayadi, ko`p bo`lganda kengayadi,
 B) yorug`lik ko`p bo`lganda torayadi, qorong`ilik bo`lganda kengayadi,
 C) odam hayajonlanganda, qo`rqqanda, og`riq sezganda qorachiq kengayadi,
 D) odam yaqinga qaraganda qorachiq kengayadi, uzoqqa qaraganda torayadi,
- 37.. Odam uzoq vaqt 1) yaqinga qaraganda; 2) uzoqdagi buyumlarga qaraganda ko`zda qanday o`zgarish bo`ladi?
 a) ko`z qorachig`i kengayadi; b) ko`z qorachig`i torayadi; v) ko`z ichidagi bosim ortadi; g) ko`z ichidagi bosim pasayadi; d) ko`z dam oladi; e) ko`z toliqadi.
 A) 1-a,v,e; 2-b,g,d; B) 1-b,g,d; 2-a,b,e;
 C) 1-a,g,e; 2-b,v,d; D) 1-a,b,e; 2-v,g,d
38. Quloq necha qismdan iborat-?
 A)2 ta. B)3 ta. C)4ta. D) 5 ta.
39. Nog`ora parda qayerda joylashgan, qalinligi qancha bo`ladi-?
 A) tashqi quloqda, 0.2 0.3 mm.
 B) tashqi quloq yo`lining oxirida 0.4 mm. C) o`rta quloqda 0.1 mm.
 D) tashki quloq yo`lining oxirida, tashqi quloq yo`lini o`rta quloq yo`lidan ajratib turadi 0.1 mm.
40. O`rta quloq nima orqali burun xalqum bilan tutashib turadi-?
 A) axilov payi. B) evstaxiy nayi.
 C) ichki eshitish kanalchalari. D) burun xalqum kanali.
41. Eshitish suyakchalari bolg`acha, sangdon uzangi qaysi quloqda joylashgan-?
 A) tashqi quloq yo`lida. B) ichki quloqda.
 C) o`rta quloqda. D) suyak labirinti ichida.
42. Ichki quloqda nimalar bor-?
 1.suyak labirinti. 2.sangdon. 3-suyak labirinti ichida parda labirinti. 4.bolg`acha. 5.torgina bo`shliqda perelimfa suyuqligi bo`ladi. 6.parda labirinti ichida endolimfa suyuqligi. 7.uzangicha. 8-vestebulyar analizator.
 A)1,2,4,6,7,8. B)1,3,5,6,8. C)1,2,3,5,6. D)2,4,6,7,8.
43. Odam tanasining fazodagi muvozanatini ta`minlovchi vestibulyar analizator retseptorlari qayerda joylashgan-?
 A) miyachada. B) dahliz va yarim doira kanalchalarida.
 C) o`rta quloqda. D) endolimfa suyuqligida.
44. Endolimfa suyuqligi qayerda bo`ladi-?

- A) limfa tomirlari ichida. B) limfatik tugunlarda.
C) parda labirinti ichida. D) dahliz va yarim oysimon kanalchalarda.

45.. Quloqning qaysi qismida perilimfa joylashgan?

- A) o'rta quloqda B) parda labirintda
C) suyak labirintda D) quioq yo'hda

46.. Eshitish retseptorlar bo'yicha impulsni o'tishi?

- A) retseptor- eshitish nerv tolasi-miya ko'prigi-po'stloq osti eshitish markazi(o'rta miyada joylashgan)- bosh miya yarim sharlari po'stlog'ining chakka qismi;
B) retseptor- eshitish nerv tolasi- po'stloq osti eshitish markazi(o'rta miyada joylashgan)- miya ko'prigi- bosh miya yarim sharlari po'stlog'ining chakka qismi;
C) retseptor- po'stlog'ining chakka qismi -miya ko'prigi- eshitish nerv tolasi - po'stloq osti eshitish markazi;
D) retseptor- eshitish nerv tolasi-miya ko'prigi- po'stlog'ining chakka qismi;

47. Eshitishning amalga oshishi tartib bilan berilgan qatorni aniqlang.

1. tashqi quloq yo'li tovush to'lqinlarini nog'ora parda tomon o'tkazadi. 2. tovush endolimfa suyuqligini tebratadi. 3. tovush nog'ora pardani tebrantiradi. 4. nog'ora pardaning tebranishi eshitish suyakchalari orqali ichki quloqning chig'anog'iga.

5. yarim doira kanalchalardagi perelimfa suyuqligini to'lqinlantiradi. 6. endolimfa suyuqligini to'lqinlantiradi. 7. eshitish retseptorlarini qo'zg'atadi. 8. eshitish retseptorlari juda mayday sezuvchi nerv tolalari bo'lib, endolimfa to'lqinlanganda ular sekingina qo'zg'aladi 9. retseptorlarning qo'zg'alishi eshitish nervtolasi orqali miya ko'prigi o'rta miyada joylashgan po'stloq osti eshitish markaziga.

10. oily eshitish markaziga.

- A) 1,2,4,5,6,7,8.. B) 1,3,4,5,6,7,8,9,10.
C) 1,2,5,6,7,8,10. D) 2,1,3,5,6,8.

48. Suyak va parda labirinti orasida(1) va parda labirinti ichida(2) qanday moddalar bo'ladi?

- A) 1-perilimfa; 2-endolimfa; B) 1-endolimfa; 2- perelimfa;
C) 1- endolimga; 2-endolimfa; D) 1-perilifa; 2-perilimfa;

49. Suyak va parda labirinti orasidagi torgina bo'shlig'da nima joylashgan bo'ladi?

- A) perilimfa suyuqligi B) yarim aylana kanalchalr
C) daxliz D) endolimfa suyuqligi

50. Parda labirint qayerda joylashgan?

- A) endolimfa suyuqligida B) o'rta quloqda
C) suyak labirintda D) eshitish yo'lida

51. Odam: eshitish a'zosining qaysi qismida perilimfa (I) va endolimfa (II) joylashgan?

- A) ichki quloqning parda labirinti ichida; II suyak labirinti ichida
B) I suyak va pardta labirinti orasida; II parda labirinti ichida
C) I o'rta quloq bo'shlig'ida; II chig'anoq ichida
D) I suyak labirinti ichida.; II parda labirinti ichida

52. Odam sekundiga ... marta tebranuvchi tovush to'liqlarini qabul qilish imkoniyatiga ega.
 A) 16-20 B) 160-200 C) 16-20000 D) 1600-2000
53. Sirk artistlari ko'zlarini bog'lagan holda chang'i uchish, velosiped yoki mototsiklda yurishi mumkin bunga nima yordam beradi?
 A) vestibulyar apparatning chiniqqanligi.
 B) proprioretseptiv analizatorlarning chiniqqanligi.
 C) qorong'i yoki yashirin sezgi.
 D) malaka.
54. Vestibulyar analizatorning retseptorlari qayerda joylashgan?
 A) chig'anoq va dahlizda
 B) dahlizda va yarimaylana kanalchalarda
 C) chig'anoq va yarimaylana kanalchalarda
 D) suyalr va parda labirintida
55. Muvozanatni ta'minlovchi analizator retseptorlari qaerda joylashadi?
 A) o'rta quloqda B) tashqi quloqda C) ichki quloqda D) yevstaxiy naychasida
56. Muvozanat organining funksiyasi qachon buziladi-?
 A) shikastlanish bu a'zoning yoshlikdan chiniqmaganligi har xil kasalliklar.
 B) miyaning yirig'li kasalligi.
 C) qattiq turtki yeganda.
 D) miyacha shamollaganda.
57. Muskul qisqarganda (a) va bo'shashganda (b) qaysi retseptorlar qo'zg'aladi?
 A) a- paylardagi; b- tolalar orasidagi B) a- tolalar orasidagi, b- paylardagi
 C) a-paylarda, b- paylarda D) a- bo'g'implarda, b- paylarda.
58. Muskul va paylardagi sezuvchanlikni qorong'i yoki yashirin sezgi deb atagan olim?
 A) Pavlov B) Sechenov C) Mechnikov D) Piragov
59. Muskul, pay va bo'g'implarda joylashgan retseptorlar qanday nomlanadi?
 A) taktil B) proprioretseptorlar C) siypalash D) visseroretseptorlar
60. Proprioretseptorlar ... ?
 A) sezuvchi tashqi hujayralar. B) quloqdagi sezuvchi hujayralar.
 C) muskul pay bo'g'implardagi retseptorlar. D) teridagi retsertorlar.
61. Muskul qisqarganda qaysi retseptor qo'zg'aladi ?
 A) proprioretseptorlar. B) paylardagi retseptorlar.
 C) muskul tolasi orasidagi retseptorlar. D) sezuvchi nerv tolalari.
62. Qorong'i yashirin sezgi qayerda hosil bo'ladi ?
 A) ko'z ichida. B) muskul va paylarda.
 C) ichki organlarda. D) quloqda.
63. Taktil retseptorlar qayerda joylashgan ?
 A) og'iz bo'shlig'ida B) quloqda C) terida D) ko'zda
64. Og'riqni sezuvchi retseptorlarga xos bo'lmagan (a) va xos bo'lgan (b) xususiyatalarni ko'rsating ? 1) terining eng ichkari sohasida joylashgan 2) retseptorlardagi qo'zg'alish o'rta miyadagi po'stloqosti markazidan yarimsharlar

po'stlog'ining oldingi markaziy pushtasidagi sezish markazlariga boradi 3) qichishish retseptorlari bilan bir xil bo'ladi 4) quyi nerv markazining miya ko'prigida joylashgan

A) a-2,3,4 b-1 B) a-3,4; b-1,2 C) a-1,2,4; b-3 D) a-1,2; b-3,4

65. Og'riqni sezuvchi retseptorlarning soni taxminan qancha ?

A) 30-40 ming B) 2,5 mln C) 1 mln D) 500 ming

66. Terida qanday retseptorlar bor ?

A) sezuvchi.

B) o'tkazuvchi.

C) og'riqni, haroratni, siypalashni, bosimni, sezuvchi

D) issiq, sovuq, sho'r, achchiq sezuvchi retseptorlar.

67. Terida qancha og'riqni sezuvchi retseptorlar bor ?

A) 1 mln ga yaqin. B) 2 mln ga yaqin.

C) 500000 ga yaqin. D) 100000 dan ortiq.

68. Terida qancha retseptorlar bor ?

1. og'riqni sezuvchi. 2. haroratni sezuvchi. 3. siypalashni va bosimni sezuvchi
a-500000. b-300000. s-1 mln.

A) 1-a, 2-b, 3-s. B) 1-b, 2-s, 3-a. C) 1-s, 2-a, 3-b. D) 1-s, 2-b, 3-a

69. "Og'riq insonning eng ishonchli qo'riqchisidir" - bu kimning fikri ?

A) Botkin. B) Sechenov. C) Pavlov. D) Volter.

70. Achchiq ta'mni sezuvchi retseptorlar tilning qayerida joylashgan ?

A) orqa qismida B) yon tomonida C) uchida D) uchida va orqa qismida

71. Ta'm bilish analizatoriga xos bo'lmagan (a) va xos bo'lgan (b) xususiyatlarni ko'rsating ? 1) retseptorlari til so'rg'ichlarida, yumshoq tanglay, tomoq shilliq pardasi va bodomsimon bezlarning ichki qavatida joylashgan 2) tilning orqa qismidagi retseptorlar achchiqni sezadi 3) limon mazasini tilning yon qismidagi retseptorlar sezadi 4) ta'm bilish markazi bosh miya po'stlog'i chakka qismining pastki sohasida joylashgan

A) a-1,2; b-3,4 B) a-2,3; b-1,4 C) a-4; b-1,2,3 D) a-1,4; b-2,3

72. Ta'm bilish retseptorlari og'iz bo'shlig'ining qaysi qismida bo'lmaydi ?

1) til so'rg'ichlarida; 2) qattiq tanglayda; 3) bodomsimon bezlarning ustki qavatida;

4) bodomsimon bezlarning ostki va ichki qavatida; 5) tomoqning shilliq pardasida; 6) halqumning ostki qavatida;

A) 2,4,6; B) 1,3,5; C) 1,2,3; D) 4,5,6;

73. Ta'm bilish retseptorlarida qo'zg'alishning borish yo'nalishi to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

A) retseptor - til - halqum nerv tolasi - uzunchoq miya - oraliq miya (talamus) bosh miya katta yarim sharlari po'stlog'i chakka qismining yuqori sohasidagi ta'm bilish markazi

B) retseptor - til - halqum nerv tolasi - ko'prikcha - talamus - katta yarimsharlar po'stlog'ining tepa qismi - ta'm bilish markazi

C) retseptor - til - halqum nerv tolasi - uzunchoq miya - gipotalamus - bosh miya

chakka qismi yuqori sohasi - taʼm bilish markazi

D) retseptor - til - halqum nerv tolasi - uzunchoq miya - oraliq miya - talamus - bosh miya katta yarimsharlarining peshona qismi - taʼm bilish markazi

74. Taʼm bilish retseptorlari qayerda joylashgan ?

1) til soʻrgʻichlarida, 2) yumshoq tanglayda, 3) tomoq shilliq pardasida, 4) tomoqdagi bodomsimon bezlarni ustki qavatida, 5) terida

A) 1,2,5 B) 3,4,5 C) 1,2,3,4 D) 5,4,3,2

75. Odam necha xil taʼmni ajratish qobiliyatiga ega?

A) 2, B) 3, C) 4, D) 5,

76. Tilning qaysi qismi qanday taʼmni ajratadi ?

1. til uchi, 2. til yoni, 3. tilning orqa ildiz qismi, a) shirin, b) shoʻr, c) achchiq, d) nordon

A) 1a, 2bd, 3c, B) 1b, 2c, 3^a C) 1c, 2b, 3a, D) 2b, 3b, 2b,

76. Vistseroretseptorlar qaysi organlarda joylashgan ?

A) terida, B) qoʻl-oyoq kaftida, C) yuzda, D) ichki aʼzolarida

77. Visseroretseptorlar qayerda uchramaydi (a) va uchraydi (b) ?

1) oʻpka 2) jigar 3) qon tomiri 4) yurak 5) oshqozon 6) ichak 7) taloq 8) muskul 9) buyrak 10) togʻay 11) chigʻanoq 12) dermaning oʻrta qavati

A) a-3,8,10,11,12; b-1,2,4,5,6,7,9 B) a-7,8,10,11,12; b-1,2,3,4,5,6,9

C) a-8,9,10,11,12; b-1,2,3,4,5,6,7 D) a-8,10,11,12; b-1,2,3,4,5,6,7,9

78..Qaysi organlarda joylashgan retseptorlar vitseroretseptorlar hisoblanadi ?

A) yurak, oʻpka B) taloq, jigar

C) yurak, jigar, buyrak D) berilganlarning hammasini

79. Ichki analizatorlarning retseptorlari qaysi organlarida joylashgan ?

A) oʻpka, jigar, oshqozon, ichak; B) yurak, taloq, buyrak;

C) siydik pufagi, qon tomirlari devorida; D) barchasida;

80. Ichki organlar analizatori qanday nomlanadi ?

A) vestibulyar; B) proprioretseptorlar;

C) vistseroretseptorlar; D) ichki;

XIV BOB. KOʻPAYISH VA RIVOJLANISH

1. Erkaklik jinsiy aʼzolariga nimalar kiradi?

A) moyak, tashqi chiqarish kanali,

B) moyak, urotriya, urugʻ pufakchasi,

C) moyak, prostata bezi,

D) prostata beza, moyak, moyak ortigʻI, urugʻ yoʻli, urugʻ pufakchasi,

2. Erkak jinsiy bezlaridan nima ishlab chiqariladi?

A) spermatozoid, tuxum B) testosteron, androsteron, spermatozoid,

C) androsteron, tuxum D) estrogen, androsteron,

3. Ayollarning jinsiy aʼzolariga nimalar kiradi?

A) tuxumdon, bachadon, tuxum yoʻli, B) tuxumdon, tuxum yoʻli, bachadon va qin,

- C) estrogen, bachadon, follikula, D) tuxumdon, bachadon, testosteron
4. Odamning hayoti qachon boshlanadi?
 A) 17-18, B) onadan tug`ilgach,
 C) tuxum hujayra bilan urug` hujayra qo`shilgach, D) uylangach,
5. Erkak va ayol jinsiy hujayralarining har birida qancha xromosoma bo`ladi?
 A) 1 juftdan,
 B) bittadan,
 C) 22 tadan,
 D) 23 tadan xromosoma bo`lib, ularning 22 tasi ota-ona organizmining irsiy belgilarini bolaga o`tkazadi
6. Tuxum hujayra qayerda urug`lanadi?
 A) bachadonda, B) tuxum yo`lida,
 C) tuxumdonida, D) bachadon yo`lida,
7. Tuxum hujayra urug`langach, necha kundan so`ng bachadonga tushadi?
 A) o`sha zahoti, B) 1-5 soatdan so`ng,
 C) 6-9 soatdan so`ng, D) bir hafta
8. Odamlarda tuxumdon va urug`donning vazni qancha bo`ladi?
 A) 5-6 gr, 20-36 gr, B) 7-8 gr, 10-12 gr,
 C) 15-20 gr, 15-16 gr, D) 20-36 gr, 5-6 gr,
9. Tuxum hujayra qayerda paydo bo`ladi va yetiladi?
 A) tuxumdonida, B) filikalalarda,
 C) bachadonda, D) tuxum yo`lida,
10. Urg`ochi yosh jinsiy hujayralar qayerda joylashgan?
 A) tuxum yo`lida B) bachadon nayida
 C) tuxumdonning mag`iz qismida D) tuxumdonning po`stloq qismida
11. Urug`donda qanday gormon va hujayra hosil bo`ladi?
 A) tuxum h-ra, testosteron B) urug` h-ra (spetmazoitlar), testosteron
 C) tuxum h-ra, progesteron D) folikulalar, esterogen
14. Esterogen gormon qayerda hosil bo`ladi? a) buyrakusti bezining po`stloq qavatida; b) urug`donda; c) tuxumdonida; d) gipofizning oldingi bo`lagida;
 A) a,b B) b,c C) a,c D) a,d
15. Esterogen gormoni qayerda ishlab chiqariladi? 1) buyrak usti bezining po`stloq qavatida 2) tuxumdonida 3) urug`donda
 A) 1, 2 B) 2, 3 C) 1, 3 D) 2
16. Odam jinsiy hujayrasida jinsiy xromosoma va autosoma soni nechaga teng?
 A) 1; 24 B) 2; 44 C) 1; 22 D) 1; 45
17. Odam kariotipidagi autosomalar va jinsiy xromosomalar soni necha juftligi to`g`ri berilgan qatorni toping
 A) 1 va 22 B) 21 va 3 C) 22 va 1 D) 23 va 23
18. Odam organizmidagi eng yirik hujayrani toping.
 A) leykotsit B) eritrotsit C) tuxum D) trombosit
19. Odam embrional rivojlanishdagi qaysi davrlarda qanday hodisalar yuz berishini juftlab ko`rsating ?

- a) 18-20 kun b) 21 kun c) 23 kun d) 30 kun
- 1) yuragi va katta qon aylanish doirasi ishlay boshlaydi 2) hujayralari 3 qavatga ajraladi 3) beshta miya pufagi boʻladi 4) jabra yoriqlari paydo boʻladi
- A) a-1; b-2; c-3; d-4 B) a-4; b-3; c-1; d-2
 C) a-4; b-3; c-2; d-1 D) a-4; b-2; c-1; d-3
20. Odam embrioni tuxum yoʻlida qancha vaqt boʻladi?
 A) ikki hafta B) bir hafta C) 18-20 kun D) 3 kun
21. Necha yoshli bolalar 16-17 soat uxlashlari kerak?
 A) 1 B) 6-7 C) 10 D) 13-14
22. Nechanchi haftadan boshlab homila bachadonda rivojlana boshlaydi?
 A) birinchi B) ikkinchi C) uchinchi D) oltinchi
23. Necha oyli odam embrionida bosh miyasida beshta miya pufagi boʻladi?
 A) 1 hafta B) 2 hafta C) 1 oy D) 2 oy
24. Homilaning nechanchi haftasida ektoderma, mezoderma va endoderma rivojlanadi?
 A) birinchi B) ikkinchi C) uchinchi D) oltinchi
25. Homila bachadon devoriga nima orqali birikadi va oziqlanadi?
 A) muskullar, qon, B) amnion suyuqligi, yoʻldosh,
 C) yoʻldosh, yoʻldosh, D) amnion suyuqligi, kindik,
26. Embrionning rivojlanishida amnion suyuqligi qanday oʻrin tutadi?
 1) bolani bachadon devoriga biriktirib turadi, 2) homila organizmida moddalar almashinuvini jarayonini normal oʻtishida muhim rol oʻynaydi,
 3) homilaning erkin harakatlanishida, 4) tashqi noqulay taʼsirdan himoyalashida,
 A) 1,2 B) 3,4 C) 2,3,4 D) 1,4
27. Homilaning mezoderma qavatidan nima hosil boʻladi ?
 A) terining ustki epiteliy qismi, sezgi aʼzolari, nerv sistemasi,
 B) ovqat hazm qilish, nafas olish aʼzolarining ichki yuzasini qoplab turadigan epiteliy qavat, umurtqa pogʻonasi,
 C) muskullar, suyaklar, qon va limfa tomirlari,
 D) koʻz, quloq, burun, tashqi organlar,
28. Homilaning endoderma qavatidan nima hosil boʻladi ?
 A) terining ustki epiteliy qismi, sezgi aʼzolari, nerv sistemasi,
 B) ovqat hazm qilish, nafas olish aʼzolarining ichki yuzasini qoplab turadigan epiteliy qavat, umurtqa pogʻonasi,
 C) muskullar, suyaklar, qon va limfa tomirlari,
 D) koʻz, quloq, burun, tashqi organlar,
29. Homilaning ektoderma qavatidan nima hosil boʻladi ?
 A) terining ustki epiteliy qismi, sezgi aʼzolari, nerv sistemasi,
 B) ovqat hazm qilish, nafas olish aʼzolarining ichki yuzasini qoplab turadigan epiteliy qavat, umurtqa pogʻonasi,
 C) muskullar, suyaklar, qon va limfa tomirlari,
 D) koʻz, quloq, burun, tashqi organlar,

30. Homila rivojlanishini nechanchi kundan boshlab, uning yuragi, katta qon aylanish doirasi ishlay boshlaydi ?
 A) 23-kundan, B) 51-kundan,
 C) 71 kun o'tgach, D) 94 kundan so'ng,
31. Homilaning o'pkasi va kichik qon aylanish doirasi qachondan boshlab ishlaydi?
 A) 23 kundan so'ng, B) 51 kundan so'ng,
 C) 72 kundan so'ng, D) tug'ilganidan keyin
32. Necha oylik bola tovush chiqqan tomonga qaray boshlaydi ?
 A) 3 oylik B) 5 oylik C) 2-3 yoshda D) 1 oylik.
33. Necha yoshdagi bolalar juda harakatchan, tinib-tinchimas bo'ladi ?
 A) 3 oylik B) 5 oylik C) 2-3 yoshda D) 4-6 yoshda.
34. Bola qaysi yoshida o'tira boshlaydi va umurtqa pog'onasining ko'krak qismida egilma hosil bo'ladi ?
 A) 7oyligida B) 11 oyligida C) 3 oyligida D) 5 oyligida
- 35.. Bola rivojlanishining qaysi davrida bel lordozi hosil bo'ladi ?
 A) 2-3 oyligida B) 1 oyligida C) 5 oyligida D) 12 oyligida
36. Bola rivojlanishining qaysi davrida bo'yin lordozi hosil bo'ladi ?
 A) 2-3 oyligida B) 1 oyligida C) 5 oyligida D) 12 oyligida
- 37.. Bola rivojlanishining qaysi davrida ko'krak kifozi shakllanishi boshlanadi ?
 A) 2-3 oyligida B) 1 oyligida C) 5 oyligida D) 12 oyligida
38. Bolalar o'ziga yaqinlarini qachon taniy boshlaydi?
 A) 3 oylik B) 5 oylik C) 2-3 yoshda D) 1 oylik.
39. Bolalarda qaysi davrdan boshlab eshitish (a) va ko'rish analizatorlari faoliyat ko'rsata boshlaydi? 1) 7 oylik 2) 5 oylik 3) 2 oylik 4) 3 oylik 5) 1 oylik
 A) a-1; b-2 B) a-3; b-1 C) a-3; b-5 D) a-4; b-5
40. Bolaning 2 (a) va 3 (b) yoshi uchun alohida va bir xil (c) bo'lgan xususiyatalarni belgilang? 1) juda harakatchan, tinib tinchimas bo'ladi 2) nutqi tez rivojlanadi 3) shikastlanish, kimyoviy modda, dorilar bilan zaharlanish tez-tez uchraydi 4) jismoniy va ruhiy jihatdan tez rivojlanadi 5) 1 yilda massasi 2,4-3 kg ortadi 6) 1 yilda massasi 2-2,8 kg ga ortadi 7) 1 yilda bo'yi 12 sm ga o'sadi 8) 1 yilda bo'yi 7-8 smga ortadi
 A) a-2,3,4; b-5,6; c-1,7 B) a-1,4,5,7; b-2,6,8; c-3
 C) a-4,5,7; b-2,6,8; c-1,3 D) a-4,5,7; b-1,2,6,8; c-3
41. Bolaning 2 (a) va 3 (b) yoshi uchun xos bo'lmagan xususiyatlarni ko'rsating?
 1) juda harakatchan, tinib tinchimas bo'ladi 2) nutqi tez rivojlanadi 3) shikastlanish, kimyoviy modda, dorilar bilan zaharlanish tez-tez uchraydi 4) jismoniy va ruhiy jihatdan tez rivojlanadi 5) 1 yilda massasi 2,4-3 kg ortadi 6) 1 yilda massasi 2-2,8 kg ga ortadi 7) 1 yilda bo'yi 12 sm ga o'sadi 8) 1 yilda bo'yi 7-8 smga ortadi
 A) a-1, 3, 4, 5, 7; b-1, 2, 3, 6, 8 B) a-2, 3, 6, 8; b-1, 4, 5, 7
 C) a-1, 2, 3, 6, 8; b-3, 4, 5, 7 D) a-2, 6, 8; b-4, 5, 7
42. Bolaning bo'yi qanchaga (sm) o'sishini yoshi bilan juftlab ko'rsating ?
 a) 2 yosh b) 3 yosh c) 4-5 yosh d) 6-7 yosh 1) 8-10 2) 7-8 3) 4-6 4) 12

- A) a-1; b-2; c-3; d-4 B) a-2; b-1; c-3; d-4
C) a-4; b-3; c-2; d-1 D) a-4; b-2; c-3; d-1

43. Bolalik va o`smirlik qanday davrlarga bo`linadi ?

1. chaqaloqlik, 2. emadigan vaqti, 3. maktabgacha tarbiya yoshi, 4. kichik maktab yoshi, 5. o`rta maktab yoshi, 6. katta maktab yoshi, 7. o`smirlik davri

a) tug`ilgandan 2 oylikgacha, b) bir yoshgacha, c) tug`ilgandan 1 oylikgacha, d) 2 oylikdan 1 yoshgacha, e) 2-6 yosh, j) 7-11 yosh, z) 12-14 yosh, i) 15-18 yosh, k) 12-18 yosh

A) 1 c, 2 a, 3 d, 4 c, 5 j, 6 d, 7 z,

B) 1 c, 2 d, 3 e, 4 j, 5 z, 6 i, 7 k,

D) 1 c, 2 a, 3 c, 4 d, 5 z, 6 i, 7 k,

C) 1 c, 2 b, 3 d, 4 c, 5 j, 6 j, 7 k

44. Bola ona qornidalik vaqtida qaysi a`zolari ishlamay turadi ?

A) ichki sekretiya bezlari, nafas olish a`zolari,

B) nafas olish, qon aylanish a`zolari,

C) nafas olish, kichik qon aylanish, hazm qilish organlari, nutq organlari,

D) katta qon aylanish, ichki sekretiya bezlari, nafas olish,

45. Emizikli davr uchun xos belgi va xususiyatlar qaysi javoblarda to`g`ri berilgan?

1. bola 1 oylikda, 2. bola 3 oylikda, 3. bola 5 oylikda, 4. bola 7 oylikda, 5. bola 8 oylikda, 6. bola 11 oylikda, 7. bola 12 oylikda,

a) o`yinchoq qimirlagan tomonga ko`z soqqasini harakatlantiradi b) bemalol o`tiradi, emaklaydi s) yaqinlarini taniydi, d) tovush chiqan tomonga qaray boshiyadi e) buyumlarni ushlab o`rnidan tura boshlaydi, j) boshini tik tuta boshlaydi z) oddiy so`zlarni ayta boshlaydi va qo`ldan yetaklasa yuradi, i) 10-12 ta so`zni ayta oladi, o`zi yura boshlaydi, k) tikka qilganda oyoqlarini yerga, tiraydi r) kuladi, qo`llari bilano`yinchoqqa talpinadi, o) kuladi, qichqiradi

A) 1 a, 2 b, j, 3 s, 4 i, 5 d, 6 z, i, 7 k, e,

B) 1, o, 2, z, j, 3 a, b, 4 s, 5, d, j, 6 k, z, 7 i, k, e,

C) 1 d, o, 2, a, j, e, 3, s, c, 4 b, 5 e, 6 z, 7 j,

D) 1 a, 2 d, j, k, r, 3 s, o, 4, b, 5 e, 6 z, 7 i

46. Bolaga sut tishlari qachon chiqadi?

A) 3-4 oyligida, B) 4-5 oyligida, C) 6-7 oyligida, D) 7-8 oyligida,

47. Bola 1 yoshga yetganda nechta sut tishlari bo`lishi kerak ?

A) 4 ta, B) 8 ta, C) 6 ta, D) 10 ta,

48. Maktabgacha tarbiya yosh davri uchun xos belgi va xususiyatlar

1) 2 yoshligida, 2) 4-5 yoshligida, 3) 3 yoshligida, 4) 3 yoshining o`rtasida,

5) 6-7 yoshida, a) jismoniy va ruhiy jihatdan tez rivojlanadi, tanasining og`irligi har oyda 200-250 gr dan ortib boradi, b) 1 yilda massasi 2-2,8 kg, bo`yi 7-8 sm o`sadi, c) har yili tana massasi 1,5-2 kg ga ortadi, bo`yi 4-6 sm o`sadi, g) so`z boyligi 1000-1200 taga yetadi, harakatchan, tinib-tinchimas, e) 1 yilda 8-10 sm o`sadi, massasi 2,5 kg ga ortadi

A) 1 a, 2 c, 3 b, 4 g, 5 e, B) 1 b, 2 a, 3 g, 4 c, 5 e,

C) 1 a, 2 c, 3 g, 4 b, 5 e, D) 1 a, 2 g, 3 c, 4 e, 5 b,

49. Bir yilda uch yoshli bola tanasining vazni (I) va boʻyi (II) qanchaga ortadi ?
 A) I-2-2,8 kg, II-7-8 sm B) I- 3-4 kg, II- 2-3 sm
 C) I- 2-2,8 kg, II- 10-12 sm D) I- 1-1,5 kg, II- 5-6 sm
50. Bolalar va oʻsmirlar jismoniy funksiyalarining rivojlanishi jadallashganligi qanday nomlanadi?
 A) gomeostaz B) akseleratsiya C) adaptasiya D) idioadaptasiya
51. Soʻnggi 100 yil davomida chaqaloqlarda (I), oʻsmirlarda (II), oʻrta yoshdagi erkaklarda (III) boʻyning oʻrtacha uzunligi qanchaga ortgan ?
 A) I - 5 sm; II - 10-15 sm; III - 6-8 sm
 B) 1-6-8 sm; II - 5 sm; III - 10-15 sm
 C) 1 - 5 mm; II - 10-15 mm; III - 6-8 sm
 D) I - 10-15 mm; II - 6-8 sm; III - 15 sm

ADABIYOTLAR

1. Oʻzbekiston Respublikasi. Xalq taʼlimi Vazirligi. Davlat taʼlim standarti va oʻquv rejasi dasturi (Biologiya). Toshkent. 2017.
2. Aminov B, Tilabov T, Mavlonov Odam va uning salomatligi. 8-sinf uchun darslik. Toshkent “Oʻqituvchi” 2014
3. P.Primov, G. Matjonova, N. Sodiqova, M. Yoqubova. Odam va uning salomatligidan testlar toʻplami. Toshkent. “Tafakkur” 2015.
4. O.Mavlonov. Biologiya oliy oʻquv yurtlariga kiruvchilar uchun maʼlumotnoma. “Oʻqituvchi” nashriyoti, Toshkent, 2003.
5. “Maktabda biologiya” maʼnaviy-maʼrifiy, taʼlimiy jurnali. 2017-2018. yillardagi sonlari.

MUNDARIJA

So`z boshi	3
I bob. Odam organizmi haqida umumiy ma`lumot	4
II BOB. Tayanch-harakatlanish sistemasi	11
III Bob. Qon.....	26
IV Bob. Qon aylanish sistemasi	38
V Bob. Nafas olish sistemasi.....	47
VI Bob. Ovqat hazm qilish sistemasi	55
VII Bob. Moddalar va energiya almashinuvi	66
VIII Bob. Ayirish sistemasi.....	73
IX Bob. Teri.....	77
X Bob. Ichki sekretiya bezlari	80
XI Bob. Nerv sistemasi	87
XII Bob. Oliy nerv faoliyati	104
XIII Bob. Sezgi organlari	109
XIV Bob. Ko`payish va rivojlanish.....	117
Adabiyotlar	122

**S.B.BAQOYEV, A.R.RAYIMOV,
B.B. TOXIROV, R.R.RAXMONOV**

ODAM VA UNING SALOMATLIGI FANIDAN TEST TOPSHIRIQLARI

<i>Муҳаррир:</i>	<i>Ғ.Муродов</i>
<i>Техник муҳаррир:</i>	<i>Г.Самиева</i>
<i>Мусахҳиҳ:</i>	<i>А.Қаландаров</i>
<i>Саҳифаловчи:</i>	<i>М.Ортиқова</i>

Нашриёт лицензияси АИ № 178. 08.12.2010. Оригинал – макетдан босишга рухсат этилди: 22.11.2018. Бичими 60x84. Кегли 14 шпонли. «Times New Roman» гарн. Тезкор босма усулида босилди. Офсет босма қоғози. Босма тобоғи 8,0. Адади 200. Буюртма №167.

Бухоро вилоят Матбуот ва ахборот бошқармаси
“Durdona” нашриёти: Бухоро шаҳри М.Иқбол кўчаси 11-уй.
Баҳоси келишилган нарҳда.

“Sadriddin Salim Buxoriy” МЧЖ босмахонасида чоп этилди.
Бухоро шаҳри М.Иқбол кўчаси 11-уй. Тел.: 0(365) 221-26-45